

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన పరిషత్ కార్యకలాపాలు

ANDHRA PRADESH
LEGISLATIVE COUNCIL DEBATES

అధికార నివేదిక

OFFICIAL REPORT

సోమవారం, ఆగస్టు 31, 2015,

ఇరవై నాలుగవ సమావేశం, సంపుటం-1, నంబరు-1,

MONDAY, THE 31ST DAY OF AUGUST, 2015,

TWENTY FOURTH SESSION, VOLUME - 1, NO.1

* * * * *

శాసన పరిషత్తు సచివాలయము,

పబ్లిక్ గార్డెన్స్,

హైదరాబాద్ - 500 004.

LEGISLATURE SECRETARIAT,

PUBLIC GARDENS,

HYDERABAD - 500 004.

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన పరిషత్తు

ప్రధాన అధికారులు

చైర్మన్	:	డా. ఎ. చక్రపాణి
కార్యదర్శి (ఇన్‌ఛార్జ్)	:	శ్రీ కె. సత్యనారాయణరావు
ఉప కార్యదర్శులు	:	శ్రీ పి. బాలకృష్ణమాచార్యులు శ్రీ ఎమ్. విజయరాజు
సహాయ కార్యదర్శులు	:	శ్రీ పి.వి. సుబ్బారెడ్డి శ్రీ కె. రాజ్ కుమార్ శ్రీమతి ఆర్. వనితారాణి శ్రీ పి. నరసింహ శ్రీ బి. కమలాకర్ డా. వై. కామేశ్వరి శ్రీ ఇ. సంజీవరావు శ్రీ కె. వెంకటేశ్వరరావు శ్రీ డి. జగన్మోహన్ రావు శ్రీ బి. ప్రభాకర్ రావు
చీఫ్ రిపోర్టర్	:	శ్రీ ఆర్. శ్రీనివాసరావు

* * * * *

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన పరిషత్తు కార్యకలాపములు

సోమవారం, ఆగస్టు 31, 2015.

అధికార నివేదిక

విషయ సూచిక

- (1) సభా కార్యక్రమం - సంతాప తీర్మానం
- (2) ప్రశ్నోత్తరాలు
- (3) సభా సమక్షంలో ఉంచే పత్రాలు

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన పరిషత్

సోమవారం, 31వ తేది, ఆగస్టు, 2015

(సభ ఉదయం 10.00 గంటలకు సమావేశమైనది)

(గౌరవ చైర్మన్ అధ్యక్ష స్థానం వహించారు)

***

(వందేమాతర గీతాలాపనతో సభ ప్రారంభమైంది.)

(1) సభా కార్యక్రమం - సంతాప తీర్మానం :

మిస్టర్ చైర్మన్: మాజీ రాష్ట్రపతి డాక్టర్ ఎ.పి.జె అబ్దుల్ కలాంగారి మృతిపై ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ సంతాప తీర్మానం.

శ్రీ ప్రతిపాటి పుల్లారావు: అధ్యక్షా, భరతభూమి ప్రపంచానికందించిన జాతిరత్నం డాక్టర్ ఎ.పి.జె అబ్దుల్ కలాంగారికి ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనమండలి నివాళులర్పిస్తోంది. భరతభూమి ప్రపంచానికి అందించిన జాతిరత్నం డాక్టర్ ఎ.పి.జె అబ్దుల్ కలాం అత్యంత నిరాడంబరంగా ఉంటూ విశ్వ మానవునిగా ఎదిగి మనకు సదా స్ఫూర్తిదాతగా నిలిచారు. ఆయన జీవితం నేటి యువతకు, భావితరాలకు స్ఫూర్తిదాయకం. ఆయన మానవత, అణకువ, తోటివారిపట్ల కనబరచిన సంవేదనా శీలత్వం అందరికీ ఆదర్శప్రాయం. మన దేశం శక్తివంతంగా, అభివృద్ధిచెందిన దేశంగా త్వరగా ఎదగాలని కలలుగన్న దార్శనికుడు డాక్టర్ కలాం. ఆ కలని సాకారం చేయడానికి ఆయన నిరంతరం శ్రమించి పరిశ్రమించారు. శ్రమించి స్వప్నాలను సాకారం చేసుకోవాలని అందరినీ ఉత్తేజపరిచారు. భారతీయ క్షిపణి ప్రయోగాలకు నేతృత్వం వహించారు. ఆయన ఆ మహోన్నత కార్యక్రమాలను విజయవంతం చేసి మనదేశాన్ని అగ్రరాజ్యాల సరసన నిలబెట్టిన చరిత్ర పురుషుడు. ఆంధ్రప్రదేశ్‌తో ఆయనకున్న అనుబంధాన్ని అశ్రునయనాలతో ఈ శాసనమండలి గుర్తుచేసుకుంటోంది. గత సంవత్సరం ప్రాథమిక సెక్టార్ మిషన్‌ను డాక్టర్ అబ్దుల్ కలాం తన సువర్ణ హస్తాలతో ప్రారంభించి రైతులకు, రాష్ట్ర ప్రజలకు ప్రయోజనాత్మక సందేశమిచ్చారు.

డాక్టర్ అబ్దుల్ కలాం జ్ఞాపకం మన రాష్ట్రంలో చిరస్థాయిగా ఉండాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కొన్ని నిర్ణయాలు తీసుకుంది. నూతనంగా ఒంగోలులో ఏర్పాటుకానున్న ఐఐఐటి కి అబ్దుల్ కలాం గారి పేరు పెట్టాలని కొద్ది రోజుల క్రితం మంత్రివర్గంలో తీర్మానించాం. ప్రతిభా పురస్కారాలకు ఎంపికైన విద్యార్థులలో విశిష్టత కనబరచినవారికి డాక్టర్ కలాం పేరుతో అవార్డులివ్వాలని మంత్రివర్గం నిర్ణయించింది. నాగార్జున విశ్వవిద్యాలయం ప్రాంగణంలో వారి కాంస్య విగ్రహాన్ని ఏర్పాటు చేయాలని మంత్రివర్గ సమావేశంలో తీర్మానించాం. కలాం అణు దార్శనికత దేశానికి రక్షగా నిలిచింది. క్షిప్రణి రంగంలో ఆయన చేసిన ఫలప్రదమైన ప్రయోగాలకు భారతావని ఎప్పటికీ ఋణపడి ఉంటుంది. ఆ అద్భుత వ్యక్తి శాస్త్ర సాంకేతిక పరిజ్ఞానానికి అగ్రరాజ్యాలే జేజేలు పలికాయి. అతని కీర్తి మనకు నిరంతర స్ఫూర్తి. కలాం గారి మహాభినిష్ఠమణితో ఆసేతు హిమాచలం శోకతప్తమైంది. ప్రజల రాష్ట్రపతిగా పేరుగాంచిన ఆ మానవతా మూర్తి ఇక లేరన్న వార్త విని ఎన్నో మాతృ హృదయాలు తల్లడిల్లాయి. భరతమాత కన్నపేగు కదిలిపోయింది. దేహం ముక్కలవుతున్నా దేశంకోసం పాటుపడే సైనికుల గుండెల్లో ఆయన ఎప్పుడూ ఉండిపోతారు. వారి పాదస్పర్శతో పులకించిన మన పరిశోధనాశాలలు భావితరాలకు దారిచూపిస్తూనే ఉంటాయి. దేశమంతా విని స్ఫూర్తిపొందిన ఆయన సందేశాలు మువ్వన్నెల జెండా రెపరెపలలో వినిపిస్తూనే ఉంటాయి. ఆ దయా సింధువు, ఆ ఆప్తబంధువు, ఆ విశ్వమానవునికి ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనమండలి ఘనమైన నివాళులర్పిస్తోంది.

ఉ. 10.10

(శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య (శాసన సభ నియోజకవర్గం) : అధ్యక్షా, మాజీ రాష్ట్రపతి శ్రీ ఎ.పి.జె. అబ్దుల్ కలాం గారి మృతి భారతదేశానికి, ప్రపంచానికే కాదు, మొత్తం శాస్త్రీయ ప్రపంచానికే తీరని లోటు. నాకు ఆయనతో వ్యక్తిగతంగా కొంత పరిచయం ఉంది. నేను పార్లమెంటరీ స్టాండింగ్ కమిటీ ఆన్ సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీ చైర్మన్ గా ఉన్నప్పుడు రెండుసార్లు కలాం గారు నన్ను పిలిపించారు.

సార్, ఈ రోజు గర్వంగా చెప్పుకునే విధంగా ఆయన సాధించిన విజయాలు చాలా ఉన్నాయి. మొట్టమొదటిసారి క్రయోజనిక్ ఇంజనీను ప్రవేశపెట్టిన ఘనత భారతదేశంలో ఆయనకు ఉంది. మనం శాటిలైట్ సెంటర్ లో ఏది లాంచ్ చేయాలన్నా మనం క్రయోజనిక్ ఇంజనీని రష్యానుండి ఎక్కువ ధర చెల్లించి తీసుకునేవాళ్లం. అటువంటిది ఒకసారి నన్ను పిలిపించి - దీని అవసరం చాలా ఉంది, you have to make a huge provision, for which we need recommendation అని అన్నారు. ఆ విధంగా రికమెండ్ చేశాము. 'షార్' కేంద్రాన్ని నెలకొల్పారు. ఇందిరా గాంధీగారు ప్రధానమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు ఒక స్పేస్ సెంటర్ చాలదు, రెండవది నెలకొల్పాలి అని భావించినప్పుడు కలాంగారు నాలుగు రోజుల పాటు ఈస్ట్ కోస్ట్ ప్రాంతం మొత్తం తిరిగి శ్రీహరి కోటను రికమెండ్ చేసి స్పేస్ సెంటర్ ను అక్కడ నెలకొల్పే విధంగా కృషిచేసిన మహానుభావుడు ఆయన. ప్రస్తుతం మొత్తం ప్రపంచ దేశాలలో స్పేస్ టెక్నాలజీలో మొదటి ఆరు దేశాలలో మన దేశం పేరు కూడా చేరేలా చేసిన మహానుభావుడు. రెండవది - వేరే దేశాల యొక్క శాటిలైట్స్ ని

మన స్పేస్ సెంటర్లో లాంచ్ చేసే విధంగా మనం ఎదగడానికి ఆయన చేసిన కృషి ఎంతో ఉంది. ఈ విధంగా చెప్పుకుంటూ పోతే basically, he is not a scientist, but he is a great technical man. అటువంటి వ్యక్తి భారతదేశంలో పుట్టాడు అంటే అది మనం ఎంతో గర్వించదగ్గ విషయం.

Basically, he is from DRDO, Kanchanbagh, Hyderabad. హైదరాబాదులో ఆయనకు చాలా సంబంధం ఉంది. ఆయన సాధించిన విజయాలు రాష్ట్రపతిగానే కాకుండా ఒక టెక్నికల్ వ్యక్తిగా మన దేశ కీర్తి ప్రతిష్టలు పెరిగాయి. ఆయన గొప్ప మానవతావాది. ఎదుటి వారిని ఒక విద్యార్థిగా భావించి బోధిస్తూనే ఉంటారు. చిన్న పిల్లలతో ఏ విధంగా interact అవుతాడో గొప్ప వ్యక్తులతో, మేధావులతో కూడా అదే విధంగా వ్యవహరిస్తారు. అంతటి గొప్ప వ్యక్తిత్వం ఉన్న వ్యక్తి. ఒక చిన్న పల్లెటూరు నుండి వచ్చి, రాష్ట్రపతి స్థాయికి ఎదిగారు. ఆయన గొప్ప సెక్యూలర్ వ్యక్తి. అటువంటి సెక్యూలర్ వ్యక్తిని నేను మరెక్కడా చూడలేదు. ఆయనకు హిందూ ముస్లిం అనే భేదం లేదు. You dream on a high scale and try to achieve your goals. Don't think small and don't assume small అని ఎప్పుడూ బోధిస్తూ ఉండేవారు. ఆయన భౌతికంగా మన మధ్యన లేకపోయినా ఆయన స్ఫూర్తి ఈ దేశాన్ని ఎప్పుడూ నడిపిస్తూనే ఉంటుంది. One day everybody has to die at certain age. But, the way he contributed to the country's progress, country's character is highly appreciable. That is the reason why Dr. A.P.J. Abdul Kalam has got great name and fame not only in India, but also throughout the World. I do not want to say much about him. But, I can definitely claim that he is the second Gandhi of this great motherland. నేను కలాం గారి మృతికి వారి కుటుంబ సభ్యులకు ప్రగాఢ సానుభూతి తెలుపుతూ, అతని పేరు మీద పెద్ద మెమోరియల్స్ పెట్టదగిన వ్యక్తి అని చెప్పదల్చుకున్నాను. The Government came forward to set-up some memorials. అతని పేరు మీద స్కాలర్షిప్స్ ఇస్తే బాగుంటుంది. నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చిన ఛైర్మన్ గారికి కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఉమ్మారెడ్డి వెంకటేశ్వర్లు (స్థానిక సంస్థలు, గుంటూరు): అధ్యక్షా, ఈ రోజు భారత దేశ ముద్దుబిడ్డలలో అగ్రగణ్యుడైనటువంటి శ్రీ అబ్దుల్ కలాం గారికి నివాళులు అర్పిస్తున్నాము. ఒక సామాన్యమైన, ఆర్థిక ఇబ్బందులు ఉన్న కుటుంబంలో జన్మించి, చదువుకునే రోజులలోనే తండ్రికి సహాయంగా ఉండాలని, ఆర్థిక వనరులు సమకూర్చాలనే ఉద్దేశంతో పేపర్ బాయ్ గా పని చేశారు. ఆయన జీవిత చరిత్ర చదివితే ఉదయాన్నే నాలుగు గంటలకు లేచి, మిగతా కార్యక్రమాలు పూర్తి చేసుకుని, ఆయన తండ్రితో పాటు ప్రార్థనకు వెళ్లి వచ్చి, రైల్వే స్టేషనుకు వెళ్లి న్యూస్ పేపర్లు తెచ్చి ఇంటింటికీ తిరిగి ఆమ్మేవారు. అతి సామాన్యుడు అని చెప్పడానికి ఇంతకంటే నిదర్శనం ఏమీ అవసరం లేదు.

హైస్కూల్ చదువులో సగటు విద్యార్థి అయినప్పటికీ, ఉన్నత చదువుల్లో బ్రహ్మాండమైనటువంటి ప్రతిభా పాటవాలు ప్రదర్శించి ఆయన అంచెలంచెలుగా ఎదిగి, భారతదేశ క్షిపణి సాంకేతిక విద్యలో ఒక అసామాన్యమైనటువంటి స్థాయికి ఎదగడం అనేది చాలా అరుదైన విషయం. 11.10.1931వ తేదీన జన్మించి, 27.07.2015వ తేదీన తన 84వ ఏట ఆయన మరణించారు. కలాంగారు జీవితాంతం అవివాహితుడుగా ఉన్నారు. నిరాడంబరంగా, అతి సామాన్యంగా ఉన్న వ్యక్తి భారతదేశంలో రాష్ట్రపతి స్థాయికి ఎదిగారు. అందుకు కారణం ఆయన

వెనుక రాజకీయ నేపథ్యం, ఆర్థిక నేపథ్యం లేదు, కేవలం తన సొంత ప్రతిభా పాటవాల వలనే అతి సామాన్య కుటుంబం నుండి భారత రాష్ట్రపతి స్థాయికి ఎదిగారు. మధ్యలో ఆయన సాధించిన ఘనత చూస్తే భారతదేశంలోనే కాదు ప్రపంచదేశాలలోనే గుర్తింపు పొందిన ఒక మేధావి. ఆయన ఏ వ్యాపకాన్ని అయితే నమ్ముకుని ఒక కళాశాలలో లెక్చరర్ గా దీర్ఘకాలం పనిచేశారో, క్షిపణి శాస్త్రవేత్తగా దేశంలో పేరు గాంచాడో, అదే వ్యాపకంలో ఉండగానే మరణించారు. ఆశ్చర్యం ఏమిటంటే - పిల్లాంగ్ లో ఒక సెమినార్ హాల్ లో విద్యార్థులకు బోధిస్తూ, ఆయన హార్ట్ ఎటాక్ తో చనిపోవడం అనేది ఆయనకు ఉపాధ్యాయ వృత్తి పట్ల ఎంతటి నిబద్ధత ఉందో మనకు తెలుస్తుంది.

ఉ. 10.20

అబ్దుల్ కలాంగారు భారతదేశపు 11వ రాష్ట్రపతిగా పదవిని చేపట్టారు. భారతదేశంలోని ముగ్గురు రాష్ట్రపతులకు మాత్రమే ఈ దేశపు అత్యున్నత పౌరపురస్కారం లభించింది. వారిలో ఒకరు అబ్దుల్ కలాం. ఆయన రాష్ట్రపతిగా పదవి చేపట్టిన తరువాత కాకుండా, ఒక శాస్త్ర వేత్తగా ఉన్నప్పుడే, ఆయన ప్రతిభాపాటవాలు చూసి మూడు అత్యున్నత ప్రతిభా పురస్కారాలైన పద్మభూషణ్, పద్మవిభూషణ్, భారతరత్నను వారికి అందజేశారు. మిగతా ఇద్దరు రాష్ట్రపతులకు వారు రాష్ట్రపతులు అయిన తరువాత వచ్చాయి. ఎందుకు ఈ విషయాన్ని ప్రత్యేకంగా చెబుతున్నానంటే, రాష్ట్రపతి అయ్యారు కాబట్టి, ఆ స్థానానికి ఎదిగారు కాబట్టి వారికి అత్యున్నత ప్రతిభా పురస్కారం భారతదేశం ఇవ్వలేదు, ఆయనకు అంతకుముందున్న ప్రతిభాపాటవాలతో వచ్చింది. సోదరుడు రామచంద్రయ్యగారు చెప్పినట్లు, ఆయన 1998 సంవత్సరంలో పోక్రాన్ అణుపరీక్షలు జరిపి, దేశానికి అణ్వాయుధాలు సమకూర్చడంలో పోషించిన పాత్ర అనన్య సామాన్యం. ఇస్రోలో చేరి ఎస్ఎల్వీ-3 స్వదేశీ ఉపగ్రహ ప్రయోగం చేసి, ఆయన చేతుల మీదుగా కక్ష్యలోకి ప్రవేశ పెట్టారు. అంటే అగ్రరాజ్యాల సరసన భారతదేశాన్ని నిలబెట్టడంలో ఆయన కృషి చెప్పకోదగ్గది.

నాకు ముగ్గురు తల్లలని అబ్దుల్ కలాంగారు ఎప్పుడూ చెబుతుండేవారు. ఒకరు జన్మనిచ్చిన తల్లి, రెండవ వారు సంగీత విద్వాంసురాలైన ఎం.ఎస్. సుబ్బులక్ష్మి మరొకరు, విదేశాలలో పుట్టి ఇక్కడ సేవలు చేసినటువంటి మదర్ థెరీసా ఈ ముగ్గురూ నాకు తల్లలంటారు ఆయన. అంటే వారి ముగ్గురు దగ్గర నుంచి స్ఫూర్తి పొందిన ఘనత ఆయనకు ఉంది. ఇదిగాక ఆయన ప్రతిభాపాటవాలు చూసి అనేక పురస్కారాలు ఆయనకు వచ్చాయి. ప్రపంచంలోని 40 విశ్వవిద్యాలయాలు ఆయనకు గౌరవ డాక్టరేట్ ను ఇచ్చి గౌరవించాయి. ఇటువంటి ఘనత అతి కొద్ది మందికి మాత్రమే కలుగుతుంది. అటువంటి మేధావులలో, ఉన్నత వ్యక్తులలో అగ్రగణ్యుడైనటువంటి అబ్దుల్ కలాంగారు జూలై నెల 27వ తేదీన మరణించడం ఈ దేశానికి, మానవాళికి లోటు. అటువంటి మహనీయునికి నా తరపున, మా పార్టీ తరపున ఘనమైన నివాళులు అర్పిస్తూ, వారి కుటుంబ సభ్యులకు నా సంతాపాన్ని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ పి.జె. చంద్రశేఖర్ రావు (శాసనసభ నియోజకవర్గం) : అధ్యక్షా, ఎ.పి.జె. అబ్దుల్ కలాంగారి గురించి భారతదేశం గర్వించదగినటువంటి, మహోన్నతమైన జాతిరత్నంగా మనం తలచుకోవలసిన విషయాలు పెద్దలు అనేకం చెప్పినప్పటికీ, రెండు మూడు విషయాలు ప్రస్తావించడం సబబుగా ఉంటుందని నేను భావిస్తున్నాను. భారతదేశ వైజ్ఞానిక ప్రపంచంలో నూతన ఆవిష్కరణలను, నూతన దృక్పథాలను ప్రపంచ చిత్రపటంలో ఆవిష్కరించిన వారిలో ఎ.పి.జె. అబ్దుల్ కలాం గారు ఒక ప్రముఖమైన స్థానాన్ని ఆక్రమించారు. వారి ఆవిష్కరణలలో గాని, వ్యాపారాలలో, రాజకీయాలలో గాని, ఇతర అంశాలలో గాని బీదలకు, కష్టజీవులకు రాణించడం కష్టమైనప్పటికీ, వైజ్ఞానిక రంగంలో నూతన ఆవిష్కరణలు చేపట్టి, భారతదేశంలో అత్యంత ప్రతిష్ఠాత్మకమైనటువంటి ఆవిష్కరణలు చేసిన వారందరూ కష్టజీవులేనని, మరొకసారి ఆయన ప్రపంచానికి తెలియజేశారు. రామానుజంగారు, సి.వి. రామన్ గారు, హరగోవింద్ ఖురానా లాంటివారు, జగదీశ్ చంద్రబోస్ లాంటి వారు గానీ శాస్త్ర, సాంకేతిక రంగాలలో తీసుకురాగలిగినటువంటి, మానసికమైనటువంటి, సాంస్కృతికమైనటువంటి, ఘర్షణ పూరితమైనటువంటి జీవితంలో నుండి ఏ విధంగా నూతన ఆవిష్కరణలు వస్తాయో ఎ.పి.జె. అబ్దుల్ కలాంగారి ఆవిష్కరణలు, వారి కాంట్రీబ్యూషన్ ద్వారా తెలియజేస్తాయి. **Science before Newton and Science after the Newton** అనే విషయాలలో న్యూటన్ తరువాత సైన్స్ కి సంబంధి ఐన్ స్టీన్ లో ప్రారంభమైనటువంటి అణు కార్యక్రమానికి సంబంధించిన విషయాలలో, భారతదేశం పోక్రాన్ అణుపరీక్షలు నిర్వహించాక, భారతదేశాన్ని అణు పరిజ్ఞానం నుంచి నిషేధించినటువంటి అత్యంత కీలకమైన సందర్భంలో, విక్రమ్ సారాభాయ్ నాయకత్వంలో ప్రారంభమైన అన్వేషణలో అబ్దుల్ కలాం గారి కాంట్రీబ్యూషన్, ప్రపంచం మనకు విజ్ఞానాన్ని తిరస్కరిస్తూ, అమెరికా మనమీద అణు పరిజ్ఞాన బదిలీపై నిషేధం విధించినప్పుడు, ప్రధానమంత్రికి సాంకేతిక సలహాదారుగా ఉండి, అణుపరిశోధన రంగంలో క్షిపణిని ప్రయోగించి ప్రపంచాన్ని దిగ్భ్రమకు గురి చేయడమే కాకుండా, ఎవరు ఎన్ని నిషేధాలు పెట్టినప్పటికీ, భారతదేశం స్వయంగానైనా సరే ప్రపంచంతో పోటీపడగలదని చెప్పి నిరూపించినటువంటి ఒక మహా స్రష్టగా భావించాలి. మన రాష్ట్రానికి లేదా గత ఉమ్మడి రాష్ట్రానికి సంబంధించినంతవరకు, వారు హైదరాబాదులో పది సంవత్సరాలు రక్షణా సంస్థలో (డిఫెన్స్ రీసెర్చ్ ఆర్గనైజేషన్ లో) సంచాలకులుగా పనిచేశారు. అంతేగాక డిఆర్ డిఓకు సంబంధించిన అనేక ఇతర విభాగాలకు హైదరాబాదును కేంద్రంగా తీసుకురావడమే కాకుండా, సార్క్ సెంటర్ ను కేరళలోని తుంబా కేంద్రంలో పెట్టిన తరువాత, ఇంకొక కేంద్రం ఎక్కడ పెట్టాలనే ప్రశ్న వచ్చినప్పుడు అబ్దుల్ కలాంగారే భాగోళికంగా ఏ ప్రాంతమైతే ఖచ్చితంగా సరిపోతుందో ఆలోచించి భూమధ్యరేఖకు అత్యంత దగ్గరగా ఉండేటువంటి, సముద్రానికి దగ్గరగా ఉండేటువంటి కోస్తాప్రాంతం బాగుంటుందని భావించారు. భారతదేశమంతా కూడా ఆరోజులలో జియో సింక్రెజ్ అంతగా లేనప్పటికీ, మ్యాపింగ్ అంతగా లేనప్పటికీ వారు మొత్తం దేశాన్ని సర్వే చేసి, సార్క్ కేంద్రాన్ని శ్రీహరికోటకు తీసుకురావడంలో ప్రధానకారకుడైన విషయాన్ని ఈ సందర్భంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజలుగా మనం గుర్తుచేసుకోవడం ఎంతైనా ఆవశ్యకమని మనవి చేస్తున్నాను. వారు మనిషికి రిటైర్ మెంట్ లేదని ఎప్పుడూ చెప్పేవారు. ఆయన రాష్ట్రపతిగా పదవీ విరమణ చేసిన తరువాత,

విద్యార్థులను, శాస్త్రవేత్తలను, చిన్నారులను కలిసి, ఈ దేశాన్ని బలోపేతం చేయాలని, లౌకిక దేశంగా, మతాతీతమైన దేశంగా తీర్చిదిద్దాలని, దేశానికి అంతటికీ ఆదర్శమైన వ్యక్తిగా పేరుగాంచిన వారు మన మధ్య లేకపోవడం, వారి కాంట్రీబ్యూషన్స్ కి ఇంకా కొంత అవకాశమున్నప్పటికీ వాటిని మనదేశం కోల్పోవడం వారి కుటుంబానికి, యావత్తు సాంకేతిక ప్రపంచానికి తీరని లోటు. వారు కోరినటువంటి బలమైన, లౌకికమైన ప్రజాస్వామికమైన దేశాన్ని నిర్మించడానికి మన వంతు కృషిచేయడమే వారికి మనం ఇచ్చే ఘనమైన నివాళి అని నా తరపున, మా భారత కమ్యూనిస్టు పార్టీ తరపున వారికి నివాళులర్పిస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

ఉ. 10.30

శ్రీ సోము వీర్రాజు (శాసనసభ నియోజకవర్గం) : అధ్యక్షా, అబ్దుల్ కలాం గారి యొక్క జీవితాన్ని మనము గమనించినప్పుడు వారి యొక్క ఆలోచన ధోరణి గానీ, వారి యొక్క వ్యక్తిత్వాన్ని గానీ పూర్తిగా స్వీకరించివలసినటువంటి బాధ్యత ఈనాటి రాజకీయ వ్యవస్థకు ఉందని నేను భావిస్తున్నాను. అలాగే దేశంలో భారతజాతి యొక్క జాతీయత, జాతీయ సంపద, ఆలోచనాధార మతానికి అతీతమైనటువంటి భారతదేశంగా వారు భావించి, ఈ దేశంలో అగ్ని అని గానీ, క్షిపణి అని గానీ, ఆకాష్ అని గానీ, వృథివి అనేటటువంటి పేర్లు వారు ఎందుకు ఉదహరించడానికి ప్రయత్నం చేశారంటే, భారతజాతి, భారత జాతీయత, భారతధర్మం, భారతదేశంలో ఉన్నటువంటి అనేక రకాల వ్యవస్థలు, యుద్ధకాండకు సంబంధించిన వ్యవస్థల మీద పూర్తి విశ్వాసం ఉన్న మూలంగా, వారు ఈ నామాలను పెట్టడానికి ప్రయత్నం చేశారు. సహజంగా వారిది ఒక చిన్న కుటుంబం, సామాన్యమైనటువంటి కుటుంబంగా భావిస్తూ ఉండడానికి మనము ప్రయత్నం చేస్తుంటాము. అది వాస్తవమే. కానీ వారి వ్యక్తిత్వం ఏదైతే ఉందో, వారి జ్ఞానం ఏదైతే ఉందో, వారి వ్యవహార శైలి ఏదైతే ఉందో వారు భారతదేశానికి ఇచ్చినటువంటి గొప్ప సంపద అది. ఈ దేశం ఈ సంపదను స్వీకరించాలి. అదే విధంగా వారు ఈ దేశాన్ని ఆర్థిక పరంగా అభివృద్ధి పథంలోకి తీసుకువెళ్లడంలో నిరంతరం వారి యొక్క తపన, ప్రతి క్షణం వారి యొక్క ఆవేదన వారి జీవన గమనంలో మనము గమనించాము. ఆ దృష్ట్యా ఈ రోజు భారతీయ జనతా పార్టీ తరపున నేను వారికి హృదయపూర్వకంగా ధన్యవాదాలు, అభినందనలు తెలియజేసుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ విటపు బాలసుబ్రహ్మణ్యం (ఉపాధ్యాయ నియోజకవర్గం, ప్రకాశం, నెల్లూరు, చిత్తూరు) : అధ్యక్షా, అబ్దుల్ కలాం గారి గురించి చాలా మంది మనతో మాట్లాడారు. కానీ ఒక్కటి ఆయన తెలుగువారు కాకపోయినా బహుశః ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఉన్న ప్రతి చిన్నగ్రామంలో కూడా ఆయన చనిపోయినప్పుడు ఒక ప్లెక్సీ ఎందుకు వెలసింది? మిగతా సందర్భాలలో మనలాంటి వాళ్లము ఆయనను మననం చేసుకుంటాము. అనేకమందికి అనేక స్థాయిలలో రకరకాల సంస్మరణలు జరుగుతూ ఉంటాయి. కానీ దాదాపు రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి ప్రతి విద్యాసంస్థ, ప్రతి విద్యార్థి, ప్రతి యువకుల బృందం, చిన్నచిన్న గ్రామాలతో సహా అబ్దుల్ కలాం గారిని

స్మరించుకున్నారంటే అక్కడ ఆయన గొప్పతనం దాగి ఉన్నది. భారతదేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తర్వాత ఈ దేశం శాస్త్ర సాంకేతిక రంగాలలో అభివృద్ధి చెందితే తప్ప తన కష్టాలను తెలుసుకోలేదు, ప్రపంచంతో పోటీ పడలేదని సైన్సుకు సంబంధించిన ఒక విధానాన్ని ఈ దేశం రూపకల్పన చేసుకున్నది. ఆ రూపకల్పనలో భాగంగా గొప్పగొప్ప శాస్త్రవేత్తలు ఈ దేశ అభివృద్ధి కోసం కృషి చేశారు. ప్రపంచంలోనే గొప్ప శాస్త్రవేత్తలకు ఏ మాత్రం తగ్గనటువంటి శాస్త్రవేత్తలను కన్న భూమి మనది. జగదీష్ చంద్రబోస్ నుంచి ఎమ్.ఎస్. స్వామినాథన్ దాక, సతీష్ ధావన్ నుంచి వి.ఆర్.రావు దాక, ఇంకా మనముందు బ్రతికి ఉన్నటువంటి మహానుభావుడు సి.ఎన్. రావు దాక గొప్ప శాస్త్రవేత్తలను మనము కలిగి ఉన్నాము. వీళ్లందరూ ఈ దేశ అభివృద్ధి కోసం ఆయా రంగాలలో, అణు శాస్త్రంలో కృషి చేస్తే, ఎమ్.ఎస్. స్వామినాథన్ వ్యవసాయంలో, సతీష్ ధావన్ వంటి వాళ్లు అంతరిక్ష ప్రయోగాల్లోను, ఇంకా అనేకానేక రంగాలలో ఈ రోజు భారతదేశం శాస్త్ర సాంకేతిక రంగాలలో అద్భుతమైన స్థానాన్ని కలిగి ఉందంటే ఈ శాస్త్రవేత్తలకు అమోఘమైనటువంటి పట్టుదల, కృషితోబాటు అపారమైన దేశభక్తి కూడా ఉండటం వలన సాధ్యమైనది. కేవలం శాస్త్రవేత్తలు కావడం వల్ల మాత్రమే కాదు. అలాంటి శాస్త్రవేత్తల కోవలో అబ్దుల్ కలాం గారు కూడా ఒకరు.

రెండవది శాస్త్రవేత్తలకు ఉండవలసిన లక్షణం మానవీయత. ఎక్కడో ఏదో పరిశోధన చేసుకుంటూ దాని వలన ఏమవుతుందనే నిమిత్తం లేకుండా, తన శాస్త్రం ప్రజల కొరకు సామాన్య ప్రజల కొరకు ఎంత ఉపయోగపడుతుంది, వారి హృదయాలను స్పందింప చేయగలుగుతుందా లేదా అనేటువంటి ఒక మానవతా దృక్పథం అవసరం. ఇటీవలే ఎమ్మెల్యేలు, ఎమ్మెల్యీలు కలిసి శ్రీహరి కోటకు వెళ్లి వచ్చాము. శ్రీహరికోట ఏర్పాటుకు కారకుడైనటువంటి సతీష్ ధావన్ గారు రోజూ సాయంత్రం సైకిల్ మీద వెళ్లి పిల్లలకు చదువు చెప్పేవారు. అంతగొప్ప హృదయం ఉన్నటువంటి శాస్త్రవేత్తల కోవలోకి మన అబ్దుల్ కలాం గారు చేరుతారు.

మూడవ విషయం, సైన్స్ను ప్రచారం చేయడం. సైన్స్ను పాపులర్ చేయడం ద్వారా ప్రజలను సైన్స్కు దగ్గర చేయాలి. ప్రజలు సైన్స్కు వ్యతిరేకంగా మారితే ప్రజలకు నష్టం, సైన్స్కు నష్టం అని అర్థం చేసుకున్నటువంటి శాస్త్రవేత్తలు ప్రజల వద్దకు వెళ్లి సైన్స్ను చెప్పేవని కూడా అంతే పెద్దఎత్తున చేపట్టారు. బొంబాయిలో ఉన్నటువంటి బాబా అటామిక్ రిసెర్చ్ సెంటర్ సైంటిస్టులు ఒక సందర్భంలో బొంబాయిలో ఉన్నటువంటి మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ స్కూళ్లకు వెళ్లి నిజంగా సైన్స్ గురించి పిల్లలకు ఏమి చెబుతున్నారు అని ఒక పరిశీలన చేసి No Science is taught in India అనే అభిప్రాయానికి వచ్చారు, సైన్స్ను చెప్పడం లేదని అన్నారు. పసిపిల్లలకు చెపితే తప్ప, వారు శాస్త్రాన్ని ప్రేమిస్తే తప్ప, ఎవరో ఒకరిద్దరిని చేసినంత మాత్రాన పెద్దఎత్తున శాస్త్రసాంకేతిక పరిజ్ఞానం రాదు, పాపులర్ సైంటిస్టులుగా ఉండడమనేది మనదేశపు సైన్స్టిస్టులలో ఒక కోవకు సంబంధించిన ప్రధానమైన లక్షణము. ఈ మూడవ లక్షణం కూడా సంతరించుకున్న వ్యక్తి అబ్దుల్ కలాం గారు.

కాబట్టి, శాస్త్రవేత్తకు ఉండవలసిన లోతైన పరిశోధన, అత్యంత మానవీయత, దేశభక్తి, పాపులర్గా సైన్స్ను జనంలోకి తీసుకువెళ్లడం వంటి మూడు లక్షణాలు ఉండడం వలన అబ్దుల్ కలాం గారు ఇంత పాపులర్ అయ్యారని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను. చివరగా, ఆయన పిల్లల

మీద చూపిన ప్రేమ చూస్తే ఈ పిల్లలే దేశానికి సంపద అన్నటువంటి దాని మీద ఆయన పెట్టుకున్నటువంటి ఆశ ఎప్పుడూ పిల్లలతోనే జీవించడం, ఎక్కడకు వెళ్ళినా పిల్లలతోనే ఉండడం అనేటువంటిది ఒక గొప్ప ఉపాధ్యాయుడి లక్షణం, గొప్ప మహానుభావులయొక్క లక్షణము. దానిని ఆయన చేసి చూపించారు. అందువల్లే, ఈరోజు ఆయన అంత ప్రజాదరణ పొందగలిగారు. అదే విధంగా ఆయన 84 సంవత్సరాల వయస్సులో కూడా చిట్టచివరగా పిల్లలతోనే మాట్లాడుతూ మరణించారు. ఈ భూమి మానవులందరూ నివసించడానికి తగినట్లు ఉంటుందా? ఉండదా? ఉండవలసినటువంటి భూమిని నిలబెట్టుకోవడం ఎలా అనే అంశం గురించి మాట్లాడుతూ ఆయన పిల్లలతో పడిపోయారు. అబ్దుల్ కలాం గారి బాల్యం ఎంత గొప్పదో, జీవితం ఎంత గొప్పదో, మరణం అంతకంటే గొప్పది అనిపిస్తుంది. అది సామాన్యులకు సాధ్యమైనటువంటి విషయం కాదు. అందువలన ఆయన తన జీవితంలో తనకంటూ ఏమీ పెట్టుకోలేదు. ఆయనకు ఆస్తి లేదు, సంపాదన లేదు ఏమీ లేకుండా ఆయన తన జీవితాన్ని సమాజానికి అంకితం చేశారు. ఎవరు ఆ రకంగా జీవితాన్ని సమాజానికి అంకితం చేస్తారో సమాజం కూడా అటువంటి వారిని మనసులో హత్తుకుంటుంది, కన్నీళ్లు పెట్టుకుంటుంది. ఆ మేరకు ఆయన సమాజానికి ఎంత ఇచ్చారో, సమాజం కూడా ఆయనకు అంత ఇచ్చింది. ఈ ఆదర్శాన్ని అందరూ గుర్తించాలని నేను కోరుకుంటూ, అబ్దుల్ కలాం గారికి నిజమైన నివాళులర్పించాలంటే సైన్స్ ను ప్రచారం చేయాలి, సైన్స్ ను ప్రమోట్ చేయాలి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో అబాకస్ అనే ఒక శాస్త్ర ప్రచార సంస్థ ఉమ్మడి రాష్ట్రం ఉన్నప్పుడు ఉన్నది. ఇప్పుడు అది ఎక్కడ ఉందో ఎవరికి అర్థం కాదు.

ఉ. 10.40

దయయుంచి అబ్దుల్ కలాంగారిని స్మరించుకునే సందర్భంలోనైనా సరే, ఈ శాస్త్ర ప్రచార సంస్థను ఆయనకు నివాళి అన్నట్లుగా, సాధారణ పల్లెల్లోకి, ప్రజల్లోకి, అన్ని రకాలైనటువంటి వృత్తులలోకి, ఆధునిక సైన్సును అందించినటువంటి ఒక పాపులర్ సైన్స్ సంస్థగా తీర్చిదిద్దేటటువంటి బాధ్యతను ప్రభుత్వం తీసుకోగలిగినట్లయితే, ఎక్కువ ఉపయోగకరంగా ఉంటుందని అభిప్రాయపడుతూ, ఆయన చేతుల మీదగా అత్యున్నత శాస్త్ర ప్రచార సంస్థగా జన విజ్ఞాన వేదికకు ఈ పురస్కారం తీసుకునేటటువంటి భాగ్యం కూడా మాకు కలిగిందనే దానిని మరొకసారి గుర్తుచేసుకుంటూ నివాళులర్పిస్తున్నాను.

శ్రీ గాదె శ్రీనివాసులు నాయుడు (ఉపాధ్యాయ నియోజకవర్గం, శ్రీకాకుళం, విజయనగరం, నిశాఖపట్టణం): అధ్యక్ష, డా.అబ్దుల్ కలాం గారు లేని లోటు తీర్చలేనిదని, ప్రపంచంలో మన భారతదేశాన్ని శాస్త్ర సాంకేతిక రంగంలో ఒక అత్యున్నత స్థానంలో నిలబెట్టినటువంటి ఆయన మన మధ్య లేకపోవడం దేశానికి తీరని లోటని ఈ సందర్భంగా వారిని గుర్తుచేసుకుంటున్నాను. ఎవరైనాసరే, సామాన్య కుటుంబమా, ధనిక కుటుంబమా లేక అన్ని వసతులు ఉన్న కుటుంబమా అనే తేడాలు లేకుండా, కృషి, ప్రతిభ, పట్టుదల ఉంటే, ఎంతటి స్థాయికైనా మనం వెళ్ళవచ్చని, వారు చేసి, నిరూపించి, ఎంతోమంది యువతకు మార్గదర్శకంగా నిలిచిన ఆయన జీవిత చరిత్ర

మనందరికీ మున్ముందు ఎంతో ఉపయోగపడుతుందని తెలియజేస్తున్నాను. అయితే, అధ్యక్షా, వారు ఈ రోజున మనముందు లేకపోవచ్చు కానీ, మన ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజలకి మాత్రం శ్రీహరికోట అంతరిక్ష పరిశోధనా సంస్థ ద్వారా ఎప్పుడు ఏ కార్యక్రమం జరిగినా, వారు మన మధ్య నిలిచి, సజీవంగానే ఉంటారని చెప్పడంలో ఎటువంటి అతిశయోక్తి లేదని, మీ ద్వారా తెలియజేస్తూ, వారికి, వారి అభిమానులకి, వారి కుటుంబానికి ఈ సభ ద్వారా నా సంతాపాన్ని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ రావెల కిషోర్ బాబు : అధ్యక్షా, గౌరవ మాజీ రాష్ట్రపతివర్యులు అబ్దుల్ కలాం గారి జీవితాన్ని మనం ఒకసారి స్మరించుకుంటే, ఒక శాస్త్రవేత్తగా గానీ, భారతదేశ ప్రథమ పౌరసత్వం అనుభవించినటువంటి రాష్ట్రపతిగా గానీ, వారు శాస్త్రసాంకేతిక పరిజ్ఞాన సంస్కృతి మరియు నాగరికతకు, వారు అందించిన నిలువైన జ్ఞానం కానీ, చిన్నపిల్లలకు అందించేటటువంటి సందేశాలు కానీ, అంటే, నేటి చిన్నపిల్లలే రేపటి యువత, రేపటి యువకులే ఆ తరువాతి తరంలో నాయకత్వం వహించేటటువంటి పౌరులని చెప్పేవారు. వారు చిన్ననాటి నుంచే పిల్లలను సంపూర్ణమైనటువంటి మూర్తిమత్వంగా తీర్చిదిద్దడానికి కృషి చేసినటువంటి వారు. వీటన్నింటిని మించి వారిలో ఉన్నటువంటి మానవతా వాదం చాలా ఉదాత్తమైన, ఔన్నత్యంతో కూడుకున్నటువంటి గుణాలని ఈ సభ ద్వారా ప్రజలకు తెలియజేస్తున్నాను. పార్లమెంటులో ఆనాటి రాష్ట్రపతిగా శ్రీ కే.ఆర్. నారాయణన్ గారు, లోక్ సభ స్పీకర్ గా శ్రీ జి.ఎం.సి. బాలయోగి గారు ఉన్నప్పుడు డా. బి.ఆర్. అంబేద్కర్ గారి జయంతి ఉత్సవాలు జరుపుకునే సాంప్రదాయాన్ని మొదలు పెట్టారని, ఆ సాంప్రదాయాన్ని కొనసాగిస్తూ శ్రీ బాలయోగి గారు చనిపోయిన తరువాత, అంబేద్కర్ ఫౌండేషన్ కు నేషనల్ డైరెక్టర్ గా ఉన్నప్పుడు తాను అబ్దుల్ కలాం గారిని ముఖ్య అతిథిగా ఆహ్వానించినప్పుడు ఆయన చిరునవ్వుతో వచ్చారని, ఆ తరువాత ఆయన రాష్ట్రపతి అయ్యాక కూడా జయంతి ఉత్సవాలను ఘనంగా నిర్వహించారు. ఆయన చనిపోయే ముందు మా ప్రతిపాడు నియోజక వర్గంలో ఒక పాఠశాలకు వచ్చి, పిల్లలతో ఇంటరాక్ట్ అయ్యారు. అభివృద్ధి ఎంత ముఖ్యమో, ఆ అభివృద్ధి యొక్క ఫలాలు కూడా అట్టడుగు ప్రజలకు అందడమనేది కూడా అంతే ముఖ్యం. అందుకనే, మా తెలుగుదేశం పార్టీ కూడా సంపదను పెంచడమే కాకుండా, సంపదను పంచడమనే ఒక సమసమాజ వాదాన్ని కూడా ముందుకు తీసుకువెడుతుందని అన్నారు. అటువంటి మహోన్నతమైన గుణగణాలు కలిగినటువంటి వ్యక్తిని రాష్ట్రపతి పదవిలో కూర్చోపెట్టడానికి మా నాయకుడు శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు గారు చేసిన కృషి కూడా అభినందనీయం. అట్టడుగున మారుమూల గ్రామాలలో పుట్టిన వ్యక్తి, ఆనాడు సభ్య సమాజంలో ఎటువంటి గుర్తింపు లేనటువంటి మహోన్నత వ్యక్తి గుణగణాలను పరిగణనలోకి తీసుకుని, అంతటి ఉన్నతమైన వ్యక్తిని రాష్ట్రపతి పదవిలో కూర్చోపెట్టడంలో ఆనాటి ఎన్ డిఎ ప్రభుత్వంలో కీలక పాత్ర పోషించిన మా గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడిగారికి కూడా ఈ సందర్భంలో అభినందనలు తెలియజేస్తూ, అబ్దుల్ కలాంగానికి నివాళులర్పిస్తూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ వెంకట సతీష్ కుమార్ రెడ్డి సింగారెడ్డి (శాసనసభ నియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, ఈ సంవత్సరం, జూలై 27వ తారీఖున మన దేశం గర్వించతగ్గ ముద్దుబిడ్డ శ్రీ అబ్దుల్ కలాంగారు చనిపోవడం వారి కుటుంబానికే కాకుండా, ఈ దేశానికంతా తీరని లోటు. 1931వ సంవత్సరం, అక్టోబర్ 15న తేదీన జన్మించిన శ్రీ అబ్దుల్ కలాంగారు నిజంగా ఈ దేశంలో ఒక నాయకుడు ఏ రకంగా వ్యవహరించాలో, ఈ దేశంలో ఒక స్థానం వచ్చిన తరువాత, ఎంత గొప్ప వారు అయినా ఏ రకంగా వ్యవహరించాలో, ఆయన నడవడిక ద్వారా, ఈ దేశానికి ఒక సందేశం పంపించారని చెప్పకతప్పదు. ఇటీవల అసెంబ్లీ ఎం.ఎల్.ఎ.లు, ఎం.ఎల్.సి.లు అందరూ కూడా ఒక టూర్ వేసుకుని, శ్రీహరి కోటను సందర్శించడం జరిగింది. అక్కడ వారి సహచరులందరూ మాతో ఆయన గురించి చర్చించడం జరిగింది. అబ్దుల్ కలాం గారు ఎంత సామాన్యంగా ఉండేవారని, ఆయన డైరెక్టరుగా ఉన్నా, అందరితో కలిసిమెలిసి ఉండేవారని అక్కడి వారన్నారు. శ్రీ అబ్దుల్ కలాంగారు చనిపోయిన తరువాత యూ ట్యూబ్ లో ఆసక్తిగా చూస్తున్నప్పుడు ఆయన గురించి చాలా విషయాలు తెలిశాయి. ఒక సమావేశానికి అబ్దుల్ కలాం గారిని ఆహ్వానిస్తే, ఒక వేదిక మీద ఒక 6, 7 కుర్చీలు ఉంటే, మధ్యలో ఒక పెద్ద కుర్చీ వేశారు. ఆయన స్టేజి వద్దకు వెళ్ళి కుర్చీలు వేసిన వేపు చూసి, అందరితో సమానంగా మామూలు కుర్చీ వేసిన తరువాతనే ఆయన స్టేజి మీద కూర్చున్నారని యూ ట్యూబ్ లో పెట్టడం జరిగింది. అంటే, ఆయన గొప్పతనం ఏమిటో అర్థమవుతుంది. ఈ దేశంలో ఎంతోమంది గొప్ప గొప్ప వ్యక్తులు పుట్టినా, వారందరికంటే ఆదర్శవంతుడిగా ఈరోజున ఆయన ఉన్నారని అర్థమవుతోంది. ఇంతకు ముందే సభ్యులు శ్రీ ఉమ్మారెడ్డి వెంకటేశ్వర్లు చెప్పినట్లు ఈదేశంలో ఉన్నటువంటి అత్యంత ప్రతిష్టాత్మకంగా ఉన్న పురస్కారాలలో పద్మభూషణ్ ను 1981వ సంవత్సరంలో, పద్మవిభూషణ్ ను 1990లో, భారత రత్నను 1997లో ఆయన అందుకున్నారు. ఆయన రాష్ట్రపతి కాకముందే ఆయన గొప్పతనం అందరికీ తెలుసు. ఈరోజున అందరూ ఆయనని **Rocket Man of India** అని పొగుడుతారు. రాకెట్ సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని ముందుకు తీసుకువెళ్ళడంతోపాటు పోజ్రాన్ అణు పరీక్షలు మొదలైనవాటిని విజయవంతం చేసి, ప్రపంచపటంలో ఈ దేశం గర్వించతగ్గ స్థాయిలో మన దేశాన్ని నిలబెట్టినందుకు మనమందరం అభినందించక తప్పదు. In this connection, I want to quote his inspirational speech, which was delivered in EU Parliament Session “Where there is righteousness in the heart, there is beauty in the character. Where there is beauty in the character, there is harmony in the home. When there is harmony in the home, there is order in the Nation. When there is order in the Nation, there is peace in the World.” This is one of the greatest speeches of Dr. A.P.J. Abdul Kalam. అంతటి గొప్ప వ్యక్తి మాట్లాడేటప్పుడు ఆయన స్పీచ్ ను యూ ట్యూబ్ లో చూసిన తరువాత, మొత్తం కరతాళ ధ్వనులతో ఆ సభ మారుమ్రోగిన సందర్భాన్ని కూడా గుర్తుచేసుకుంటూ, గొప్ప గొప్ప వ్యక్తులకే గొప్ప మరణాలు సాధ్యమవుతాయి. ఆయన జీవితమంతా సామాన్యంగా, మామూలు పౌరులతో బ్రతకటం, ఆయన రాష్ట్రపతిగా ఉన్న కాలంలో సుమారు 5 లక్షల మంది పౌరులతో కలవాలని ఆయన పెట్టుకున్న లక్ష్యం చూస్తే, ఆయన యొక్క గొప్పతనం మనందరికీ స్ఫూర్తి అవుతుందని, ఈ సందర్భంగా కోరుకుంటూ, ఆయనకు, ఆయన కుటుంబ సభ్యులకు నా ప్రగాఢ సానుభూతిని

తెలియజేసుకుంటున్నాను. అలాగే, ఆయన పేరుతో మరిన్ని ప్రతిష్ఠాకరమైన అవార్డులు తీసుకువచ్చి, ఆయన స్ఫూర్తిని ఈ దేశానికి చాలాలని కోరుకుంటున్నాను.

ఉ. 10.50

శ్రీ గాలి ముద్దు కృష్ణమ నాయుడు (స్థానిక సంస్థలు, చిత్తూరు) : అధ్యక్షా, భారత మాజీ రాష్ట్రపతి డా. ఏ.పి.జె.అబ్దుల్ కలాం గారు చనిపోవడం వల్ల ఇవాళ భారతదేశం ఒక మంచి సైంటిస్టుని, ఒక మంచి టెక్నీషియన్ని కోల్పోయింది. ఆయన బీదరికంలో పుట్టి, వీధి దీపాల క్రింద చదువుకుని, న్యూస్ పేపర్లు అమ్ముకునే స్థాయి నుండి పైకొచ్చారు. రామేశ్వరంలో పుట్టిన ఒక వ్యక్తి ఢిల్లీ స్థాయి దాకా ఎదిగి భారతదేశంలో ప్రథమ పౌరుడిగా కీర్తిని గడించి, రాష్ట్రపతిగా ఉన్నప్పటికీ కూడా సామాన్యుడిగానే బ్రతికారు. ఎప్పుడూ విద్యార్థులతోనే కాలం గడుపుతూ వచ్చారు. టీచింగ్ అంటే వారికి ఎనలేని మక్కువ. ఆయనకు వచ్చిన పదవులు గానీ, బిరుదులు గానీ కేవలం ఆయన గొప్పతనం, తెలివితేటల వల్ల వచ్చినవే. ఆయనేం రాజకీయ కుటుంబంలో పుట్టిన వ్యక్తి కాదు, ఆర్థికంగా బలంగా ఉన్న వ్యక్తి కాదు. ఒక సామాన్యమైన ఉద్యోగిగా జీవితాన్ని మొదలుపెట్టి, దేశానికి రాష్ట్రపతి కాగలిగిన గొప్ప వ్యక్తిత్వాన్ని ఆయన కలిగి ఉన్నారు.

ఆయనను భారత రాష్ట్రపతిగా ఎంపిక చేసే సందర్భంలో, శ్రీ అటల్ బిహారీ వాజ్పేయి గారు ప్రధానమంత్రిగా ఉన్న సమయంలో, రాష్ట్రపతి పదవికి కొన్ని పేర్లు చర్చకు వచ్చినప్పుడు, శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారే డా.ఏ.పి.జె. అబ్దుల్ కలాం గారిని రాష్ట్రపతిగా ఎంపిక చేస్తే బాగుంటుందని, తద్వారా సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీకి గుర్తింపు ఇచ్చినట్లు ఉంటుందని ఆ రోజున సలహా ఇవ్వగా, వాజ్పేయి గారు కూడా వారి సూచనల్ని స్వీకరించి, డా.ఏ.పి.జె.అబ్దుల్ కలాం గారిని నాడు రాష్ట్రపతిగా నియమించిన ఘనత వాజ్పేయి గారికి, అలాగే చంద్రబాబు నాయుడు గారికి దక్కింది. దానికి తగ్గట్లుగా ఆయన కూడా రాష్ట్రపతిగా మన దేశానికి ప్రపంచ వ్యాప్తంగా గుర్తింపును తెచ్చారు. ఆ పదవికి వన్నె తెచ్చారు. అదేవిధంగా చనిపోయేంత వరకు కూడా ఏ ప్రొఫెషన్ నైతే నమ్ముకున్నారో, ఏ ప్రొఫెషన్ తోనైతే ఆయన జీవితాన్ని ప్రారంభించారో, అదే ప్రొఫెషన్లో పిల్లాంగ్లో బోధనోపన్యాసం చేస్తూ హార్డ్ ఎలాక్ వచ్చి అక్కడనే చనిపోవడం జరిగింది. ఒక ఆదర్శప్రాయుడిగా భారతదేశమంతా కూడా గర్వించదగ్గ వ్యక్తిగా, బీదరికం నుండి ఎదిగి ప్రజాస్వామ్యంలో ఏ పదవికైనా పోవచ్చునని నిరూపించిన వ్యక్తిగా వారిని మనమంతా ఆదర్శంగా తీసుకోవాలి. ఆయన ఆశయాలను మనం పాటించాలి. రాజకీయాల్లో ఉన్న మనమంతా నీతికి, నిజాయితీకి మారుపేరుగా ఉన్న డా.ఏ.పి.జె. అబ్దుల్ కలాం గారిని మనమంతా ఆదర్శంగా తీసుకోవడమన్నది ఈ భారతదేశ ప్రజాస్వామ్యానికి ఎంతైనా అవసరమని తెలియజేస్తున్నాను. ఈ సందర్భంగా వారి కుటుంబ సభ్యులకు నా సంతాపాన్ని, సానుభూతిని తెలియజేస్తూ, వారి పవిత్ర ఆత్మకు శాంతి కలగాలని భగవంతుణ్ణి ప్రార్థిస్తూ శైలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ బి. చంగల్ రాయుడు (శాసనసభ నియోజకవర్గం) : అధ్యక్షా, ఒకనాడు మన రాష్ట్రంలోనే ఉన్నటువంటి రామేశ్వరంలో జన్మించిన తల్లి భారతి ముద్దుబిడ్డల్లో ఒకరైనటువంటి డా.ఏ.పి.జె.అబ్దుల్ కలాం గారి బాల్యదశ, విద్యార్థి దశను గురించి, సైంటిస్టుగా, రాష్ట్రపతిగా వారు పని చేసిన విషయాలను గురించి ఇంతకుముందే పెద్దలంతా సభ దృష్టికి తీసుకువచ్చారు. అయినా కూడా ఆయన గురించిన కొన్ని విషయాలను మనం మననం చేసుకోవాల్సిన అగత్యం ఉన్నదని మీ ద్వారా సభకు తెలియజేసుకుంటున్నాను.

డా.ఏ.పి.జె.అబ్దుల్ కలాం గారు రామేశ్వరంలో ఒక బీద కుటుంబంలో పుట్టినప్పటికీ, ఇంతకుముందే సభ్యులు శ్రీ ఉమ్మారెడ్డి వెంకటేశ్వర్లు గారు చెప్పినట్లు, ఆయన తన తండ్రికి చేదోడు వాదోడుగా ఉంటూ, చిన్నప్పటి నుండే కొన్ని విషయాలపై తండ్రిని ప్రశ్నించినటువంటి సంఘటనలు కొన్ని సభ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ఆయన తండ్రి గారు ద్వారా జ్యోతిర్లంగాలలో ఒకటైనటువంటి రామేశ్వరానికి వచ్చే భక్తులను సముద్రంలోకి విహారానికి తీసుకువెళ్లి చూపించేవాడు. బోటు యజమానికి రోజుకు మూడు రూపాయలు అద్దె చెల్లించే పరిస్థితుల్లో, తన సంపాదనలో మూడు రూపాయలు యజమానికి చెల్లించాల్సి వస్తుందనే బాధ ఏమాత్రం లేకుండా, తాను నమాజు చేసుకునేటప్పుడు రోజుకు రెండుసార్లు తన యజమాని లక్షణంగా ఉండాలని కోరుకునేవాడట. ఎందుకు మీ యజమాని లక్షణంగా ఉండాలని కోరుకుంటున్నావని అబ్దుల్ కలాం గారు తన తండ్రిని అడిగితే, అలాంటి యజమానులు లక్షణంగా ఉంటేనే మనలాంటి బీదవాళ్లంతా లక్షణంగా బ్రతుకుతారు, కాబట్టి, నా యజమాని లక్షణంగా ఉండాలి, పెట్టుబడిదారు లక్షణంగా ఉంటేనే మనలాంటి బీదలకు మంచి న్యాయం జరుగుతుందని చెప్పాడట. దాన్ని స్ఫూర్తిగా తీసుకుని, ఒకట్రెండు మాటల్లో కూడా ఆయన చెప్పినటువంటి సంఘటనలు ఉన్నాయి.

విద్యార్థి దశలో తాను ఎదుర్కొన్న సంఘటనలను 'A Lesson to my Teacher' అని పుస్తక రూపంలో వచ్చింది. పాఠశాలలో ముందు సీట్లో కూర్చుని ఉన్నటువంటి విద్యార్థులను సెవరేట్ చేసే ప్రయత్నం చేసినటువంటి ఆ ఉపాధ్యాయుడిని, ఆనాటి ప్రధానాచార్యులు పిలిపించి, తన బిడ్డను-అబ్దుల్ కలాం గారిని విడగొట్టినందుకు మందలించి, మతాలు బయట ఉంటాయి గానీ, పాఠశాలలో ఉండవు, మతాన్ని మీరు పాఠశాలలో చూడవద్దని చెప్పిన సంఘటనను ఆయన మాటల్లోనే చెప్పిన సందర్భాన్ని తెలుపుతుంది.

అంతేగాకుండా, వారు ఒక నగ్న సత్యాన్ని చెప్పారు. 'True Leader' అనేవాడు అపజయాన్ని భుజం మీద వేసుకోవాలి, జయాల్ని కార్యకర్తల మీద వేయాలి అని చెబుతారు. ఒకసారి ఎస్ఎల్వి మిస్సెల్ ఫెయిల్ అయినప్పుడు, షార్ డైరెక్టర్ గా ఉన్న సతీష్ ధావన్ గారి గురించి చెప్పారాయన. మిస్సెల్ ప్రయోగం జరిగేటప్పుడు మీడియా అంతా కూడా అక్కడికి వచ్చింది. అబ్దుల్ కలాం గారు టీం లీడర్ గా పని చేస్తున్నారు. మిస్సెల్ ప్రయోగానికి కౌంట్ డౌన్ మొదలయ్యింది. 5 మినిట్స్.. 1 మినిట్.. 40 సెకండ్స్.. అంటూ వచ్చిన తరువాత 20 సెకండ్ల దగ్గరకు వచ్చే సరికి కంప్యూటర్ స్క్రీన్ పైన ఎర్రర్ కనపడింది. చుట్టుపక్కల ఉన్నటువంటి కో డైరెక్టర్స్, సైంటిస్టులను అడిగితే అది కంప్యూటర్ మిస్టీకే గానీ, మిస్సెల్ లో ఎలాంటి పొరపాటు లేదని

చెప్పినప్పుడు, ఈయన బటన్ నొక్కితే సెకండ్ స్టేజ్ వరకు వెళ్లి ఆ మిస్సైల్ బంగాళాఖాతంలో పడిపోయింది. వెంటనే మీడియా వాళ్లంతా వచ్చి చుట్టుముట్టారు. అప్పుడు ఆయన మీడియా ముందు ఉపయోగించిన పదం My Leader Satish Dhavan. ఇమ్మీడియట్ గా సతీష్ ధావన్ గారు ముందుకు వచ్చి మీరు (ఏపిజె అబ్దుల్ కలాం గార్ని) ఇక్కడే ఉండండి. నేను మీడియాతో మాట్లాడతాను అని వెళ్లారు. కోట్ల రూపాయల ధనాన్ని మీరు బంగాళాఖాతంలో పోసేస్తారా, ఇదేనా మీరు చేసినటువంటి పని అని మీడియా వాళ్లు ప్రశ్నించినప్పుడు, సతీష్ ధావన్ గారు అన్నదేమంటే “ మనం భోజనం చేసేటప్పుడు కొన్ని మెతుకులు క్రింద పడతాయి. అది నోటి తప్పు కాదు, చేతి తప్పు కాదు. పొరపాట్లు జరగడం సర్వసాధారణం. కాబట్టి, వచ్చే సంవత్సరంలోపు మళ్ళీ మేము ఈ ప్రయోగాన్ని చేపడతాము, మళ్ళీ మా మిషన్ సక్సెస్ అవుతుంది” అని సతీష్ ధావన్ గారు మీడియాతో చెప్పి బయటకు వచ్చిన తరువాత, టీం లీడర్ గా ఉన్న అబ్దుల్ కలాం గారు - సార్ మేం చేసిన పొరపాటుకు మీరెందుకు బాధ్యత వహిస్తారు అనంటే - నెక్స్ట్ ప్రెస్ మీట్ లో మీరే చెబుతారని సతీష్ ధావన్ గారు చెప్పారంట. ఆయన చెప్పినట్లుగానే ఒక ఏడాది తిరక్కముందే మళ్ళీ రాకెట్ ప్రయోగం జరిగి, అది సక్సెస్ అయినప్పుడు సతీష్ ధావన్ గారు, ఇప్పుడు మీరు పోయి మీడియాతో మాట్లాడండిని అబ్దుల్ కలాం గారితో అన్నారు. ఎందుకు నన్ను మాట్లాడమంటున్నారంటే - సక్సెస్ ని ఫాలోయర్స్ కు పంచాలి, ఫెయిల్యూర్ ని లీడర్ తీసుకోవాలని చెప్పి నా ట్రూ లీడర్ నాకు నేర్పించారనే మాట ఆయన చెబుతాడు.

అధ్యక్షా, ఇంకొక సందర్భంలో ఆయన చెబుతాడు. జ్ఞానులు మౌనంగా ఉంటారు, విజ్ఞులు వినయంగా వింటారు, నిపుణులు మాట్లాడతారు. ఇలా దేశంలో మనం నేర్చుకోవాల్సినవి చాలా ఉన్నాయంటూ, అబ్దుల్ కలాం గారి చివరి ఆరు గంటల గురించి ఆయన ఫ్రెండ్ కం పిఎస్ అనుకోండి. ఆయనిచ్చినటువంటి ఇంటర్వ్యూలో - పార్లమెంటు సక్రమంగా జరగడం లేదు. ఆ విషయమై ఈ విద్యార్థుల దగ్గర మనం 15 నిమిషాలైనా డిస్కషన్ చేద్దామా, చాలా వేల్యుబుల్ టైం పార్లమెంటులో పతనం అవుతున్నది, ఏ విధంగా రెస్టోర్ చేసేందుకు అవకాశముంటుందనేది చర్చకు పెడదామా అని పార్లమెంటు గురించి లాస్ట్ సిక్స్ అవర్స్ లో మాట్లాడినటువంటి మాటలు ఉన్నాయి. ఆయన ఆలోచనంతా ఈ దేశం కోసం, ఈ ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థల్ని పటిష్టం చేసే దానికే పని చేశారు. వారికి మన సభ ఘనమైన నివాళులర్పించడం చాలా మంచి పరిణామం. ఈ సందర్భంగా వారి కుటుంబానికి మా తరపున, మా పార్టీ తరపున, మా సభ్యులందరి తరపున వారికి ప్రగాఢమైన సానుభూతిని తెలియజేసుకుంటున్నాను.

ఉ. 11.00

శ్రీ డి. జగదీశ్వరరావు (స్థానిక సంస్థలు, విజయనగరం) : అధ్యక్షుల వారికి నమస్కారములు. My life is my message అని మహాత్మాగాంధీ గారు చెప్పిన విధంగానే, డా. ఏ.పి.జె. అబ్దుల్ కలాం గారు కూడా ఆయన జీవితాంతం చెప్పేవారు. ఆయన ఈరోజు మనలో ఉన్నా, లేకపోయినా ఆయన తాలూకు thoughts కాని deeds కాని ఖచ్చితంగా భారతదేశాన్ని,

ప్రపంచదేశాలను కూడా inspire చేస్తూనే ఉంటాయని తెలియజేస్తున్నాను. మిస్సెల్ మనిషిగా, ప్యూపుల్ ప్రెసిడెంట్ గా, పాపులర్ ప్రెసిడెంట్ గా ఒక great secularist గా, unity in diversity అన్న విధంగా మన కల్చరల్ హెరిటేజీనే ఈరోజు ప్రపంచానికి చాటి చెప్పిన గొప్ప వ్యక్తి అబ్దుల్ కలాం గారు అని తెలియజేస్తున్నాను. అలాగే, ఈరోజు సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీ ద్వారా దేశాన్ని శక్తివంతం చేయాలని, అది కమ్యూనికేషన్ రంగం కావచ్చు, డిఫెన్స్ కావచ్చు, స్పేస్ టెక్నాలజీ కావచ్చు వీటన్నింటి ద్వారా దేశాన్ని బలోపేతం చేయాలని కోరుకునే వారు. ఈరోజు ఖచ్చితంగా భారతదేశం ప్రపంచంలోనే ఒక గొప్ప దేశంగా బలపడడానికి , డిఫెన్స్ రంగంలో కూడా ఆసియాలోనే కాకుండా ప్రపంచంలోనే ఒక బలమైన దేశంగా ఎదగడానికి, అలాగే, పోక్రాన్-II అణు పరీక్ష నిర్వహించి న్యూక్లియర్ ఎనర్జీని శాంతియుత పద్ధతులలో ఉపయోగించవచ్చని చాటిచెప్పిన వ్యక్తి అబ్దుల్ కలాం గారు. ఆయన చేసే ప్రతి పనిలో కూడా యూనిఫాం సివిల్ కోడ్ ఉండాలని ఆయన జీవితాంతం పోరాడారు. ఈ విధంగా ఆయన చేసిన ఎన్నో గొప్ప పనులున్నాయి. **Nation has lost a great personality.** ఆయనకు మన మండలి ద్వారా నా ప్రగాఢ సంతాపాన్ని తెలియజేస్తూ, నాకు ఈ అవకాశాన్ని కల్పించిన మీకు ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటూ, ముగిస్తున్నాను.

శ్రీ పిల్లి సుభాష్ చంద్రబోస్ (శాసనసభ నియోజకవర్గం) : అధ్యక్షా, మహనీయుడు కలాం గారికి నివాళులు అర్పించడానికి ఈ గౌరవ సభలో నాకు అవకాశం కల్పించిన మీకు ప్రకృతమంగా ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. మాజీ రాష్ట్రపతి అబ్దుల్ కలాం గారిని స్మరించుకుంటూ వారికి నివాళులు అర్పిస్తూ, వారి కుటుంబానికి నా ప్రగాఢ సానుభూతిని తెలియజేస్తున్నాను. భారతదేశాన్ని ప్రపంచంలో అత్యంత శక్తివంతమైన దేశంగా తయారుచేసేందుకు యువతరాన్ని మేలుకొల్పాలని ఆయన రూపొందించిన ప్రణాళికలను, ఆయన చేసిన సూచనలను అమలుచేయవలసిన తరుణం భారతదేశానికి ఏర్పడింది. ఆయన తన బయోగ్రాఫీలో వ్రాసిన అత్యంత అమితంగా ఇష్టపడిన రెండు గ్రంథాలను ఇక్కడ ప్రస్తావిస్తున్నాను. ఒకానొక సందర్భంలో కలాం గారు ఒక గ్రంథాన్ని గురించి ప్రస్తావిస్తూ, నేను బుక్ స్టాల్ లో హోవార్డ్ గార్డర్ రచించినటువంటి 'Five minds of the future' అనే గ్రంథాన్ని చూశాను. గౌతమ బుద్ధునికి జ్ఞానోదయం అయిన తరువాత అంటే 2500 సంవత్సరాల తరువాత భగవంతుడు బోధించినటువంటి అంశాన్ని ఈ గ్రంథంలో వ్రాయడం జరిగిందనే విషయాన్ని రచయిత పేర్కొన్న తరువాత ఈ పుస్తకాన్ని చదవాలనే కోరిక, ఆత్యంత నాలో మరింతగా పెరిగాయి. మరి ముఖ్యంగా ఈరోజుల్లో ప్రపంచ పర్యావరణం, గ్లోబలైజేషన్ ప్రభావం, ప్రపంచ యువత మీద అనేక మతాల మేళవింపు కలిగిన మన జాతీయత, యువతరం యొక్క భవిష్యత్తును నిర్మించాలనే దృఢ సంకల్పం ఈ గ్రంథం అందిస్తుందని చెప్పాలి. కలాం గారిని ఆకట్టుకున్న ఆ గ్రంథంలో పేర్కొన్న ఐదు అంశాలు ఏమిటంటే.. disciplinary mind, synthesized mind, creative mind, respectable mind, ethical mind. అతి శక్తివంతమైన కంప్యూటర్ కంటే మానవ మెదడు వెయ్యి రెట్లు అధికంగా, వేగంగా ప్రభావితం చేస్తుందని యువతకు, నాయకులకు తప్పనిసరిగా ఉండవలసిన work with integrity

and succeed with integrity అని అనవలసి వస్తుందని, విద్యాపరంగా, రాజకీయపరంగా అద్భుతంగా పనిచేస్తాయని, వీటివల్లనే స్వతంత్ర ఆలోచన, respectable authority, questioning authority పెరుగుతాయని, ఇది రాజకీయనాయకులకు ఆర్గనైజింగ్ నెట్వర్క్కు బాగా ఉపయోగపడుతుందని సూచించారు. ఈ విధంగా కలాం గారి ఆలోచనలు ఉన్నతమైనవిగా ఉండేవని చెప్పడానికే ఈ అంశాన్ని ప్రస్తావిస్తున్నాను.

రెండవ పుస్తకం ఏమిటంటే.. తమిళంలో మూడు తమిళ బహు ఇతిహాసిక గ్రంథాలలో తిరుక్కురల్ అనే ఒక గ్రంథం ఉంది. ఈ గ్రంథాన్ని ఔపాసన పట్టిన కలాం గారు ఏ సూక్తి చెప్పినా తిరుక్కురల్ గ్రంథం నుండి తీసుకున్నాడే. ఎన్నో స్ఫూర్తిదాయకమైన గ్రంథాలను రచించిన కలాం గారు తమ గ్రంథాలకు ఆధారం తిరుక్కురల్ అని చెబుతారు. భారత యువతను మోటివేట్ చేయడానికి తన ఆటోగ్రఫీ వింగ్స్ ఆఫ్ ఫైర్ గ్రంథానికి తిరుక్కురల్ స్ఫూర్తి దాయకమని చెబుతారు. తమిళంలో కలాం గారు వ్రాసిన సంపుటాలను దక్షిణ కొరియా దేశం వారు తమ భాషలో ముద్రించడానికి కలాం గారి అనుమతిని కోరారంటే.. ఆయన రచనలు ఎంత గొప్పవో ఒకసారి మనం ఊహించుకోవచ్చు. ఆయన వ్రాసిన కొన్ని గ్రంథాలు India-2020, A Vision for New Millennium, Wings of Fire Autobiography, ignited minds, Unleashing the power within India, Manifesto for Change వంటివి కలాం గారి అద్భుత రచనలు. ఇవి గాక ఎన్నో గ్రంథాలు, ఎన్నో కవితా సంపుటాలను కూడా కలాం గారు రచించారు. Integrated action for Development India కోసం ఒక మిషన్ వర్క్ను ప్రారంభించాలని కోరుకుంటూ, ఇందు కోసం ఆయన ఐదు సూచనలు చేశారు. Agriculture and Food processing, Education and Health, reliable and quality power, surface transport, infrastructure, Information and Communication technology, self reliance and vital technologies. ఇవి గాక, 2030 నాటికి Solar energy, wind energy, nuclear energy and bio-fuel రంగాలలో పూర్తి స్వాతంత్ర్యాన్ని సాధించినప్పుడే ఇండియా శక్తివంతమైన దేశంగా అభివృద్ధి చెందుతుందని ఆకాంక్షించారు.

ఈ దేశ ఆర్థిక పరిస్థితి (జిడిపి) వృద్ధి కావాలని, తద్వారా ప్రజల అభివృద్ధి పెరుగుతుందని, పావర్టీలైన్కు దిగువన నివసించే వారి ఆర్థిక అభివృద్ధిని పెంచడమే లక్ష్యంగా పనిచేయాలని కలాం గారు సూచించారు. అదే విధంగా, కలాం గారు మేధస్సులో మరో అద్భుతమైన సూచన ఏమిటంటే.. Innovative Eco-System to Empower India అనే దానికి ఆ పుస్తకాలలో కొన్ని సూచనలు కూడా చేశారు. ఆయన చేసిన సూచనలు ఏమిటంటే.. Innovation in IT, Innovation in consumer items, Innovation in Cell Phones Business, Innovation in Health Care, Innovation in Electronic System, Innovation in Nuclear Science Technology, Innovation in Genetics of Indian Population. కలాం గారు రాష్ట్రపతిగా పదవీ విరమణ చేసిన తరువాత తనకిష్టమైన ప్రాఫెసర్ ఉద్యోగాన్ని కొనసాగించారు. అదే profession లో ఆయన మరణించారు. అటువంటి కలాం గారి ఆలోచనలు, ఆయన ప్రేరణలు, ఆయన మనకు అందించినటువంటి సూచనలను ఈ దేశం అమలు పరిస్తే ప్రపంచంలోనే అత్యంత ప్రతిభావంతమైన దేశంగా భారత్

వెలుగొందుతుందనే దానిలో ఎటువంటి సందేహం లేదు. అటువంటి మహనీయునికి మరొకసారి శ్రద్ధాంజలి ఘటిస్తూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ అంగర రామమోహన్ (స్థానిక సంస్థలు, పశ్చిమ గోదావరి) : అధ్యక్షా, భారతజాతి ముద్దుబిడ్డ మాజీ రాష్ట్రపతి డా.ఎ.పి.జె. అబ్దుల్ కలాం గారి మరణం ఈ దేశానికి తీరని లోటుగా మనందరం భావిస్తున్నాము. ఆయన గొప్ప వ్యక్తిగా, గొప్ప మేధావిగా, ఒక సైంటిస్ట్ గా, మాజీ రాష్ట్రపతిగా మన మధ్య లేకపోవడం జీర్ణించుకోలేకపోతున్నాము. ఆయన గొప్ప శాస్త్రవేత్తగా ఎంతో ఎత్తుకు ఎదిగారు. ఆయన ఎంత ఎదిగినా చాలా నిరాడంబరంగా ఉండే వారు. భారతదేశ ప్రజల పెదవులపై ఎప్పుడూ చిరునవ్వులు ఉండాలని, పట్టణాలకు, గ్రామాలకు పెద్దగా వ్యత్యాసం ఉండకూడదని ఆయన ఎప్పుడూ కోరుకునేవారు. ఈ దేశం అగ్రరాజ్యాల సరసన ఎదగడానికి నిరంతరం కృషి చేసిన వ్యక్తి ఆయన. ఇటువంటి మహనీయుడు మరల మన దేశంలో పుడతాడా అన్న భావన కలుగుతోంది. ఇంతకు ముందు సతీష్ కుమార్ రెడ్డి గారు చెప్పినట్లు, అత్యంత ప్రతిభా పురస్కారమైన భారత రత్న గాని, పద్మ భూషణ్ గాని, పద్మ విభూషణ్ గాని, దాదాపు 40 విశ్వవిద్యాలయాలు ఆయనకు గౌరవ డాక్టరేట్ బిరుదులు ఇవ్వడమనేది ప్రపంచ చరిత్రలోనే నిలిచిపోయే విషయం. ఇంత గొప్ప వ్యక్తిని మనం ఎప్పుడూ కూడా మరువలేము. చంగల్ రాయుడు గారు చెప్పినట్లు కలాం గారు ఉమ్మడి రాష్ట్రంలోనే పుట్టిన వ్యక్తిగా మరొకసారి ఆయనను గుర్తు చేసుకోవాల్సిన అవసరముంది. ఆయన రాష్ట్రపతిగా ఎన్నికైన విధానంలో కూడా ఆనాడు వాజ్ పాయ్ గారి నాయకత్వంలో ఎన్ డి ఏ ప్రభుత్వ హయాంలో అనూహ్యమైన రీతిలో ఆయన రాష్ట్రపతి అభ్యర్థిగా రావడం, ఆనాడు ఎన్ డి ఏ కన్వీనర్ గా ఉన్న ప్రస్తుత గౌరవ ముఖ్యమంత్రి నారా చంద్రబాబునాయుడు గారు ఆయనను రాష్ట్రపతిగా ప్రతిపాదించే అవకాశం దక్కడం మా పార్టీకి లభించిన సువర్ణావకాశంగా మేము భావిస్తున్నాం. ఇటువంటి వ్యక్తి మరల పుట్టడం జరిగితే బాగుంటుంది. అతి సామాన్యమైన వ్యక్తిగా ఉంటూ, ఎక్కువగా పిల్లలతో, యువకులతో ప్రేమగా ఉండడం, సభలలో ఎక్కువగా గంభీరమైన ఉపన్యాసాలు ఇస్తూ, పిల్లల నుండి ప్రశ్నలను ఆహ్వానించడమనేది ఆయనకు ఆనవాయితీ. ఆయన నిస్వార్థ సేవకుడు అని అనడానికి చాలా ఉదాహరణలున్నాయి. ఈ రోజు నేను, నా కుటుంబం, తరువాత తరాల గురించి ఆలోచిస్తున్న ప్రస్తుత సమాజంలో ఆయన రాష్ట్రపతిగా పని చేసినా, చాలా నిరాడంబరంగా జీవిస్తూ, ఆయనకున్న కొద్దిపాటి ఆస్తులను కూడా ఒక బ్రష్టుకు ఇవ్వడమనేది చాలా గొప్ప విషయంగా మనందరం గమనించాలని కోరుతున్నాను.

ఉ.11.10

“నేనింకా అధిరోహిస్తూనే ఉన్నాను శిఖరాగ్రం ఎక్కడుంది ప్రభూ! నేనింకా తవ్వుతూనే ఉన్నాను జ్ఞానాగారం ఎక్కడుంది ప్రభూ! నేనింకా సముద్రాన్ని చూస్తూనే ఉన్నాను ప్రశాంత ద్వీపం ఎక్కడుంది ప్రభూ! ఓ సర్వశక్తుడా నా దేశాన్ని రక్షించు” అనే అర్థం వచ్చేటట్లు శ్రీ అబ్దుల్ కలామ్ గారు వ్రాసిన మాటలు మరువరానివని ఈ సందర్భంగా గుర్తు చేసుకుంటున్నాను. “కరగిపోనిది నీ కల - కల అంటే నిద్రలో కనిపించేది కాదు, కల నిన్ను నిద్రపోనివ్వకుండా చేస్తుంది, కల

ఆలోచనలను రేకెత్తిస్తుంది, ఆలోచన మనలను కార్యోన్ముఖులను చేస్తుంది, కలలను కనండి వాటిని సాకారం చేసుకోండి” అని అబ్దుల్ కలామ్ గారి మాటలను గుర్తుచేసుకుంటూ, శాసనమండలి తరపున వారి కుటుంబీకులకు నా ప్రగాఢ సానుభూతి తెలియచేస్తూ, వారి సంతాప తీర్మానంలో మాట్లాడే అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

డా. బచల పుల్లయ్య (ఉపాధ్యాయుల నియోజకవర్గం, కడప, అనంతపురం, కర్నూలు) : అధ్యక్షా, అబ్దుల్ కలామ్ గారిపై రెండు నిమిషాలు మాట్లాడే అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తూ, నిరుపేద కూడా అత్యున్నత స్థాయికి చేరుకుంటారనే దానికి అబ్దుల్ కలామ్ గారు గొప్ప నిదర్శనం. చిన్నతనంలో చదువుకోవడానికి డబ్బులు లేకపోయినా, ఆస్తులు అంతంత మాత్రమే అయినా, తండ్రికి తగినంత ఆదాయం లేకపోయినా చదువుకోవాలనే ఆసక్తి ఉంటే చాలనే అభిప్రాయంతో ఇంటింటికి పేవర్లు పంచడం ద్వారా వచ్చే ఆదాయంతో చదువుకున్న వ్యక్తి అబ్దుల్ కలామ్ అని ఇంతకుముందు చాలామంది పెద్దలు చెప్పారు. అబ్దుల్ కలామ్ గారు ఉద్యోగంలో చేరిన తరువాత చేసిన గొప్ప గొప్ప కార్యక్రమాలు, మిస్సిల్ మేన్ గా వారికి వచ్చిన పేరు చాలా సంతోషించదగ్గ విషయం. ఆయనకు పిల్లలంటే చాలా ఇష్టం. విద్యాలయాలు, పాఠశాలలు అంటే మరీ ప్రాణం. అటువంటి వ్యక్తి పదవీ విరమణ చేసిన తరువాత రాష్ట్రపతిగా ఉండాలని చాలామంది భావించారు. అదే విధంగా, ఆనాడు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు కూడా వారి పేరును రికమండ్ చేశారు. అబ్దుల్ కలామ్ గారు ఒక సెమినార్ లో పిల్లల మధ్య మాట్లాడుతూ, ఉన్నట్లుండి తనువు చాలించడం చాలా బాధాకరమైనప్పటికీ కూడా వారు భౌతికంగా మన మధ్య లేకపోయినా, భారతదేశంలోని ప్రతిఒక్కరి గుండెల్లో జీవించి ఉన్నారని అనుకుంటూ, ఆయన ఆత్మకు శాంతి కలగాలని కోరుకుంటూ, వారి కుటుంబ సభ్యులకు ప్రగాఢ సానుభూతిని తెలియచేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ బుద్ధా వెంకటేశ్వర్లు (స్థానిక సంస్థలు, కృష్ణా) : అధ్యక్షా, భారతమాత ముద్దుబిడ్డ, మాజీ రాష్ట్రపతి అబ్దుల్ కలామ్ గారు చనిపోవడం దురదృష్టం. మన దేశంలోనే కాదు ప్రపంచదేశాల మానవాళికి కూడా వారు గొప్ప నాయకులు. నిండు నూరేళ్లు ఉండవలసిన అలాంటి వ్యక్తి 83 సంవత్సరాలకే చనిపోవడం విచారకరం. అటువంటి గొప్ప వ్యక్తిని భారత రాష్ట్రపతిగా ఎంపిక చేయడంలో కీలక పాత్ర వహించడంలో తెలుగువారు అందునా మన ప్రియతమ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడు గారు ఉన్నారనడంలో ఎటువంటి సందేహం లేదు. అటువంటి గొప్పవ్యక్తి ఏ లోకాన ఉన్నా వారి ఆత్మకు శాంతి చేకూరాలని భగవంతుడిని ప్రార్థిస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సోమిరెడ్డి చంద్రమోహన్ రెడ్డి (నామినేటెడ్) : అధ్యక్షా, డా. ఏ.పి.జె. అబ్దుల్ కలామ్ గారిని కోల్పోవడం మన దురదృష్టం. సామాన్య కుటుంబంలో పుట్టి అత్యున్నత స్థాయికి ఎదిగారు. ఈ భూమి మీదకి రావడమే గొప్ప అదృష్టమనే సందేశం ఆయన మనకు ఇచ్చారు. ఆర్థిక పరిస్థితులు అంతంత మాత్రంగా ఉన్నా, కుటుంబ నేపథ్యం లేకపోయినా, సామాన్య కుటుంబంలో పుట్టి స్వశక్తితో ఏ వ్యక్తి అయినా ఉన్నత స్థాయికి చేరుకోవచ్చుననే సందేశం ఇచ్చారు. నా అదృష్టమేమింటే నెల్లూరు జిల్లాలోని షార్ కేంద్రానికి అనేక సందర్భాలలో వారు రావడం జరిగింది. నేను

మూడు దఫాలు ఆయనను కలవడం జరిగింది. మొదటిసారి ఆయనతో నేను వేదికను కూడా పంచుకున్నాను. ఆ రోజు అయిదు నిమిషాలు నాతో మనసు విప్పి మాట్లాడారు. ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నాయుడు గారి గురించి కుశల ప్రశ్నలు వేశారు. నెల్లూరు జిల్లాలోని ప్రజలకు ఆదాయ వనరులు ఏమిటని అడిగారు. అప్పుడు నేను మాది వ్యవసాయాధారిత జిల్లా అని చెప్పాను. ఆయన రామేశ్వరంలో వారి సోదరుని ఇంటిని మ్యూజియంగా మార్చిన సందర్భంలో వేదికపై నేను కూడా వారితో ఉన్నప్పటి ఫోటోని అక్కడ ఉంచడం జరిగింది. ఇటీవల మా నెల్లూరు జిల్లా వారు ఆ మ్యూజియంను సందర్శించినప్పుడు అక్కడ కలామ్ గారి పక్కన మీరు కూడా ఉన్న ఫోటో చూశామని నాతో చెప్పినప్పుడు నా జన్మ ధన్యమైనదని అనుకున్నాను. ఆ ఫోటోను నేను ఫేస్ బుక్ లో కూడా పోస్ట్ చేస్తే అందరూ నన్ను అదృష్టవంతుడివని చెప్పారు. ఏదేమైనా అటువంటి ఉన్నత వ్యక్తిని కోల్పోవడం దేశానికి నష్టం. ఏ రాష్ట్రపతి మరణించినా మనమందరం శ్లాఘిస్తాము. కానీ, మొట్టమొదటిసారి ఇతర దేశస్తుల కోసం యునైటెడ్ స్టేట్స్ ఆఫ్ అమెరికా శ్వేత సౌధం మీద **half flag down** చేయడం ద్వారా అబ్దుల్ కలామ్ గారికి గౌరవం దక్కింది. అబ్దుల్ కలామ్ గారికి నివాళులర్పించే ఈ పెద్దల సభలో పాల్గొనే అవకాశం మా నాయకుడు శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు కల్పించారు. ఆయనకు, మా నియోజకవర్గ ప్రజలకు కూడా ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తూ, ఈ అవకాశం కల్పించినందుకు గౌరవ అధ్యక్షులకు కూడా ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తున్నాను.

శ్రీ టి.డి. జనార్థన్ (నామినేటెడ్) : అధ్యక్షా, నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తున్నాను. అవుల్ పకీర్ జవులుద్దీన్ అబ్దుల్ కలామ్ మన మధ్య లేరనే విషయం చాలా బాధ కలిగిస్తున్నది. రామేశ్వరంలో పుట్టి రాష్ట్రపతి భవన్ దాకా ఎదిగిన తీరు గమనిస్తే, చాలా అద్భుతమైన విషయంగా గోచరిస్తుంది. రాష్ట్రపతి భవనాన్ని ఖాళీ చేసేటప్పుడు కేవలం రెండు సూట్ కేసులతో వారు బయటకు వచ్చారు. ఒకటి ఆయన దుస్తులు, రెండవది ఆయన స్వంత డబ్బులతో కొనుక్కున్న పుస్తకాలతో మాత్రమే వారు బయటకు వచ్చారు. అంతటి సామాన్య జీవితం గడిపారాయన. అంతేగాకుండా, నిరంతరం సామాన్యుల గురించే ఆలోచించారు. పట్టణవాసులతో పాటు పల్లె వాసులకు కూడా సౌకర్యాలు కల్పించాలని, పల్లెవాసుల వలసలను నిరోధించాలని నిరంతరం ఆలోచించిన వ్యక్తి శ్రీ అబ్దుల్ కలామ్. ప్రమాణ స్వీకారానికి వారి కుటుంబ సభ్యులంతా ఢిల్లీ వచ్చి రాష్ట్రపతి భవన్ లో ఉండే అవకాశం ఉన్నప్పటికీ అందుకు మూడు లక్షల రూపాయలు ఖర్చయితే, తన స్వంత డబ్బులు చెల్లించిన మహోన్నత వ్యక్తి, నిజాయితీపరుడు అబ్దుల్ కలామ్ అనడంలో ఎటువంటి సందేహం లేదు. నిత్యకృషీవలుడు, నిరంతర విద్యార్థి, ఎప్పుడూ కొత్త విషయాలను నేర్చుకునే తత్వంగల వ్యక్తి ఆయన. మారణాయుధాల గురించే కాకుండా, మానవత్వం గురించి కూడా ఆలోచించిన మహోన్నతుడు. తక్షణ అవసరాలే కాకుండా, భవిష్యత్తు అవసరాలను కూడా ఆలోచించేవారు కలామ్ గారు. రణరంగంలో ఉన్నటువంటి సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని వైద్య రంగానికి విస్తరింపచేసి మానవాళికి ఉపయోగపడేందుకు ఆలోచించిన ఉన్నత వ్యక్తి వారు.

ముస్లింల పవిత్ర గ్రంథం ఖురాన్తోపాటు హిందువుల పవిత్ర గ్రంథం భగవద్గీతను కూడా గౌరవించినటువంటి మహోన్నతమైన వ్యక్తి, నిలువెత్తు భారతీయుడు డా. ఎ.పి.జె. అబ్దుల్ కలాం గారు. ప్రపంచంలోనే ఎత్తైన ప్రదేశంలో ఉన్న సియాచిన్ ప్రాంతంలో రక్షం గడ్డకట్టే పరిస్థితుల్లో కూడా సైనికుల వద్దకు వెళ్లి వారిని ప్రోత్సహించి సర్వసైన్యాధ్యక్షుడిగా డా.ఎ.పి.జె. అబ్దుల్ కలాం గారు పేరుగాంచారు. జలాంతర్గామిలో కూడా ప్రయాణం చేసిన సాహసవంతుడు, సుఖోయ్ యుద్ధ విమానంలో కూడా ప్రయాణం చేసి సైన్యాన్ని ఉత్తేజపరచిన మహోన్నతమైన వ్యక్తి డా.ఎ.పి.జె. అబ్దుల్ కలాం గారు.

షైదరాబాదు నగరంతో ఆయనకున్న అనుబంధాన్ని చూస్తే, డి.ఆర్.డి.ఓ. సంస్థలో ఆయన దాదాపు పది సంవత్సరాలపాటు పనిచేశారు. ఆ సమయంలో ఆయన ఒకసారి నిమ్స్ ఆసుపత్రికి వెళ్లడం జరిగింది. ఆ ఆసుపత్రిలో వికలాంగులకు చికిత్సలో భాగంగా బ్రాక్షన్ పరికరాన్ని పెట్టినపుడు అది సుమారు 4 కిలోల బరువు ఉండడం చూసి ఆయన బాధపడి, “అసలే వారు అనారోగ్యంతో బాధపడుతుంటే 4 కిలోల బరువున్న బ్రాక్షన్ పరికరాన్ని ఎలా మోయగలరని” 400 గ్రాములున్న బ్రాక్షన్ పరికరాన్ని తీసుకురావడం ద్వారా రోగులందరికీ ఆయన ఎంతో ఉపశమనాన్ని కలిగించారు. ఎక్కడున్నా, ఏమిచేసినా మానవాళి యొక్క అభివృద్ధి కోసం వారికి మంచి సౌకర్యాలను కల్పించడం కోసమే ఆయన పరితపించేవారు.

అంతేగాక, 1998వ సంవత్సరంలో శ్రీ వాజ్‌పేయి గారి క్యాబినెట్‌లో ఆయనకు చేరే అవకాశం లభించినప్పటికీ, అప్పటికే ఆయన అనేక ప్రాజెక్టులను తలపెట్టడం వల్ల, ఆ ప్రాజెక్టులన్నీ పూర్తయ్యేంతవరకూ బయటకు రాలేనని ఆ అవకాశాన్ని ఆయన సున్నితంగా తిరస్కరించారు. అయినప్పటికీ, డా. అబ్దుల్ కలాం గారికి ఆ తర్వాత 4 సంవత్సరాలలోనే రాష్ట్రపతి అయ్యేటటువంటి మంచి అవకాశం లభించింది.

ఆయన కన్నుమూసే రోజున కూడా చట్టసభలో జరుగుతున్నటువంటి ఆటంకాలను ఏవిధంగా అరికట్టవచ్చనే అంశంపై విధానాలను అన్వేషించాలని పిల్లాంగ్‌లో చదువుతోన్న ఐ.ఐ.ఎమ్. విద్యార్థులను కోరాలని ఆయన భావించారు. ఆయన జీవించి ఉన్నంతకాలం ఒక్క క్షణం కూడా వృధాచేయకుండా నిరంతరం దేశం కోసం తన సమయాన్ని వెచ్చించారు. అంతేగాక, తుదిశ్వాస విడిచేవరకూ కూడా అలుపెరగక దేశం కోసం శ్రమించిన వ్యక్తి డా. అబ్దుల్ కలాం గారు. తాను చనిపోతే శెలవు దినంగా ప్రకటించవద్దని, ఆరోజు మరొక గంట ఎక్కువగా పనిచేయాలని కోరినటువంటి మహోన్నతమైన వ్యక్తి డా. అబ్దుల్ కలాం గారు. వారి ఆత్మకు శాంతి చేకూరాలని కోరుకుంటూ, వారి కుటుంబానికి కూడా నా ప్రగాఢ సానుభూతిని ఈ సభద్వారా తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ గానివారి శ్రీనివాసులు (నామినేటెడ్): అధ్యక్షా, నాకీ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ముందుగా తమరికి నా కృతజ్ఞతలను తెలియజేసుకుంటున్నాను. అతి సామాన్య కుటుంబంలో పుట్టి అత్యంత ప్రతిష్టాత్మకమైన రాష్ట్రపతి పదవిని చేపట్టిన 5 సంవత్సరాలలో ఒక మహోన్నతమైన వ్యక్తిగా పేరు తెచ్చుకున్న వ్యక్తి డా. ఎ.పి.జె. అబ్దుల్ కలాం గారు. ఆయనను “A man with dedication and a man with determination” అని చెప్పవచ్చు. అంతేగాక, క్యారెక్టర్, కెపాసిటీ, క్యాలిబర్లనే వాటిని నిరూపించుకున్న వ్యక్తిగా కూడా ఆయనను అభివర్ణించవచ్చు. డా. అబ్దుల్ కలాంగారు నిత్యం కృషిచేస్తూ, రాష్ట్రపతిగా ఈదేశాన్ని బ్రహ్మాండంగా నడిపించిన వ్యక్తి. ఆయన తుదిశ్వాస విడిచినపుడు భారతదేశంలోని ప్రతి గ్రామంలో ఉన్న ప్రజలందరూ కూడా ఆయన భారతదేశానికి చేసిన సేవల గురించి మాట్లాడుకోవడం జరిగింది. అటువంటి మహోన్నత వ్యక్తి మనమధ్య భౌతికంగా లేకపోయినా, ఆయన చెప్పినటువంటి మాటలను, సూచనలను మనమంతా పాటిస్తూ, ప్రతి ఒక్కరూ సామాన్య జీవితం గడుపుతూ, భారతదేశానికి సేవచేయాలనే దృక్పథంతో మనమంతా ముందుకు వెళ్లాలనే విషయాన్ని సవినయంగా తెలియజేస్తూ, వారి మృతికి నా ప్రగాఢ సంతాపాన్ని తెలియజేస్తూ, వారి కుటుంబ సభ్యులకు నా ప్రగాఢ సానుభూతిని తెలియజేస్తూ, ఈ పెద్దల సభలో సభ్యునిగా నాకు అవకాశం ఇచ్చిన మా నాయకులు శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారికి కృతజ్ఞతలు తెలుపుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ మహ్మద్ అహ్మద్ షరీఫ్ (శాసనసభ నియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, శాసనసభపట్టు సభ్యులుగా నూతనంగా ఎన్నికైన సభ్యులకు మరియు సభలో అందరికీ ముందుగా నా నమస్కారాలను తెలియజేస్తున్నాను. డా. ఎ.పి.జె. అబ్దుల్ కలాం గారిని ఈ సభలో స్మరించుకోవడం ఎంతో గర్వకారణంగా నేను భావిస్తున్నాను.

భారతదేశంలో పుట్టిన ప్రతివారూ భరతమాత బిడ్డలే. కానీ, వారిలో చాలా తక్కువ మంది ముద్దుబిడ్డలుంటారు. వారిలో ఒకరిగా డా. అబ్దుల్ కలాం గారిని ముద్దుబిడ్డగా సంబోధించడం సముచితంగా, సహేతుకంగా నేను భావిస్తున్నాను. ఒక విద్యావేత్తగా, ఒక శాస్త్రవేత్తగా పేరుప్రతిష్టలు గడించిన డా. అబ్దుల్ కలాంగారు పరమపదించడం ఆయన కుటుంబమే కాక, యావత్ భారతదేశంలో ప్రతి వ్యక్తి తన కుటుంబసభ్యుడు మరణించినట్లుగా బాధపడ్డారనడంలో ఏమాత్రం సందేహం లేదు. చిన్నపిల్లల నుంచి పెద్దవాళ్ల వరకూ వయస్సుతో నిమిత్తం లేకుండా, ప్రాంతంతో నిమిత్తం లేకుండా ప్రజలంతా భరతమాత ముద్దుబిడ్డ, మాజీ రాష్ట్రపతి మరణాన్ని ఎంతో బాధాకరంగా, తీరనిలోటుగా భావించి, శోకసముద్రంలో మునిగిపోయిన విషయాన్ని మనమంతా గుర్తుంచుకోవాలని ఈ సందర్భంగా నేను మనవిచేస్తున్నాను.

భారత రాజ్యాంగ లౌకిక స్ఫూర్తికి నిదర్శనంగా ఆనాడు శ్రీ వాబ్‌పేయి గారు భారత ప్రధానిగా ఉన్నప్పుడు, ఒక మైనారిటీ వర్గానికి చెందిన డా. అబ్దుల్ కలాం గారిని భారతదేశ రక్షణ విభాగాన్ని పటిష్టపరిచిన వ్యక్తిగా గుర్తించి ఆయన చేసిన సేవలకు గుర్తింపుగా ఆయనకు రాష్ట్రపతి

పదవిని ఇవ్వాలని ఎన్.డి.వి. కన్వీనర్ గా శ్రీ చంద్రబాబునాయుడు గారు ప్రతిపాదించడం, వెంటనే శ్రీ వాజ్ పేయి గారు ఆయనకు రాష్ట్రపతి పదవిని ఇవ్వడం భారత రాజ్యాంగ స్ఫూర్తికి బ్రహ్మాండమైన బలాన్ని చేకూర్చిన విధానమని ఈ సందర్భంగా నేను మనవిచేస్తున్నాను.

డా. అబ్దుల్ కలాంగారు ఇచ్చిన ఉపన్యాసాల వల్ల నేడు దేశ విదేశాల్లో ఆయనంటే గౌరవ భావం కలగడం, ఆయన తుదిశ్వాస విడిచిన తర్వాత అన్ని దేశాల వారు ఆయనకు శ్రద్ధాంజలి ఘటించడం జరిగింది. అంతేగాక, ఆయన జన్మదినమైన అక్టోబర్, 15వ తేదీని “ప్రపంచ విద్యార్థి దినోత్సవంగా” ఐక్యరాజ్యసమితి ప్రకటించడం భారతదేశానికే గర్వకారణమని నేను భావిస్తున్నాను. మన రాష్ట్రప్రభుత్వం కూడా ఆయన దేశానికి చేసిన సేవలు, ఆయన గొప్పతనాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని ఒంగోలులో స్థాపించే ఐ.ఐ.ఐ.టి. సంస్థకు ఆయన పేరును పెట్టడం, ఆయన పేరుమీద విద్యార్థులకు పురస్కారాలు ఇవ్వడం సముచిత నిర్ణయంగా భావిస్తూ, ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వానికి నేను తమరిద్వారా ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

ఒక మంచి పౌరుడిగా, మంచి భారతీయుడిగా, మంచి రాష్ట్రపతిగా పనిచేసి ఆ పదవికే వన్నె తెచ్చి ప్రజల్లో ఎంతో అభిమానాన్ని చూరగొన్న డా. అబ్దుల్ కలాంగారి జీవిత చరిత్రను కూడా ఒక పాఠ్యాంశంగా చేర్చినట్లయితే, రాబోయే తరాలకు స్ఫూర్తిదాయకంగా ఉంటుందని తమరి ద్వారా నేను ప్రభుత్వానికి విన్నవించుకుంటున్నాను.

దేశంలో అత్యున్నత పదవిని పొంది, తుదిశ్వాస విడిచేవరకూ అనేక విశ్వవిద్యాలయాలను సందర్శిస్తూ, విద్యార్థుల్లో విజ్ఞానాన్ని పెంపొందించుతూ, చిన్నారులు, విద్యార్థుల మధ్యనే తుదిశ్వాస విడవడం ఆయన నిబద్ధతకి నిదర్శనంగా నేను భావిస్తూ, ఈ సభ ద్వారా ఆయన ఆత్మకు శాంతి చేకూరాలని, ఆయన కుటుంబానికి నా ప్రగాఢ సానుభూతిని తెలియజేస్తూ, నేను సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

ఉ.11.30

శ్రీ రాము సూర్యారావు (ఉపాధ్యాయ నియోజకవర్గం, తూర్పు-పశ్చిమ గోదావరి): మానవుడిలో దేవుడున్నాడు, ఆ మానవునికి సేవ చేయమన్నాడు రామకృష్ణ పరమహంస. మదర్ థెరిస్సా - చేతలతో చెయ్యి, మాటలతో కాదన్నారు. కుటుంబానికి మాత్రమే పరిమితమైతే ఆ జీవితం నిరర్థకమని, ప్రపంచ మానవాళికి సేవ చెయ్యమన్నారు శ్రీ ఆది శంకరాచార్యులవారు. మహాత్మాగాంధీ, డాక్టర్ బి.ఆర్.అంబేద్కర్ గార్ల స్ఫూర్తినందుకుని డాక్టర్ కలాంగారు - ఈ ఆస్తి నాదికాదు, ఈ శరీరం నాదికాదని, త్యాగమే జీవితమని నమ్మిన మహనీయుడు. అలాంటి త్యాగాన్ని చేసి ప్రపంచ మానవాళికి సేవ చెయ్యాలి, ప్రతి పేద కుటుంబాన్ని ఆదుకోవాలని, ఆస్తిలేకుండా తాను ఏమీ మిగుల్చుకోకుండా ఈ ప్రపంచానికి ఆదర్శప్రాయమైన డాక్టర్ కలాంగారిని అందరూ ఆదర్శంగా తీసుకుని, ప్రతి ప్రజాప్రతినిధి పేదల అభివృద్ధి కోసం, పేద రోగుల అభివృద్ధికోసం ఆయన ఆశయాలకు అనుగుణంగా పేద కుటుంబాల అభివృద్ధికోసం పాటుపడాలని కోరుతూ, ఈ అవకాశమిచ్చినందుకు కృతజ్ఞతలు తెలియజేసుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ వాకాటి నారాయణరెడ్డి (స్థానిక సంస్థలు, నెల్లూరు): అధ్యక్షా, ఈరోజు మన దేశానికే ముద్దుబిడ్డ, ప్రపంచం గర్వించదగినటువంటి గొప్ప వ్యక్తి డాక్టర్ ఎపిజె అబ్దుల్ కలాంగారు మన మధ్య లేకపోవడమనేది మనందరికీ కూడా బాధాకరం. ఏది ఏమైనా సరే పుట్టినవాడు గిట్టక మానడన్నట్లు ప్రతి వారికీ ఏదో ఒక రోజున మరణం తప్పదు. కానీ ఆయనను చూసి నేర్చుకోవాల్సినటువంటి విషయాలు చాలా ఉన్నాయి. గౌరవ సభ్యులందరూ కూడా చాలా విషయాలు చెప్పారు. ముఖ్యంగా ఆయన ఈరోజున భారతదేశపు రక్షణ వ్యవస్థలో మనకందించినటువంటి సాంకేతిక పరిజ్ఞానంతోటి భారత రక్షణ వ్యవస్థ అమ్ములపాదలో ఇచ్చినటువంటి అగ్ని, పృథ్వి, ఆకాశ్ మిస్సైల్స్ ఇవాళ భారతదేశానికి ఎనలేని సేవలందించే దానికి శ్రీకారం చుడతాయని నేను మీకు తెలియజేస్తున్నాను. అదే విధంగా ఈరోజున మనం భారతదేశంలోనే పూర్తి సాంకేతిక పరిజ్ఞానంతోటి రాకెట్ టెక్నాలజీ నిర్మించుకున్నామంటే అది అబ్దుల్ కలాంగారి యొక్క ఆశయమూ, ఆలోచన అనేటటువంటి విషయాన్ని నేను మీకు తెలియజేస్తున్నాను. ఒకప్పుడు రాకెట్ టెక్నాలజీ కోసం మనకు కంప్యూటర్ కావలసివస్తే మన పక్కనున్నటువంటి అమెరికా ఆంక్షలు విధించి మనకు ముందుకు పోవడానికి అవకాశం ఇవ్వకపోతే ఆయన భుజంతట్టి మనంతట మనమే నిర్మించుకుందామని చెప్పి అందర్నీకూడా జతచేసి ముందుకు తీసుకెళ్ళినటువంటి వ్యక్తి మన అబ్దుల్ కలాంగారు. అదే విధంగా పెద్దలు చంగల్ రాయుడుగారు చెప్పినట్లు ఈయొక్క దేశంలో పి.ఎస్.ఎల్.వి మొట్టమొదట రెండు దశలు పైకెళ్ళి మూడవదశలో సముద్రంలో పడిపోయినప్పుడు ఆరోజున్నటువంటి సైంటిస్టులందరూ కూడా బాధపడి కన్నీళ్లు పెట్టినప్పుడు - మీరేం భయపడవద్దు నేనున్నాను, ఇటువంటివి మొదలుపెట్టినప్పుడు అపజయమనేది తప్పదని, మీరు ప్రశ్నించుకోవాల్సిన అవసరంలేదు, ప్రభుత్వానికి కూడా నేను ముందుండి సమాధానం చెబుతానని ధైర్యంచెప్పి ఆ ఓటమిని తనమీద వేసుకుని, తరువాత మళ్ళీ పి.ఎస్.ఎల్.వి ని విజయవంతం చేసినప్పుడు మావాళ్ళందరూ కూడా ప్రెస్ మీట్ కు వస్తారు, ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తారని చెప్పి ముందుకు తీసుకువెళ్ళి ఒక నాయకత్వ ప్రతిభని చూపించినటువంటి ఒక గొప్ప వ్యక్తి మన అబ్దుల్ కలాంగారు. నేను ఒక్కటే కోరుతున్నాను. మన పౌరులందరితోపాటు, రాబోయే భావి భారత పౌరులకు తెలియపరిచే విధంగా, స్పూర్తిగా మన నూతన రాజధానిలో అబ్దుల్ కలాంగారి విగ్రహాన్ని ప్రతిష్ఠించేలా మన సభ ద్వారా తీర్మానం చేయాల్సిందిగా నేను సూచనలిస్తున్నాను.

శ్రీమతి పమిడి శమంతకమణి (శాసనసభ నియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, మన మాజీ రాష్ట్రపతి డాక్టర్ ఎపిజె అబ్దుల్ కలాంగారి గురించి ఎన్ని మాట్లాడినా, ఎంత చెప్పినా ఆయన మహోన్నత వ్యక్తిత్వానికి చాలా తక్కువే అని నేను భావిస్తున్నాను. అటువంటి మహానుభావుణ్ణి కన్న ఆ తల్లి నిజంగా మా మహిళలందరిలో ఒక మణి మాణిక్యం వంటిదని నేను భావిస్తున్నాను. ఆ తల్లిగర్భాన పుట్టిన ఆ చిన్నారి ఎక్కడో పుట్టి, ఎక్కడో పెరిగి భారతదేశానికే ఒక రాష్ట్రపతిగా, ఒక

భారతరత్నగా వెలుగొందడం నిజంగా మా మహిళలందరూ గర్వించదగిన విషయం. ఏది ఏమైనా ఆయన జీవితం, ఆయన తీసుకున్న నిర్ణయాలు స్ఫూర్తిదాయకం. మరీ ముఖ్యంగా గత సంవత్సరం ఆయన అనంతపురం జిల్లాకు రావడం జరిగింది. మన ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రారంభించిన అగ్రికల్చరల్ మిషన్ ప్రారంభోత్సవానికి రావడం, అక్కడ మా జిల్లావాసులందరితో కూడా కొంత సమయాన్ని ఆయన వెచ్చించడం జరిగింది. అప్పుడు ఆయన నడిచే విధానం కానీ, ప్రతి ఒక్క చిన్న చిరుధాన్యం గురించి కూడా ఆయన మాట్లాడి, అక్కడున్నవారు దానిని ఏ విధంగా పేదల దగ్గరికి తీసుకువెళ్ళాలనే విషయాలను కూడా చెప్పడం జరిగింది. అటువంటి మహోన్నత వ్యక్తికి నివాళులర్పించడం మాయొక్క అదృష్టంగా మేము భావిస్తున్నాం. ప్రతి ఒక్కరూ కూడా ఆయన అడుగుజాడల్లో నడవాలని, ఆయన ఆత్మకు శాంతి కలగాలని, ఆయన కుటుంబ సభ్యులకు ఆత్మస్థైర్యం దేవుడు ఇవ్వాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

డాక్టర్ ఏ.ఎస్.రామకృష్ణ (ఉపాధ్యాయ నియోజకవర్గం, కృష్ణా, గుంటూరు): అధ్యక్షా, డాక్టర్ ఎపిజె అబ్దుల్ కలాంగారికి నివాళులర్పించడానికి అవకాశమిచ్చినందుకు ముందుగా మీకు ధన్యవాదాలు. అబ్దుల్ కలాంగారు చనిపోయిన రోజున మన ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో సెలవు ఇవ్వలేదని చాలామంది ఉపాధ్యాయులు అడగడం జరిగింది. నాకు అర్థంకాలేదు. దాదాపు ఉదయం 11 గంటలవరకూ ఏ విషయమూ తెలియలేదు. దానికి ప్రధానమైనటువంటి కారణం - తాను చనిపోయినరోజున సెలవుదినంగా ప్రకటించవద్దని అబ్దుల్ కలాంగారు చెప్పినటువంటి అంశాన్ని చంద్రబాబునాయుడుగారు మన్నించడం జరిగింది. ఈ విషయం చాలా ఆలస్యంగా మిగతా ప్రజలకు తెలియడం జరిగింది. ఆరోజు అదనంగా కూడా పని చేయమని చెప్పడం జరిగింది. ఆయన జీవితం మనందరికీ ఒక పాఠంలాగా ఉంటుందని నేననుకుంటున్నాను. ముఖం చూస్తే మనసు తెలుస్తుందని అంటారు. ఆయన యొక్క ఆకారం కూడా చాలా సింపుల్ గా ఉంటుంది. కానీ ఆయన ఆలోచనలు మాత్రం చాలా పైస్థాయిలో ఉంటాయి. ఆ విధంగా ఉండడమనేది ఆయనకు పేటెంట్ రైటా అని అనిపిస్తూ ఉంటుంది. ఎవరైనా సరే పిల్లలతో మాట్లాడేటప్పుడు అబ్దుల్ కలాంగారు చెప్పినటువంటి ఒక నానుడి "కలలు కనండి వాటిని సాకారం చేసుకోండి" అని చెప్పినటువంటి మాట చాలా తరచుగా మనందరమూ కూడా చెప్తుంటాము. తరాలు మారినా కూడా ఆ మాటను మనం మరిచిపోలేమని చెప్తూ అటువంటి సామాన్యమైనటువంటి వ్యక్తి అసామాన్యమైన స్థాయికి ఎదగడాన్ని ఆయన చేసి చూపించారని చెప్తూ, ఆయనకు మనం అర్పించే నిజమైన నివాళి ఏమిటంటే, ఆయన ఏ లక్ష్యాలకై నిలబడ్డారో ఆ లక్ష్యాలను సాకారం చేయడంలో మనందరమూ కూడా కృషి చేయాలని చెప్తూ ఈ అవకాశాన్ని కల్పించినటువంటి మీకు ధన్యవాదాలు.

సంతాప తీర్మానం

మిస్టర్ చైర్మన్: డాక్టర్ ఎపిజె అబ్దుల్ కలాం గారు తమిళనాడులోని రామేశ్వరంలో 1931 సంవత్సరంలో ఆక్టోబర్ 15వ తేదీన ఒక నిరుపేద కుటుంబంలో జైనులబ్దీన్, ఆశియమ్మ దంపతులకు జన్మించారు. ఉన్నత విద్యలు చదివి ఒక శాస్త్రవేత్తగా, అధ్యాపకుడిగా, రాష్ట్రపతిగా ఆయన మన దేశానికి ఎనలేని సేవలందించారు. ఆయన జీవిత కాలమంతా అంతరిక్ష పరిశోధనలకు, శాస్త్ర సాంకేతిక రంగాలలో మన దేశ కీర్తి ప్రతిష్టలను సమున్నత శిఖరాలకు చేర్చడానికి కృషి చేశారు. 1998 పోఖ్రాన్ అణుపరీక్షల వెనుక కీలక శక్తి అయిన ఆయన, వాజ్ పేయిగారు ప్రధానిగా ఉన్న సమయంలో ఆయనకు ప్రధాన శాస్త్ర సాంకేతిక సలహాదారుగా వ్యవహరించారు.

జూలై 2002 నుండి జూలై 2007 వరకు భారత పదకొండవ రాష్ట్రపతిగా ఆయన మనదేశానికి నిస్వార్థ సేవలందించారు. సుఖోయ్ యుద్ధ విమానం నడిపిన, జలాంతర్గామిలో ప్రయాణించిన, సియాచిన్ ను సందర్శించిన తొలి రాష్ట్రపతిగా ప్రఖ్యాతి పొందారు. ఆయన సేవలను గుర్తించి భారత ప్రభుత్వం 1981 సంవత్సరంలో పద్మభూషణ్, 1990 సంవత్సరంలో పద్మ విభూషణ్, 1997 సంవత్సరంలో అత్యున్నత పౌర పురస్కారమైన " భారతరత్న " బిరుదుతో డాక్టర్ కలాంగారిని సత్కరించింది. జాతి, మత, కుల భేదాలను విస్మరించి మన దేశానికి విశేష సేవలందించిన భారత మాత ముద్దుబిడ్డ ఆయన.

ఉ. 11.40

కలాం జీవనయానము

రామేశ్వరం కడలి అంచుల నుండి రాష్ట్రపతి భవన్ వరకు

బాల్యంలో కటిక దరిద్రం - పేపర్ బాయ్ గా పనిచేసి, చదువు కొనసాగింపు

బాల్యం నుండి ఎంతో క్రమశిక్షణ.

కిరోసిన్ దీపంలో చదువు- మిస్సెల్ మ్యాన్ గా టేక్ ఆఫ్.

ఆయన ప్రసంగాలు, వేసిన ప్రగతి బాటలు దేశ యువతకు మార్గనిర్దేశికాలు.

చివరి క్షణం వరకూ ప్రజల సేవలకే అంకితమన్నట్లుగా పిల్లాంగ్ ఐఐఎంలో ప్రసంగిస్తూ కుప్పకూలిపోవడం యాద్యచ్ఛికం.

అంతులేని తీరాలకు మిస్సెల్ మ్యాన్.

వారి సూక్తులలో కొన్ని ఎన్నటికీ మరువరానివి.

వారిమాటలలో.....

“కేవలం విజయ గాథలను చదవకండి, వాటినుండి మనం కేవలం సందేశాన్ని మాత్రమే పొందుతాము. పరాజయ గాథలను చదవండి, విజయం ఎలా సాధించాలో అవి సూచిస్తాయి.”

వారి మరోమాట.....

“మనస్ఫూర్తిగా పనిచేయని వారు జీవితంలో విజయం సాధించలేరు.”

వారు వ్రాసిన మరో ఆణిముత్యం.....

“నిద్రలో కనేవి కలలు కావు, నిద్ర పోనివ్వనివే అసలైన కలలు”

వారు కలలు కన్నారు, కలలు పండించుకున్నారు.

వారు చెప్పినది.....

“అందము ముఖములో కనకూడదు, అందము హృదయములో ఉంటుంది.”

Man of high thinking but simple living. Exemplary character. He was fond of children. He used to say - children are not vessels to fill, they are lamps to lit.

కలాం మాటే మంత్రం.

ఆయన కర్మయోగి, చిరస్మరణీయుడు.

కలాంగారు “వింగ్స్ ఆఫ్ ఫైర్”, “విజన్ 2020” వంటి పలు పుస్తకాలను రచించారు. అణకువ, వినమ్రత, సాధారణ జీవనం, నమ్మిందే మాట్లాడడం ఆయనకున్న లక్షణాలు. ఆయన మరణం మన దేశానికి ఒక తీరనిలోటు. దేశ యువతను కలిసి మాట్లాడుతూ వారిలో విజ్ఞాన తృప్తిని రగల్చడానికి ఎంతో కృషి చేసి చివరి నిమిషం వరకూ అదే పనిలో నిమగ్నమై తన 84వ ఏట ఇండియన్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ మేనేజ్మెంట్లో “లివబుల్ ప్లానెట్ ఎర్త్” అనే అంశంపై విద్యార్థులను ఉద్దేశించి ప్రసంగిస్తూ తీవ్ర గుండెపోటుతో అకాల మరణం చెందారు.

డా. అబ్దుల్ కలాం గారి మృతి పట్ల ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనమండలి తీవ్ర సంతాపం తెలుపుతూ, వారి కుటుంబ సభ్యులకు, వారి kith and kin కు ప్రగాఢ సానుభూతిని తెలియజేస్తూ, వారి ఆత్మకు శాంతి చేకూరాలని ప్రార్థిస్తూ, మనం రెండు నిమిషాలు మౌనం పాటిద్దాం.

(సభ రెండు నిమిషాల పాటు మౌనం పాటించింది.)

మిస్టర్ చైర్మన్ : మరో రెండు రిజల్యూషన్స్ ఉన్నాయి, మొదటిది గోదావరి పుష్కరాలలో చనిపోయినవారి గురించి, రెండవది ప్రత్యేక హోదా గురించి చనిపోయినవారికి సంతాపం తెలపడం.
Sri Manikyalarao garu please move the motion.

SRI P. MANIKYALA RAO: Chairman Sir, I beg to move that:

“This House places on record its deep sense of sorrow at the demise of devotees during Godavari Pushkaralu held in Rajahmundry.”

నదుల అనుసంధానం, ఆవశ్యకతను గోదావరితో మనకున్న అనుబంధాన్ని మరోసారి తెలియజేయాలనే మహోద్దేశంతో మరోసారి మహా పుష్కరాలను వైభవంగా జరపాలని ప్రభుత్వం భావించింది. దురదృష్టవశాత్తు తొలిరోజే విషాదం చోటుచేసుకోవడం మనందరి హృదయాలను కలచివేసింది. ఆరోజు జరిగిన తొక్కిసలాటలో మృతిచెందిన 27మందికి ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనమండలి ప్రగాఢ సంతాపం తెలియజేస్తున్నది. మహా పుష్కరాలకు రాష్ట్రం నలుమూలల నుండే కాకుండా ఇతర రాష్ట్రాల నుండి కూడా పెద్ద సంఖ్యలో తరలి వస్తారనే అంచనాతో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం భారీ ఎత్తున ఏర్పాట్లు చేసింది. తూర్పు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాల్లో పెద్ద సంఖ్యలో స్నాన ఘట్టాలను నిర్మించింది. పోలీసు, రెవెన్యూ, పురపాలక శాఖలన్నింటిని సమన్వయం చేసి ముందు జాగ్రత్త చర్యలు చేపట్టింది. అయినా ఈ విషాదం చోటుచేసుకోవడం బాధాకరం. రోజుకు 28 లక్షల మంది వివిధ ఘట్టాల్లో స్నానాలు చేసేందుకు వీలుగా స్నాన ఘట్టాలు నిర్మించాము. తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో 165 ఘట్టాలను నిర్మించడం జరిగింది. వీటి పొడవు 3,622మీటర్లు. దేశంలోనే అతి పెద్దదైన కోటి లింగాల పుష్కర ఘాటును 1.9కిలోమీటర్ల పొడవులో నిర్మించడం జరిగింది.

శ్రీ సి.రామచంద్రయ్య : సార్, ఇదేమైనా సంతాప తీర్మానమా? మరొకటా? సంతాప తీర్మానమైతే ఈ లెక్కలన్నీ ఎందుకు?

శ్రీ ఉమ్మారెడ్డి వేంకటేశ్వర్లు : తీర్మానం అయిన తరువాత ఏదైనా చర్చ ఉంటే అందరం పాల్గొంటాము.

SRI C. RAMACHANDRAIAH: I need an answer, whether discussion will follow this resolution?

శ్రీ యనమల రామకృష్ణుడు : అధ్యక్షా, తీర్మానాన్ని సెపరేట్ గా తీసుకొని, డిబేట్ ని సెపరేట్ గా తీసుకుంటారు. సంప్రదాయం ప్రకారంగా తీర్మానాన్ని, డిస్కషన్ ని పెట్టకూడదు. తీర్మానాన్ని ప్రారంభించారు, రిజల్యూషన్ మూవ్ చేశారు కాబట్టి, దానిని పాస్ చేస్తే ఎలాగో డిస్కషన్స్ వస్తాయి కాబట్టి అప్పుడు చర్చిద్దాము.

మిస్టర్ చైర్మన్ : రిజల్యూషన్ ఆమోదించడమైనది.

శ్రీ సి.రామచంద్రయ్య : సార్, ప్రతిపక్ష నాయకుడు ఏదైనా ప్రశ్న లేవనెత్తినప్పుడు దానికి క్లారిటీ ఇవ్వాలి కదా. Whether Chair is endorsing it or not? Whether the discussion will follow?

శ్రీ యనమల రామకృష్ణుడు : విషయం ఒకటే కావచ్చు, ఇది సంతాప తీర్మానం కాబట్టి, సంతాప తీర్మానం తరువాత రెగ్యులర్ గా ఏదైనా డిబేట్ వచ్చినప్పుడు తప్పకుండా అందరు చర్చలో పాల్గొనవచ్చు, అందరికీ అవకాశం వస్తుంది. ఆవిధంగా చేయాలని చైర్మన్ గారిని కోరడం జరుగుతోంది.

మిస్టర్ చైర్మన్ : ముందుగా గోదావరి పుష్కరాల్లో చనిపోయిన వారిపట్ల సంతాప తీర్మానం సభ ముందుంచడమైనది. దానిని ఆమోదించడమైనది. Now, I request the R&B Minister to move the second Resolution.

Sri SIDDA RAGHAVA RAO: Chairman Sir, I beg to move that:

“This House places on record the sacrifices of persons who lost their lives for achieving Special Category Status for the State of Andhra Pradesh.”

మిస్టర్ చైర్మన్ : పై రెండు అంశాలకు సంబంధించిన తీర్మానం ఆమోదిస్తూ, ఈ సభ రెండు నిమిషాలు మౌనం పాటిస్తుంది.

(సభ రెండు నిమిషాలు మౌనం పాటించింది.)

శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య : చనిపోయిన వారికి సంతాప తీర్మానం చేశాము. అలాగే కొద్దిగా బ్రతికున్న వారి గురించి కూడా చూడండి. Special Status పైన చర్చ పెట్టండి. దానిపైన మేము Resolution పెట్టాలనుకుంటున్నాము.

శ్రీ యనమల రామకృష్ణుడు : గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను, సభ తరువాత బి.ఎ.సీ మీటింగు ఉంది, దానిలో మేము చెప్పే విషయాలు ఉన్నాయి, మీరు చెప్పే విషయాలు ఉన్నాయి, అవి ఎలా టైమ్ టేబుల్ చేయాలనే విషయం గురించి చైర్మన్ గారు సూచిస్తారు. ఖచ్చితంగా మనం ప్రతి ఒక్క అంశాన్ని సభలో చర్చిద్దాము.

ఉ. 11.50

మిస్టర్ చైర్మన్ : సభలోని మనందరి తరపున నూతనంగా ఎన్నికైన సభ్యులందరినీ శాసనపరిషత్తుకు ఆహ్వానిస్తూ, మనందరి తరపున వారికి కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను. వారు ఉత్సాహంగా చర్చల్లో పాల్గొని, మంచి సంప్రదాయాలకి దోహదం చేస్తారని నేను ఆశిస్తున్నాను. కొత్తగా ఎన్నికైన సభ్యులు శ్రీమతి కావలి ప్రతిభా భారతి, శ్రీ గుండుమల తిప్పేస్వామి, శ్రీమతి గుమ్మడి సంధ్యారాణి, శ్రీ కోలగట్ల వీరభద్రస్వామి, శ్రీ పిల్లి సుభాష్ చంద్రబోస్, శ్రీ దేవసాని చిన్న గోవింద్ రెడ్డి, శ్రీ మహ్మద్ అహ్మద్ షరీఫ్, శ్రీ గాలి ముద్దు కృష్ణమ నాయుడు, శ్రీ వై.వి.బి.రాజేంద్రప్రసాద్, శ్రీ శిల్ప చక్రపాణి రెడ్డి గారు, శ్రీ పయ్యావుల కేశవ్, శ్రీ బుద్దా వేంకటేశ్వర రావు, శ్రీ రెడ్డి సుబ్రహ్మణ్యం, శ్రీ ఉమ్మారెడ్డి వేంకటేశ్వర్లు, డా. ఎం.వి.వి.ఎస్. మూర్తి, శ్రీ రాము సూర్యారావు, శ్రీ ఏ.ఎస్. రామకృష్ణ శ్రీ సోమిరెడ్డి చంద్రమోహన్ రెడ్డి, శ్రీ వట్టికూటి వీర వెంకన్న చౌదరి, శ్రీ మాగుంట శ్రీనివాసులు రెడ్డి, శ్రీ డి. జగదీశ్వర రావు, శ్రీ సోము వీర్రాజు, శ్రీ టి.డి.జనార్థన్, శ్రీ గౌనివారి శ్రీనివాసులు, శ్రీ బి. రవిచంద్ర గార్లను మరొకసారి ఆహ్వానిస్తూ, మీ అందరి సహకారాన్ని కోరుకుంటున్నాను.

Now Tea Break.

(Then, the House adjourned at 11.52 am for Tea Break)

12.40

(After Tea Break, the House Re-assembled at 12-40 p.m.)

(The Hon'ble Chairman in the Chair)

శ్రీ ఉమ్మారెడ్డి వెంకటేశ్వర్లు : అధ్యక్షా, మేము adjournment motion ఇచ్చాము అది ఏమయిందో మీరు చెప్పలేదు. సభను ప్రత్యేకంగా adjourn చేసి దీనికి సమాధానం ఇవ్వమని, రాష్ట్రానికి ప్రత్యేక హోదా గురించి చర్చించమని అడిగాము. దాని మీద మీరు ఏ విషయము చెప్పలేదు. తర్వాత చర్చిద్దామన్నారు. ప్రస్తుతం రాష్ట్రంలో అతి ప్రధానమైనది, రాష్ట్ర భవిష్యత్తుకు సంబంధించిన సమస్య కాబట్టి ఆ అంశంపై చెప్పండి.

MR. CHAIRMAN: It was disallowed in my Chamber.

శ్రీ యనమల రామకృష్ణుడు : బి.ఎ.సిలో కూడా ఈ విషయం గురించి చర్చించమని సభ్యులు కోరారు.

SRI B. CHANGAL RAYUDU: Sir, whatever the decision taken by the Chair, it should be informed to the House. That is the question of Sri Ummareddy Venkateswarlu.

శ్రీ ఉమ్మారెడ్డి వెంకటేశ్వర్లు : డిన్ ఎలా చేశారని హౌస్ కి తెలియాలి కదా? బి.ఎ.సిలో మనకు adjournment motion గురించి రాలేదు. బి.ఎ.సిలో స్పెషల్ స్టేట్స్ మీద చర్చించమని చెప్పారు. అక్కడ స్టేట్ మెంట్ ఇచ్చారు కాబట్టి ఇక్కడ కూడా స్టేట్ మెంట్ ఇస్తుందని అనుకున్నాము. ఈ విషయం సభలో కూడా తెలియాలని నా అభిప్రాయం.

SRI YANAMALA RAMAKRISHNUDU: It should be decided by the Chair. Ultimately, the Chair has to communicate. We are no way concerned. But, in debate, we are ready to give reply on the subject at any time.

SRI UMMAREDDY VENKATESWARLU: At any time అంటే చాలా లేట్ అవుతుంది సార్.

MR. CHAIRMAN: This Morning only you have given adjournment motion and I have disallowed the same. That information has been passed to the Member concerned but, not to the House.

SRI UMMAREDDY VENKATESWARLU: Chairman Sir, if I am wrong kindly correct me. If any Member has submitted adjournment motion, the status of the adjournment motion should not only intimated to the Member concerned but, it should also be intimated to the whole House. adjournment motion గురించి చైర్మన్ గారు తీసుకున్న నిర్ణయం గురించి అందరికీ తెలియాలి కదా! దాని గురించి ప్రభుత్వం ఏమి చేయబోతుందో కూడా చెప్పాలి. ఇది ముఖ్యమైన విషయం కాబట్టి adjournment motion ఇచ్చాము.

MR. CHAIRMAN: On that issue, some questions have also come and we have also discussed on it. We can't take it under adjournment motion. On that issue separate time should be allotted and discussed at length. Even in the BAC meeting the issue was mooted for discussion.

Now, I will take-up Question Hour.

2. ప్రశ్నోత్తరాలు :

అనంతపురం జిల్లాకు నిధుల మంజూరు

ప్రశ్ననెం. 8314 (1)

శ్రీమతి పి. శమంతకమణి, ఎం.ఎల్.సి.

గౌరవనీయులైన ఆర్థిక శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

- అ) 13వ ఆర్థిక సంఘం క్రింద అనంతపురం జిల్లాకు మంజూరైన నిధుల పరిమాణమెంత ?
- ఆ) త్రాగునీటి పథకాలకు మంజూరైన మొత్తం ఎంత?

గౌరవనీయులైన ఆర్థిక శాఖ మంత్రి (శ్రీ యనమల రామకృష్ణుడు) :

- అ) 13వ ఆర్థిక సంఘం క్రింద అనంతపురము జిల్లాకు రూ.352.21కోట్లు (జిల్లా నవీకరణ నిధి క్రింద రూ. 0.92కోట్లు, పంచాయతీరాజ్ సంస్థలకు రూ.287.21 కోట్లు మరియు మునిసిపలు సంస్థలకు రూ.64.08 కోట్లు) ను విడుదల చేయడమయింది.
- ఆ) త్రాగు నీటి కోసం నిర్దిష్ట మొత్తాలను విడుదల చేయలేదు. స్థానిక సంస్థలు వాటికి విడుదల చేసిన నిధుల నుండి త్రాగునీటి కోసం అయ్యే వ్యయాన్ని భరించవచ్చు. 13వ ఆర్థిక సంఘం కాలంలో నీటి సరఫరా కోసం పంచాయతీరాజ్ సంస్థలు రూ. 214 కోట్లు మొత్తాన్ని ఖర్చు చేశాయి.

శ్రీమతి పమిడి శమంతకమణి : ఎన్నడూ లేని విధంగా ఈసారి గ్రామ స్వరాజ్యం తీసుకురావాలనే ఉద్దేశంతో మన ముఖ్యమంత్రిగారు అత్యధిక సంఖ్యలో నిధులను ఇవ్వడం జరిగింది. మొట్టమొదట ఆయనకు ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటూ అందుకు కావలసిన నిధులను అనంతపురం జిల్లాకు ఇచ్చిన మన ఆర్థిక శాఖ మంత్రిగారికి కూడా నేను అభినందనలు తెలియజేస్తున్నాను. నిధులను మూడు రకాలుగా ఇవ్వడం జరుగుతున్నది. ఒకటి పంచాయతీ స్థాయిలో, రెండవది మండల స్థాయిలో, మూడవది జిల్లా పరిషత్తు స్థాయిలో ఇవ్వడం

జరుగుతుంది. అయితే మంచి నీటి కోసం చాలా వరకు ఖర్చు చేయవచ్చునని ప్రభుత్వం ఆదేశం ఇవ్వడం జరిగింది. దానిని గ్రామస్థాయిలో మరియు క్షేత్రస్థాయిలో గమనించినప్పుడు ట్రాన్స్‌పోర్ట్‌షన్ అనే అంశంపై మంచి నీటిని విపరీతంగా దుర్వినియోగం చేయడం జరుగుతున్నది. శాశ్వత పరిష్కారం విషయమై గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఉన్న ప్రతిపక్షాల పార్టీలకు సంబంధించిన సర్పంచులకు అధికారాలు ఇచ్చారు. అందుకు సంబంధించిన నిర్ణయాలు సర్పంచ్ యొక్క resolution మీద ఆధారపడి ఉంటుంది కాబట్టి అక్కడ శాశ్వత పరిష్కారానికి ఏ విధమైన ఆలోచన జరగలేదు. అసలు ఎన్ని నిధులు వచ్చాయనే విషయాన్ని కనీసం ఆ పంచాయతీలో వార్డు సభ్యులు దగ్గర కూడా వారు చర్చించడం లేదు. కేవలం సెక్రటరీని పంపించి ఆ యొక్క వార్డు సభ్యుల సంతకాలు తీసుకొని టి.ఎ., డి.ఎ.,లు ఇవ్వడం జరిగింది కానీ ఇంత వరకూ అక్కడ ఏమీ జరగలేదు. నేను చెప్పేదేమంటే, జిల్లా పరిషత్ ద్వారా ఎన్ని నిధులు వచ్చాయి, గ్రామ పంచాయతీకి ఎంత వచ్చింది, మండల పరిషత్‌లకి ఎంత వచ్చింది, జిల్లా పరిషత్తుకు ఎంత మొత్తంలో నిధులు వచ్చాయో తెలుసుకొని సర్వసభ్య సమావేశంలో తెలియజేస్తే, కనీసం గ్రామస్థాయికి ఎంత వచ్చిందనే విషయం తెలుస్తుంది. పైపులు చెడిపోయాయి, పైపులు పగిలిపోయాయి అన్న కారణాల క్రింద, ఇతర రిపేర్లకు, బోర్ రిపేర్లకు నిధులు వాడుతున్నారు తప్ప, శాశ్వత పరిష్కారం గురించి ఆలోచన చేయడం లేదు. ప్రతిపక్షాలకు సంబంధించిన వారు సర్పంచులైతే ట్రాన్స్‌పోర్ట్‌షన్ క్రింద వాళ్లకు అనుకూలమైన ఊరుకు పంపడం, మిగతా చోటకు పంపకపోవడం జరుగుతున్నది. హరిజన ప్రదేశాలకు అసలు ఏ విధంగానూ ట్రాన్స్‌పోర్ట్‌షన్ గానీ, పర్యవేక్షణ గానీ జరగలేదు. కేవలం ఈ.ఓ, సెక్రటరీ, ఆ గ్రామ పంచాయతీ సర్పంచు ఈ ముగ్గురికే అధికారాలు ఇచ్చినందు వలన అవి దుర్వినియోగం అవుతున్నాయని మంత్రిగారికి తెలియజేస్తున్నాను. జిల్లా పరిషత్‌లో సర్వసభ్య సమావేశం జరిగినప్పుడు ఎన్ని నిధులు వచ్చాయి? దేని క్రింద వచ్చాయి అనేది పరిశీలించవలసిన అవసరం ఉన్నది. కేవలం సి.సి రోడ్లకు లేకపోతే శానిటేషన్ క్రింద నిధులు చూపిస్తున్నారే తప్ప మంచి నీటి క్రింద చూపించడం లేదు. అనంతపురం జిల్లాలో మంచి నీటి సమస్య ఎక్కువగా ఉన్నది. దానికి సంబంధించిన శాశ్వత పరిష్కారానికి కొంత నిధిని కేటాయిస్తే కొన్ని చోట్ల అయినా మంచి నీటి సమస్యను తగ్గించవచ్చును. లేకపోతే పాత విధానమే కొనసాగుతుంది. జిల్లా పరిషత్‌లో గత సమావేశాలలో జరిగిన వాటిని గురించి ఆ అధికారులతో మాట్లాడితే బాగుంటుంది. వారు ఆయా నిధులు దేనికి ఉపయోగించారో తెలిస్తే అక్కడున్న ఎమ్.ఎల్.ఎలకు గానీ, ఎమ్.ఎల్.సిలకు గానీ ప్రజాప్రతినిధులకు గానీ తెలిసి వస్తుంది. వారు దాని మీద పర్యవేక్షణ చేయడానికి కూడా ఆసక్తి చూపుతారు. ట్రాన్స్‌పోర్ట్‌షన్ మీద ఎమ్.ఎల్.ఎలు అడిగినప్పుడు దానికి సంబంధించిన సమాధానం సరిగా రావడం లేదు. మంత్రివర్యులను నేను కోరేదేమంటే ఈసారైనా 14వ ఆర్థిక సంఘం ద్వారా మీరు ఇచ్చిన నిధుల గురించి జిల్లా పరిషత్‌లద్వారా అందరికీ తెలియజేయండి. ఆయా గ్రామ స్థాయిలో గానీ, మండలస్థాయిలో గానీ, పర్యవేక్షణ అనేది చాలా ముఖ్యం. ఆ విధంగా ఇస్తే బాగుంటుందని నేను మనస్ఫూర్తిగా తెలియజేసుకుంటున్నాను.

డా.ఎం.గేయానంద్ (పట్టభద్రుల నియోజకవర్గం, కడప, అనంతపురం, కర్నూలు): అధ్యక్షా, వర్షాకాలంలో కూడా నీటి కొరత అనేది అనంతపురం జిల్లాలో గతంలో ఎప్పుడూ చూడలేదు. సాధారణంగా వర్షాకాలంలో వర్షాలు పడతాయి, త్రాగునీటికి సమస్య ఉండదని అనుకుంటాము. కానీ, ఈ సంవత్సరం భయంకరమైన నీటి ఎద్దడి అనంతపురం జిల్లాలో వచ్చింది. ఈనాడు ట్రాన్స్‌పోర్ట్‌షన్ లేక చిత్తూరు జిల్లాలో కూడా 2500 పైచిలుకు గ్రామాల్లో నీటి ఎద్దడి ఏర్పడింది. రాయలసీమకు ఇది మేజర్ ఇష్యూ. మంత్రి గారికి సూటిగా నా ప్రశ్న ఏమంటే - మాకు డిసెంబరు దాకా త్రాగునీటి సమస్య తీర్చాలంటే, రూ.8.8 కోట్ల రూపాయలు కావాలని జిల్లా యంత్రాంగం నుండి ఒక ప్రతిపాదన పంపించారు. ఆ ప్రతిపాదన మీద వెంటనే మీరు చర్యలు తీసుకుని, ఆ మొత్తాన్ని వెంటనే శాంక్షన్ చేస్తారా? రెండవదేమంటే, జూలై వరకు ట్రాన్స్‌పోర్ట్‌షన్‌కు సంబంధించి రూ.4 కోట్లు బకాయిలు ఉన్నాయి. ఆ బకాయిల్ని మీరు వెంటనే సెటిల్ చేస్తారా? మేజర్ వాటర్ స్కీమ్స్ ఏవైతే ఉన్నాయో, వాటి ఆపరేషన్ అండ్ మెయింటెనెన్స్ కోసం రూ.95 కోట్ల బకాయిలు ఉన్నాయి. దాంట్లో దాదాపు రూ.80 కోట్లు ఎలక్ట్రిసిటీ ఛార్జీలకు సంబంధించినవి. కాబట్టి, ఈ రూ.95 కోట్లు, రూ.4 కోట్లు, రూ.8.8 కోట్లు వెంటనే ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుని సెటిల్ చేయాలి. ఎందుకు చెబుతున్నానంటే - జడ్చీ సమావేశంలో దీనిపైన చర్చ వచ్చినప్పుడు చాలా పెద్ద ఎత్తున నిరసన వచ్చింది. మేమంతా ఏం చేస్తున్నామని అడిగారు. గవర్నమెంట్ నుండి ఇంత మొత్తంలో బకాయిలు ఉంటే, మీరందరూ ఏం చేస్తున్నారని మమ్మల్ని అడిగారు. కాబట్టి, ఈ బకాయిల్ని ఎప్పటిలోపు చెల్లిస్తారనే విషయాన్ని మంత్రి గారు చెప్పాల్సిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ సోము వీరాజు : అధ్యక్షా, సభ్యురాలు శ్రీమతి పమిడి శమంతకమణి గారు ఎక్కువగా ఈ వాటర్ సప్లై మీద, ట్రాన్స్‌పోర్ట్‌షన్ గురించి ప్రస్తావించారు. ఇది చాలా ముఖ్యమైన అంశం. ఆమె మాట్లాడుతున్నప్పుడు కాంగ్రెస్ మిత్రులు కొందరు నవ్వుతున్నారు. ఎప్పటి నుండో అనాదిగా వస్తున్న సిస్టం ఇది. సమ్మర్లో గ్రామాలకు త్రాగునీటిని సరఫరా చేసేందుకు రూ.10 కోట్లు కేటాయిస్తే, ఎవ్వరికీ కనపడని విధంగా చేతి వేలు ఎంత మందంలో ఉండో అంత చిన్నదిగా పంచాయతీరాజ్ డిపార్ట్‌మెంటు వాళ్లు ఒక పేపర్ అడ్వర్టైజ్‌మెంట్ వేస్తారు. ఇదొక సిండికేట్ వ్యవహారం. ప్రభుత్వమిచ్చే ధనాన్ని దుర్వినియోగం చేసే ప్రక్రియ ఇది. ప్రతి సంవత్సరం ప్రభుత్వం రెగ్యులర్గా అనంతపురం వంటి జిల్లాకి కొంచెం ఎక్కువ నిధులు ఇవ్వొచ్చు, తూర్పు గోదావరి వంటి జిల్లాకి తక్కువ నిధులు ఇవ్వొచ్చు. ఈ సిండికేట్‌లను నిర్మూలించకపోతే చాలా కష్టం. వారు గ్రామ పంచాయతీ సభ్యులు, వార్డు సభ్యులు అని అన్నారు. ఒక రికార్డు అనేది ప్రతి సంవత్సరం పంచాయతీరాజ్ వాళ్లు తయారు చేస్తారు. దాని మీద కలెక్టర్ గారికి కూడా అవగాహన ఉండదు. కేవలం పంచాయతీరాజ్ డిపార్ట్‌మెంటు, ట్రాన్స్‌పోర్ట్ చేసే కాంట్రాక్టరుకే తెలుస్తుంది. తీవ్రమైన అవినీతి జరిగే సమస్యలివి. దయచేసి, దీన్ని మనమెవ్వరం కూడా ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన అంశంగా భావించడానికి వీల్లేదు. ఇది కాంగ్రెస్ గవర్నమెంట్ ఉన్నప్పుడు జరిగింది, ఇప్పుడు కూడా

నిరంతరంగా జరుగుతోంది. మాజీ మంత్రివర్యులు ఈ విషయాన్ని లేవనెత్తారు. అధ్యక్షా, దీన్ని సీరియస్ గా తీసుకోవాలి. ఇప్పుడు మరలా ఆర్థిక శాఖా మంత్రి గారిని బకాయిలు చెల్లించమని సభ్యులు కొందరు అడిగారు. అందువల్ల, ఇప్పుడొక రూ.20 కోట్లు ఇవ్వొచ్చు. కానీ, ఈ సిండికేట్ ని ఎవరు నిర్మూలిస్తారు? ఎంత కాలం నుండో పంచాయతీ రాజ్ డిపార్టుమెంట్లో జరుగుతున్న వ్యవహారం ఇది. ఈ ట్రాన్స్ పార్టు డిపార్టుమెంటు, పంచాయతీరాజ్ డిపార్టుమెంటులో ఉన్నటువంటి అధికారులందరూ కలిసి ప్రతి సంవత్సరం ఎన్ని నిధులిచ్చినా కూడా, ఇక్కడ తీవ్రమైన అవినీతి జరుగుతుండటం వల్ల, గ్రామాలకు సక్రమంగా నీళ్లు సరఫరా అయ్యే పరిస్థితి ఏమాత్రం లేదని ఈ సభ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా.

శ్రీ యనమల రామకృష్ణుడు : అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు ముగ్గురూ కూడా కొన్ని విషయాలు చెప్పారు. జిల్లా పరిషత్తు జనరల్ బాడీ మీటింగ్ లో అప్పుడప్పుడూ రెవ్యూ చేసుకోవడానికి వాళ్లకి అవకాశం ఉంది.

డా.ఎం.గేయానంద్ : ప్రస్తుతం వాళ్ల దగ్గర ఒక్క పైసా లేదు సార్.

MR.CHAIRMAN: Dr. Geyanand, why are you making comments. Let the reply come from the Hon'ble Minister.

శ్రీ యనమల రామకృష్ణుడు : అధ్యక్షా, ఇంకా చెప్పవలసింది ఏమన్నా ఉంటే వారిని చెప్పమనండి. నేను తరువాత సమాధానం చెబుతాను.

మిస్టర్ చైర్మన్ : ఆయన దగ్గర చాలా మెటీరియల్ ఉందండీ.

శ్రీ విటపు బాలసుబ్రహ్మణ్యం : మెటీరియల్ ఏం చేసుకుంటాం సార్? డబ్బులు కావాలి గానీ.

శ్రీ యనమల రామకృష్ణుడు : అధ్యక్షా, 13 వ ఆర్థిక సంఘానికి సంబంధించినంత వరకు కూడా గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా దగ్గర నుండి మాకు వచ్చిన దానికంటే కూడా అదనంగా రూ.1000 కోట్లు ఇవ్వడం జరిగింది. ఇంకా గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా నుండి 13 వ ఆర్థిక సంఘానికి సంబంధించిన నిధులు రూ.670 కోట్లు రాష్ట్రానికి రావాల్సి ఉంది. ఇప్పుడున్నటువంటి పరిస్థితుల్లో అనంతపురం జిల్లాలో మాత్రమే కాకుండా, చిత్తూరు, కడప, కర్నూలు జిల్లాల్లో తీవ్రమైన త్రాగునీటి సమస్య ఉన్న మాట వాస్తవం. ఎందుకంటే అక్కడ వర్షాలు పడలేదు. మైనస్ రెయిన్ ఫాల్ నడుస్తోంది. ఇప్పుడుండే పరిస్థితులు చూసి అవసరమైతే స్టేట్ గవర్నమెంట్ నా ఎక్కువ మొత్తంలో నిధులిచ్చి ఆదుకోవాలనే ఉద్దేశంతో ఉంది. రావాల్సిన నిధుల కంటే వేరే నిధులు అంటే, 13వ ఆర్థిక సంఘం వారిచ్చే నిధులు గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా వారి గైడ్ లైన్స్ ప్రకారం ఉంటాయి. ఆ గైడ్ లైన్స్ ప్రకారం వాళ్లు ఇస్తున్నారు. స్టేట్ గవర్నమెంట్ ఫండ్ కూడా రిలీజ్ చేశాము. మిగతా బిల్లులు చేయాలన్నా, ఏది చేయాలన్నా కూడా జిల్లా పరిషత్తులకు అధికారం ఉంటుంది. అదేవిధంగా మేం కూడా గైడ్ చేస్తాము. అన్ని జిల్లా పరిషత్తుల్లో ప్రజా ప్రతినిధులను కలుపుకుని జనరల్ బాడీ మీటింగ్ పెట్టుకుని వాళ్ల రిక్వైర్ మెంట్ ఏమన్నా ఉంటే పంపించమని కూడా

చెప్పాము. అందువల్ల గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విధంగా రూ.95 కోట్లు, రూ.4 కోట్లు, రూ.8.8 కోట్లు సంబంధిత డిపార్టుమెంట్లలో ఎక్కడైనా పెండింగులో ఉన్నాయేమో చూసుకుని, వీలైనంత వరకు డ్రింకింగ్ వాటర్ కు కరువు లేకుండా చూసే బాధ్యత ప్రభుత్వం తీసుకుంటుంది. అదేవిధంగా 14 వ ఆర్థిక సంఘం ఆల్ రెడీ మొదలయ్యింది. దానికి సంబంధించిన నిధులు కూడా వస్తాయి. అయితే, 14 వ ఆర్థిక సంఘంతో ఉండే సమస్య ఏమంటే వాళ్లు జిల్లా పరిషత్తులకు కాకుండా, డైరెక్టుగా పంచాయతీలకు నిధులు ఇస్తున్నారు. స్టేట్ గవర్నమెంట్ కు కూడా ఆ డబ్బులు రావడం లేదు. జిల్లా పరిషత్తులకు కూడా ఇవ్వడం లేదు. ఇప్పటి వరకు 13 వ ఆర్థిక సంఘం వాళ్లు ఇచ్చే నిధుల్లో జిల్లా పరిషత్ కు కొంత షేర్ ఇచ్చేవారు, మండలాలకు కూడా కొంత షేర్ ఇచ్చే వాళ్లు. అదే విధంగా పంచాయతీలకు ఇచ్చేవారు. That was routed through the State Government. కానీ, గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా వాళ్లు ఇప్పుడు కొత్తగా నిర్ణయం తీసుకున్నారు. డైరెక్టుగా అమౌంట్ అంతా కూడా పంచాయతీలకు వెళ్ళాల్సిందే తప్ప, జిల్లా పరిషత్తులకు గానీ, మండల పరిషత్తులకు గానీ వెళ్ళరాదని చెప్పారు. ఆ విషయమై కూడా గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియాతో సంప్రదించాలని అనుకుంటున్నాము. ఎందుకంటే, జిల్లా పరిషత్తులు పనులు చేపట్టాలంటే, వాళ్ళకి డబ్బులు కూడా ఉండవు. ఇవన్నీ టేకప్ చేసి, దీనితోబాటు మండలాలకి ఇంటర్నల్ రోడ్లు చేపట్టాలన్నా వాళ్ళకి డబ్బులు ఉండవు. అందుచేత, 14 వ ఆర్థిక సంఘానికి సంబంధించిన నిధుల్ని వీలైనంత వరకు అవి జిల్లా పరిషత్తులకు, మండలాలకు ఇచ్చే విధంగా సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ తో ఇష్యూని టేకప్ చేయాలనుకుంటున్నాము. ఏదేమైనప్పటికీ కూడా డ్రింకింగ్ వాటర్ కు సంబంధించినంత వరకు కూడా రిపోర్టు తెప్పిస్తున్నాము. ప్రజా ప్రతినిధులందరినీ కూడా ఇందులో ఇన్ వాల్వ్ చేస్తాము. అందుచేత అక్కడ ఏ ప్రాబ్లం లేకుండా చూసే బాధ్యత ప్రభుత్వం తీసుకుంటుంది.

మిస్టర్ చైర్మన్: ఇందాక సోము వీర్రాజు గారు ట్రాన్స్ పార్ట్ కు సంబంధించి ఏదో సిండికేట్ అన్నారు..

శ్రీ యనమల రామకృష్ణుడు: అధ్యక్షా, ఈ కాంట్రాక్టు వ్యవస్థలో అన్ని చోట్లా అట్లాగే ఉంటుంది. ఈ సిండికేట్ వ్యవస్థని బ్రేక్ చేయాలనేది సోము వీర్రాజు గారి ఆలోచన. That is also a good idea. We will also apply our mind on that issue.

డా.ఎం. గేయానంద్: అధ్యక్షా, నా ప్రశ్నకు జవాబు రాలేదు. అనంతపురం జిల్లాకు ఇవ్వాలన్న డబ్బులు ఎప్పట్లోపు ఇస్తారో మంత్రిగారు చెప్పలేదు. వీలైతే దాన్ని పరిశీలిస్తామన్నారు. ఈ రూ.8.8 కోట్లు, రూ.4 కోట్లు, రూ.95 కోట్లు బకాయిలు ఎప్పటిలోపు ఇస్తారో చెప్పమనండి.

శ్రీ యనమల రామకృష్ణుడు: గేయానంద్ గారూ.. మీరు మీ ఆలోచనల్ని, ప్రజల ఆలోచనల్ని వెంటిలేట్ చేశారు. గవర్నమెంట్ కంటూ ఒక సిస్టం ఉంటుంది. దాన్ని ఎగ్జామిన్ చేస్తున్నాము. Because, I am dealing with 13th Finance Commission. 13 వ ఆర్థిక సంఘంలో ఆ సెక్టార్ లేదు. ప్రస్తుతం గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా గైడ్ లైన్స్ వల్ల క్రింది స్థాయిలో ప్రాబ్లం వచ్చింది. అదేవిధంగా అక్కడ ఉండే ఇబ్బందులు దృష్టిలో పెట్టుకుంటాము. వేరే గ్రాంట్స్ నుండి వాటర్ సప్లైకి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సొంత బడ్జెట్లో కేటాయింపులు పెట్టడం జరిగింది. అవన్నీ కూడా

రిలీజ్ చేస్తాము. దాంట్లో ఏమన్నా బకాయిలు పెండింగులో ఉంటే వీలైనంత త్వరగా, I will try to release those dues.

MR.CHAIRMAN: Q.No.8365 (2) is postponed at the request of the Member. Now, I will take-up Question No.8422 (3).

తిరుమల తిరుపతి ఆదాయ వ్యయాలు

ప్రశ్న నెం.8422 (3)

శ్రీ యలమంచిలి వెంకట బాబూ రాజేంద్ర ప్రసాద్, ఎం.ఎల్.సి.

గౌరవనీయులైన దేవదాయ శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

అ) గడచిన 20 సంవత్సరాలుగా తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానాలు ఆర్జించిన మొత్తం రెవెన్యూ ఎంత?

ఆ) గడచిన 20 సంవత్సరాలుగా ఆర్జించినట్టి ఆదాయాన్ని ఏ విధంగా ఖర్చు చేయడమయింది?

ఇ) బ్యాంకులలోని డిపాజిట్లు మరియు డిపాజిట్లపై పొందిన వడ్డీ వివరాలు ఏమిటి?

గౌరవ దేవదాయ శాఖామాత్యులు (శ్రీ పి. మాణిక్యాలరావు)

అ) గడచిన 20 సంవత్సరాలుగా తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానాలు రూ.11663.15 కోట్లు రెవెన్యూను ఆర్జించడం జరిగింది.

ఆ) ఈ క్రింది ప్రయోజనాల కోసం 30/1987, దేవాలయాల చట్టంలోని 111 విభాగం ప్రకారం టిటిడి నిధులను వినియోగించడమవుతుంది.

1. మత సంబంధ సంప్రదాయాలు, విధులు మరియు పండుగల నిర్వహణ పాటింపుతో సహా మొదటి షెడ్యూలులో నిర్దిష్టపరచిన దేవాలయాల పోషణ, నిర్వహణ, పరిపాలన.
2. రెండవ షెడ్యూల్లో నిర్దిష్టపరచిన విద్యా సంబంధ లేదా ఇతర సంస్థల నిర్వహణ, నియంత్రణ మరియు పరిపాలన.
3. సంస్కృతం, శిల్పకళ, హిందూ దేవాలయాల వాస్తు శిల్ప శాస్త్రంతో సహా హిందూ మతం, వేదాలు, తత్వశాస్త్రాలు, భారతీయ భాషల వ్యాప్తి మరియు ఉద్ధరణ.
4. యాత్రికుల సౌకర్యాలు
5. ఆసుపత్రులు మరియు డిస్పెన్సరీలు.
6. రోడ్లు, లైటింగ్ మరియు కమ్యూనికేషన్లు
7. టిటిడి సంబంధిత పశువుల కోసం డైరీ ఫాం మరియు పశువుల ఆసుపత్రి

ఇ) బ్యాంకులలోని డిపాజిట్లు మరియు 31-03-2015 నాటికి వాటిపై పొందిన వడ్డీ వివరాలను దిగువ చూపడమైంది.

రూ. కోట్లలో

వరుస సంఖ్య

బ్యాంకులు

31-03-2015 నాటికి అసలు మొత్తం

1. విజయా బ్యాంకు	2,938.99
2. ఇండియన్ ఓవర్సీస్ బ్యాంకు	1,965.01
3. సిండికేట్ బ్యాంకు	945.37
4. స్టేట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ హైదరాబాదు	938.06
5. కెనారా బ్యాంకు	298.10
6. సప్తగిరి గ్రామీణ బ్యాంకు	105.09
7. ఆంధ్రప్రదేశ్ స్టేట్ కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకు	36.00
8. బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా	31.55
9. ఆంధ్రా బ్యాంకు	26.96
10. ఇండియన్ బ్యాంకు	21.79
11 . ఇతర బ్యాంకులు	52.50

వెరసి మొత్తం

7,359.42

31-03-2015 నాటికి సదరు డిపాజిట్లపై టిటిడి రూ.715.92 కోట్ల వడ్డీని ఆర్జించింది.

శ్రీ యలమంచిలి వెంకట బాబూ రాజేంద్ర ప్రసాద్ (స్థానిక సర్దసలు, కృష్ణా) : అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రమే కాకుండా, దేశం మొత్తం కూడా అత్యంత భక్తితో కొలుచుకునే శ్రీ వేంకటేశ్వర స్వామి మీద ఎంతో భక్తిశ్రద్ధలతో భక్తులు ఎన్నో నిధులు సమకూర్చుతున్నారనేది మంత్రి గారి సమాధానంలో కనపడుతోంది. ఇందులో ఆ నిధులతో ప్రజలకు ఏం చేస్తున్నారనేది పేర్కొనడం జరిగింది. ఒక ముఖ్యమైన విషయం మీ ద్వారా మంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను. సూళ్లూరు పేట నుండి తిరుపతి వరకు వయా రేణిగుంట, శ్రీకాళహస్తి వెళ్లే రోడ్డు గతంలో సింగిల్ రోడ్డు ఉండేది, ఇప్పుడు డబుల్ రోడ్డు చేశారు. కానీ, అక్కడ విపరీతమైన యాక్సిడెంట్లు జరుగుతున్నాయి.

మ.1.00

అధ్యక్షా, మరి మొత్తం దేశ వ్యాప్తంగా ఉన్నటువంటి భక్తులందరు వచ్చే ఆ దారిలో విపరీతంగా ప్రమాదాలు జరిగి ఎక్కువ మంది ప్రాణాలు పోగొట్టుకుంటున్నారు. కాబట్టి ఈ నిధులతో 4 లైన్ల రహదారిని, డివైడర్లను ఏర్పాటు చేసే ఆలోచన ఏమైనా ఉందా? దేవాలయ నిధుల్ని చాలా రకాలుగా ఖర్చు పెడుతున్నాం. ఆ దేవుడును దర్శించుకోవడానికి వచ్చే వారి ప్రాణాలను కాపాడడానికి 4 లైన్ల రహదారిని నిర్మిస్తే బాగుంటుందని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను. టిటిడికి సరఫరా చేసే పాలు, నెయ్యి మొదలైన వాటిని సరఫరా చేయడానికి వేసే టెండర్లలో మన రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి కంపెనీల నుండి కాకుండా, ఏదో వ్యాట్ తక్కువగా ఉందని, పన్ను తక్కువగా ఉందని బయట రాష్ట్రాల నుండి తీసుకువస్తున్నట్లుగా పేపర్లలో చూస్తున్నాము. అది నిజమా, కాదా? అది నిజమైతే రెండు, మూడు శాతం పన్ను ఎక్కువైనా నాలుగు రూపాయలు ఎక్కువైనా మన రాష్ట్రంలో తయారయ్యే ఉత్పత్తులనే విజయా డైరీ ఉత్పత్తులనే తీసుకోవడం బాగుంటుందని మీ ద్వారా ఒక సూచన చేస్తున్నాను. ఆలాగే తిరుమల కొండపై షాపుల కేటాయింపులలో కూడా చాలా అక్రమాలు జరుగుతున్నాయని వార్తలు వస్తున్నాయి. వాటిని కూడా పరిశీలించవలసిందిగా మీ ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పయ్యాల కేశవ్ (స్థానిక సర్పంచి, అనంతపురం) : అధ్యక్షా, ఇందులో టిటిడికి వచ్చిన నిధులను ఏ విధంగా ఖర్చు పెడుతున్నారనే దాని మీద రోడ్లు మరియు భవనాల మీద, లైటింగ్ మీద, టిటిడి భవనాల నిర్వహణ కోసం, ఆసుపత్రుల మీద ఖర్చు పెడుతున్నట్లు మంత్రి గారు తెలియజేశారు. ప్రధానంగా మనం గుర్తించవలసింది చిన్న, చిన్న భక్తులు రోజుకు పది పైసలు మొదలు 50 పైసల వరకు ప్రోగుచేసి ఒక సంవత్సరం కాలం పాటు ప్రోగుచేసి మొక్కుగా చెల్లించేటటువంటి ఈ ధనాన్ని ధర్మ ప్రచారానికి గాని, తిరుమల తిరుపతికి సంబంధించి అభివృద్ధి కార్యక్రమాల కోసం గాని ఖర్చు పెట్టవలసిన ఈ నిధులను ప్రభుత్వం తమ అవసరాల కోసం (ఏ ప్రభుత్వాలు అధికారంలో ఉన్నా) విద్య పేరుతో, ఆరోగ్యం పేరుతో, మౌలిక సదుపాయాల అభివృద్ధి పేరుతోనో ఈ నిధులను వాడటాన్ని ప్రభుత్వం నియంత్రించవలసిన ఆవశ్యకత ఉంది. ఎందుకంటే... ప్రభుత్వం ఒకవైపు ఈ కార్యక్రమాల కోసం నిధులు ఇవ్వడం లేదు. ఒక సెక్యూలర్ రాష్ట్రంలో ధార్మిక చింతనకు సంబంధించినటువంటి కార్యక్రమాల కోసం ప్రభుత్వం నుండి ఒక రూపాయి కూడా రావడం లేదు. దేవాలయాలకు ప్రహారీ గోడల నిర్మాణాలకు గాని, ఇతర ఏ పనులకైనా సరే ప్రభుత్వం నిధులను విడుదల చేయడం లేదు. ఇట్టి పరిస్థితులలో రాజేంద్ర ప్రసాద్ గారు చెప్పింది ఖచ్చితంగా అంగీకారం కాదని చెబుతున్నాను.

(ప్రతిపక్ష సభ్యుల నుండి హర్షధ్వనాలు)

ఎందుకంటే, తప్పనిసరిగా ఈ ధనాన్ని కేవలం ధర్మ ప్రచారం కోసమే వినియోగించాలి. రెండవది, యాక్ట్ లో చూసినప్పుడు టిటిడి ట్రస్ట్ బోర్డు అని ఉంది. దానిని తెలుగులో ఆనువదిస్తే ధర్మకర్తల మండలిగా పిలవబడాలి. కానీ, పిలిచేటప్పుడు మాత్రం టిటిడి పాలకమండలి అని పిలుస్తున్నారు. ఇది భక్తుల మనోభావాలకు భిన్నంగా ఉంది. చాలామంది కలియుగ దైవంగానో, దేవదేవుడుగానో, సర్వలోక పాలకుడుగానో వేంకటేశ్వర స్వామిని పూజిస్తారు. ఆయనను పూజించే ఈ పాలక

మండలి ఎవరు అనే ప్రశ్న ఉత్పన్నమవుతోంది. కాబట్టి మంత్రి గారు తగిన చర్యలు తీసుకొని మీ కమ్యూనికేషన్లో గాని, మీడియా మిత్రులను కూడా నేను కోరేదేమిటంటే.. తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం పాలక మండలి అని కాకుండా, తిరుమల తిరుపతి దేవస్థాన ధర్మకర్తల మండలిగానే, యాక్ట్లో ఉన్న విధంగానే పిలిచే విధంగా చర్యలు తీసుకోమని కోరుతున్నాను.

ప్రభుత్వం ఆసుపత్రుల నిర్వహణ కోసం కాని, విద్య కోసం కాని టిటిడి నిధులను వాడేటప్పుడు గరిష్ట పరిమితిని ఏమైనా నిర్ణయిస్తారా అని మంత్రి గారిని మీ ద్వారా అడుగుతున్నాను. 5 శాతం కాని, 10 శాతం కాని నిధులను వాడవచ్చు. మానవ సేవే మాధవ సేవ అని అంటారు కాబట్టి కొంతవరకు వినియోగిస్తే తప్పు లేదు. కాని, ఈరోజు తిరుపతి పరిసరాలలో ఏప్రభుత్వ శాఖకు ఏ అవసరం వచ్చినా ఎక్కువగా టిటిడి నిధులనే వాడుతున్నారు. టిటిడి నిధులను దారి మళ్లించడమనేది ఖచ్చితంగా నియంత్రించాల్సిన అవసరముంది. ఆ విధంగా చర్యలు తీసుకుంటారో, లేదో స్పష్టం చేయవలసిందిగా మీ ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ చైర్మన్ : ఒక్కొక్క ప్రశ్నకు ఐదారుగురు సప్లమెంటరీలు అడుగుతున్నారు. ఇటువంటి వాటిపై అర గంట, గంట డిస్కషన్ పెట్టాలి. ఇంకా ఎనిమిది ప్రశ్నలున్నాయి. ఏమి చేద్దామంటారు.

డా. కామినేని శ్రీనివాస్ : అధ్యక్షా, మంత్రి గారు సమాధానం చెబుతారు. అప్పుడు ఇంకా క్లారిఫికేషన్ కావాలంటే అప్పుడు ఆలోచించవచ్చు.

శ్రీ గాలి ముద్దు కృష్ణమనాయుడు (స్థానిక సంస్థలు, చిత్తూరు) : అధ్యక్షా, సంస్కృతం, శిల్పకళ, హిందూ దేవాలయాల వాస్తు శిల్ప శాస్త్రంతో సహా హిందూమతం, వేదాలు, తత్వశాస్త్రాలు, భారతీయ భాషల వ్యాప్తి మరియు ఉద్ధరణ కోసం టిటిడి నిధులను ఖర్చు పెట్టాలని మంత్రి గారి సమాధానంలో చెప్పారు. ఇప్పుడు టిటిడికి సంవత్సరానికి దాదాపు రూ.11,660కోట్లు వచ్చింది, దానిలో రూ.7,352 కోట్లు బ్యాంకులో డిపాజిట్ చేస్తే దానిపై దాదాపు రూ.715కోట్లు వడ్డీ వచ్చిందని చెబుతున్నారు. హిందూమతంలో హిందువులు భక్తితో హుండీలో కానుకలుగా వేసే డబ్బులు ఇవి. ఈ డబ్బులు వారు హుండీలో వేసే ఉద్దేశ్యం ఏమిటంటే.. హిందూ మతాన్ని వ్యాప్తి చేయమని, హిందూ మతాన్ని ప్రచారం చేయమని, హిందూ మతంలో మరింత మందిని చేర్పించమని, హిందూ మతంలో నుండి వేరే మతాలకు మారే వారి సంఖ్యను అదుపు చేయమని భక్తులు డబ్బులు ఇస్తుంటే దీనిలో ఏ ఒక్క పనిని కూడా టిటిడి చేయడం లేదు. మిగిలిన ప్రాంతాలలో దేవాలయాలను కట్టించండి. ఒక్కొక్క దేవాలయానికి రూ.10 లక్షలు ఖర్చు పెట్టి కట్టించండి. కొత్తగా నిర్మించిన దేవాలయంలో ఆ ప్రాంతానికి చెందిన వ్యక్తిని పూజారిగా పెట్టి, ఆ పూజారికి శిక్షణను ఇచ్చి, పేదవారికి ప్రసాదాలను పంచి పెట్టడం వంటి వాటిని చేయాలి. హిందూ మతం అంతరించి పోకుండా ఎస్సీ, ఎస్టీ కాలనీలు, బీసీ కాలనీలలో వాళ్ల ఇష్టం వచ్చిన దేవళ్ల పేరిట దేవాలయాలను నిర్మించుకోవడానికి ఈ నిధులను ఉపయోగించండి.

భక్తులు ఇచ్చిన డబ్బుతో వడ్డీ వ్యాపారం చేసుకునే సంస్థ కాదు కదా టిటిడి ! హిందూ మతాన్ని ఎందుకు ప్రచారం చేయడం లేదు? భక్తులు ఎందుకు డబ్బులు ఇస్తున్నారు?

హిందూయిజం అంతరించిపోకుండా ఉండాలని, దేవుడు మీద భక్తితో హిందూ మత ప్రచారం కోసం డబ్బులు హుండీలో వేస్తున్నారు. ఆ డబ్బులతో వడ్డీ వ్యాపారం చేస్తూ, మేము రూ.7000కోట్లు బ్యాంకులో వేశాం, దానిపై రూ.700కోట్లు వడ్డీ వచ్చిందని చెప్పడం అనేది మంచి పద్ధతి కాదు. ఇప్పటికే హిందూ మతం అంతరించిపోతోంది. కన్వర్షన్స్ ఎక్కువై పోతున్నాయి. ఈ కన్వర్షన్స్ ఆపాలంటే.. ప్రతి ఎస్టీ కాలనీలో, ప్రతి హరిజనవాడలో, ప్రతి బీ.సీ కాలనీలో ఏ గ్రామంలోనైనా ఆ గ్రామస్తుల ఇష్టాన్ని బట్టి ఆయా దేవుళ్లకు సంబంధించిన దేవాలయాలను ఏర్పాటు చేసుకోవడానికి అవకాశం కల్పించి, ఆ గ్రామానికి సంబంధించిన వ్యక్తినే పూజారిగా నియమించి, అతనికి శిక్షణను ఇప్పించి, ధూపదీప నైవేద్యాల కోసం నెలకు రూ.3000లు కాని, రూ.4000లు కాని ఇచ్చి, పేద వాళ్లకు అన్నదానాలు చేసే విధంగా చేయాలి. ఉన్న వారికి అన్నదానం చేయడం గొప్ప కాదు. చక్కెర పొంగలి, పులిహోర మొదలైనవి ప్రసాదాలుగా దేవాలయాలకు వచ్చే వారికి ప్రసాదంగా పెట్టి హిందూయిజాన్ని వ్యాప్తి చేయడం కోసం ఈ డబ్బును ఖర్చు పెట్టండి. ఏ సంవత్సరం వచ్చిన డబ్బును ఆ సంవత్సరంలోనే దేవాలయాల అభివృద్ధికి ఖర్చు పెట్టండి. అంతేగాని, బ్యాంకులో డిపాజిట్ చేసి వడ్డీలు తెస్తున్నాం అంటే మంచి పద్ధతి కాదు. ఈ రోజు లక్ష మందికి దర్శనం కల్పించామని చెప్పుకోవడం తప్ప అక్కడ క్యూలను మెయిన్టెయిన్ చేయడం తప్ప, హిందు మత వ్యాప్తికి ఎటువంటి చర్యలు తీసుకోవడం లేదు. చివరకు తిరుమల కొండ మీద కూడా అన్యమత ప్రచారం ఎక్కువైనా ఎవరూ పట్టించుకోవడం లేదు. కాబట్టి టిటిడి వాళ్లు దేవాలయాలను కట్టించే కార్యక్రమం, పూజారులను నియమించే కార్యక్రమం, అక్కడ ప్రసాదాల వితరణని ఏర్పాటు చేసి హిందు మతం నుండి ఇతర మతాలలోకి వెళ్లిన వారిని తిరిగి హిందూ మతంలోకి రప్పించేందుకు ఏమైనా ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారా అని మీ ద్వారా మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ విటపు బాలసుబ్రహ్మణ్యం : అధ్యక్షా, మంత్రి గారు చాలా మంచి సమాధానం ఇచ్చారు. మాకు ముఖ్యమైన అంశం కూడా ఇక్కడ దొరికింది. రెండవ షెడ్యూల్లో తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానానికి సంబంధించిన నిధులను ఎలా ఖర్చు పెట్టాలనే అంశం ..రెండవ షెడ్యూల్లో నిర్దిష్టపరచిన విద్యా సంబంధ లేదా ఇతర సంస్థల నిర్వహణ, నియంత్రణ మరియు పరిపాలన అని ఇచ్చారు. మొట్టమొదటి నుండి కూడా దేవస్థానం మంచి పాఠశాలలను, మంచి కళాశాలలను ఏర్పాటు చేసి అందరూ బహుశా చంద్రబాబునాయుడు గారితో సహా చిత్తూరు జిల్లాకు చెందిన సభ్యులు చాలామంది అక్కడున్న హైస్కూళ్లలో చదివి ఉంటారని నేను అనుకుంటున్నాను. అంత మంచి సంస్థలను టిటిడి నడుపుతున్నారు. ఈరోజుకు కూడా తమిళనాడులో కాని, ఢిల్లీలో కాని ఉన్న టిటిడి కాలేజీలు కాని, స్కూల్స్ కాని ఆదర్శంగా నిలుస్తున్నాయి. ఢిల్లీలో టిటిడి నడిపే కాలేజీలలో అడ్మిషన్లు కావాలంటే 10 మంది ఎంపీలు సిఫారసు చేస్తే గాని అక్కడ ప్రవేశం దొరకదు. రాయవేలూరులో ఉన్నటువంటి టిటిడి వాళ్ల హైస్కూల్లో అడ్మిషన్ కావాలంటే చాలా కష్టం. దాదాపు 3000 మంది విద్యార్థులు అక్కడ చదువుతున్నారు. కాని, వేంకటేశ్వర స్వామి పాదాల క్రిందనే ఉన్నటువంటి తిరుపతిలో తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం నిర్వహణలో ఉన్న పాఠశాలలు ఏ విధంగా ఉన్నాయి?

అంత ఖర్చుపెడుతున్నప్పటికీ ఈరోజు ఆ పాఠశాలలన్నీ దాదాపు మూసివేసే స్థితికి వచ్చాయి. ఎందుకంటే వాటిల్లో పోస్టులు భర్తీ చేయడం ఆపివేశారు. ప్రభుత్వం ఎయిడ్ ఇస్తున్నది కాబట్టి, ఎయిడెడ్ పాఠశాలల్లో పోస్టుల భర్తీ మీద ప్రభుత్వం నిషేధం విధించినందువల్ల టిటిడి నడుపుతున్న ఎలిమెంటరీ స్కూళ్లు, ఉన్నత పాఠశాలలు, కళాశాలలతో సహా అన్నింటికీ నష్టం వచ్చింది. రెండవ షెడ్యూల్లో చెప్పినటువంటి అంశానికి భంగం కలుగుతోందని ఈ సందర్భంగా నేను సభ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ఎయిడెడ్ పాఠశాలల కింద లెక్కించి ప్రభుత్వం ఎయిడ్ ఇవ్వకపోతే, రెండవ షెడ్యూలు ప్రకారం తితిదే కు బాధ్యత ఉంది. ఇంతకుముందు సభ్యులు చెప్పినట్లు అసలు చదువే రాకపోతే దేవుడు ఎలా తెలుస్తాడు. అందువల్లనే ప్రపంచంలోని ప్రతి మత సంస్థ కూడా చదువు చెప్పడమనేది ప్రధాన బాధ్యతగా తీసుకుంది. బహుశః దానిని దృష్టిలో ఉంచుకునే తితిదే కూడా ఆ విధంగా చేస్తున్నదని భావిస్తున్నాను. కాబట్టి, పేద పిల్లలకు మంచి చదువు చెప్పడం, వాళ్ల ఆశయాలను ప్రమోట్ చేయడానికైనా సరే చదువు చెప్పడం మంచి విషయమే. ఉదాహరణకు భారతీయ విద్యాభవన్ ఎంత అద్భుతంగా నడుస్తున్నదో అందరికీ తెలుసు. నాకైతే ఒక్కొక్కసారి మీరు నడవలేకపోతే భారతీయ విద్యాభవన్ కో లేదా డివివి స్కూల్ కో ఆ బాధ్యత అప్పజెప్పండి అనాలని అనిపిస్తుంటుంది. కాబట్టి, ఈ పాఠశాలల విషయమై మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ చైర్మన్ : (దేవాదాయ శాఖ మంత్రిని ఉద్దేశించి మాట్లాడుతూ) చాలామంది సభ్యులు ఈ అంశంపై ప్రశ్నించాలని చాలా ఆత్రుతగా ఉన్నారు. వారి అభిప్రాయాలు చాలా ముఖ్యమైనవి. అందువల్ల ఎమ్ఎల్ఏలు, ఎమ్ఎల్సీలను పిలిపించి మాట్లాడండి. ఎందుకంటే ఇక్కడే అన్నీ మాట్లాడితే సభా సమయం మించిపోతుంది.

శ్రీ పి. మాణిక్యాలరావు : అలాగే. గౌరవ సభ్యులు వ్రాతపూర్వకంగా ఇచ్చినా నేను అన్నీ పర్యూచేసి ఒకసారి చర్చించి వారికి సమాధానం తెలియజేస్తాను.

శ్రీ సోమిరెడ్డి చంద్రమోహన్ రెడ్డి : ఇది చాలా ముఖ్యమైన అంశం సార్. ఒక్క నిమిషం మాట్లాడేందుకు అవకాశం ఇవ్వండి. ఎండోమెంట్ డిపార్ట్మెంట్ రెక్టిఫై చేయవలసిందేమిటంటే, అనేక దేవస్థానాలలో అగ్రవర్ణాలవారు దేవాలయాలలోకి వెడితే వారిని గర్భగుడిలోకి తీసుకువెళ్లి వాళ్లకు కావలసిన పూజలు చేయించి, ఆశీర్వదించి, వారికి మెడలో శాలువలు కప్పి పంపుతున్నారు. పేదవారు వెడితే మాత్రం గర్భగుడిలోకి రానివ్వకుండా బయట హాలులో నిలబెట్టి ఏదో అక్షింతలు వేసి పంపుతున్నారు. ఆ వివక్ష తగ్గించాలని కోరుతున్నాను. ఎండోమెంట్ డిపార్ట్మెంట్ ద్వారా ఏ పూజారులకైతే బీతాలు అందుతున్నాయో, కనీసం ఆ దేవాలయాలలోనైనా అటువంటి వివక్ష లేకుండా చూడవలసిన అవసరం ఉన్నది. హిందువులందరినీ సమానంగా చూడాలి. అప్పుడే హిందూ మతానికి గౌరవం పెరుగుతుంది అదేవిధంగా, మతమార్పిడులు కూడా తగ్గుతాయని నేను మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ యండపల్లి శ్రీనివాసులు రెడ్డి (పట్టభద్రుల నియోజకవర్గం, ప్రకాశం, నెల్లూరు, చిత్తూరు): అధ్యక్షా, రాజేంద్రప్రసాద్ గారు మంచి ప్రస్తావన తీసుకువచ్చారు. ఇరవై సంవత్సరాల క్రితం తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం ఆదాయం వంద కోట్లు ఉంటే ఈ రోజున అది మూడువేల

కోట్లు అయింది. పదిహేనేళ్లకు ముందు అక్కడ 16వేలమంది రెగ్యులర్ ఉద్యోగులు పనిచేస్తే, ఈ రోజు 9,300మంది మాత్రమే పనిచేస్తున్నారు. అందులో కూడా చాలా శాఖలు పెరిగాయి. ఉద్యోగుల మీద పని ఒత్తిడి తీవ్రంగా ఉన్నది. ఇక్కడున్న చాలామంది నాతో సహా అక్కడ హైస్కూల్స్, కాలేజీలలో చదువుకున్నవాళ్లమే. నేడు ఎలిమెంటరీ, హై స్కూల్స్లో 20 మంది రెగ్యులర్ వాళ్లు పనిచేస్తుంటే, 140 మంది ఔట్సోర్సింగ్లో పనిచేస్తున్నారు. ఇంకా 15 వేల ఉద్యోగులు అవసరమని ఒక నివేదిక కూడా తెలిపింది. వాటిని ఈ రోజు భర్తీ చేస్తాము, రేపు భర్తీ చేస్తామని వాయిదా వేస్తున్నారు. ఈ నియామకాలను వెంటనే చేపట్టవలసిన అవసరం ఉన్నది. తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం ధర్మానికి ప్రతీక అంటారు. విద్యా, వైద్య రంగాలకు అత్యధిక ప్రాధాన్యం ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉంది. ఒక్కొక్క హైస్కూలు ఇంద్రభవనంలాగా ఉన్నది. ఒక్కొక్క యూనివర్సిటీ ఎంతో చక్కగా ఉన్నది. వాటన్నింటినీ ఉపయోగించుకుని తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం అత్యద్భుతమైన విద్యావిధానాన్ని అందించాలి. నిరుద్యోగులుగా ఉండే వారి సంఖ్య ఎక్కువగా ఉన్నది. పది సంవత్సరాల క్రితం మంజూరై ఖాళీగా ఉన్న 5,300 పోస్టులు, దాంతోపాటు మరో పదివేల పోస్టులను భర్తీ చేయాలని అక్కడున్నవారి కోరిక. అక్కడ నిరుద్యోగ పోరాటం కూడా తీవ్రస్థాయిలో జరుగుతున్నదని మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తూ, త్వరలో నియామకాలను చేపట్టాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. సుధాకర బాబు (శాసనసభ నియోజకవర్గం) : అధ్యక్షా, మంత్రిగారు సమాధానంలో విద్యా, వైద్యానికి, ధర్మప్రచారానికి ఖర్చుపెడుతున్నామని చెప్పారు. మా మిత్రుడు విటపు బాల సుబ్రహ్మణ్యం గారు చెప్పినట్లు చదువే లేకపోతే ప్రచారంతో పనేముంటుంది? నేను ఒక్కటే అడుగుతున్నాను. ఇప్పుడు దాదాపు 800 మండలాలు ఉన్నాయి. తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం వారే ప్రతిచోట ఒక రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలను పెడితే ఎస్సీలు గానీ, బీసీలు గానీ, ఓసీలు గానీ ఎవరైనా సరే హిందూమతం ఆచరించేవారిని ఆ పాఠశాలలలో చేర్పించుకుని వేదాలు, ఉపనిషత్తులు, ఇతర ధర్మ ప్రచార కార్యక్రమాలను నేర్పిస్తే లక్షలాదిమంది విద్యార్థులు బయటకు వస్తారు. దానివల్ల అందరికీ చదువు వస్తుంది. అదే విధంగా ప్రతి మండలంలో వైద్య సదుపాయం కల్పించాలని కోరుతున్నాను. కనీసం ఒక మెటర్నిటీ ఆసుపత్రిని ఏర్పాటు చేస్తే మహిళలకు ఉపయోగపడుతుంది. ఖచ్చితంగా తితిదే డబ్బు ప్రజలకు ఉపయోగపడుతుంది. ప్రచారం కోసం టి.వి. ఛానెల్ పెట్టి ఖర్చుపెడుతున్నారు. పుస్తకాలు ప్రింటింగ్కోసం ఖర్చుపెట్టారు, వాటిని భద్రపరచడానికి గోడొళ్లకోసం ఖర్చుపెట్టారు. అది వృధా. పేద పిల్లలకు విద్యనేర్పించండి. సంస్కృతం, వేదాలు ఎవరికీ తెలియవు. ఎవరికీ అక్షరం నేర్పించరు. కానీ, ప్రచారం చేయడానికి కొన్ని కోట్లు ఖర్చుపెడతారు. తితిదే అనగానే అనేకమంది దాతలు ముందుకు వస్తారు. ఏ మండలానికి ఆ మండలంలో దాతలు భూములిస్తారు. కాబట్టి అందరికీ చదువు నేర్పించవచ్చు. కాబట్టి, పేదల గురించి ఆలోచించాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ రాము సూర్యారావు : అధ్యక్షా, దేవదాయ శాఖ మంత్రిగారు ప్రమాణస్వీకారం చేసిన తరువాత వారు ఆసుపత్రులకు ఖర్చుపెడతామని చెబితే చాలా సంతోషించాము. మంత్రిగారు చాలా ధైర్యంగా ప్రకటించారని మేమంతా అనుకున్నాము. ఎందుకంటే అధికారులతో కాకుండా విడిగా ఎవరైనా వెడితే అప్పుడే వారికి రోగుల బాధలు అర్థమవుతాయి. ఆసుపత్రులలో రోగులకు సరైన సౌకర్యాలు లేవు. ఏలూరు జనరల్ ఆసుపత్రిలో ఉదయం 4.00గం. ల నుండి సాయంత్రం 10.00 గం.ల వరకూ ఉన్నాను. అక్కడ టి.బి. పేషెంట్లకు పది రూపాయలు ఇస్తే, లక్ష రూపాయలు

ఇచ్చినంతగా ఫీలవుతున్నారు. ఏ దేవుడైనా ఏ గ్రంథంలోనైనా చెప్పింది ఒక్కటే. అల్లా, క్రీస్తు, రాముడు చెప్పింది ఒక్కటే. వారందరూ రోగులకు సేవ చేయమని చెప్పారు. ప్రజలు కోట్లాది రూపాయలను తిరుపతి హుండ్లీలో వేస్తున్నారు, దానిని రోగుల కోసం ఖర్చుపెట్టమని కోరుతున్నాను. మా ఫ్లోర్ లీడర్ చెప్పినట్లు ఆ సొమ్ముని విద్యాభివృద్ధి కోసం ఖర్చుపెట్టమని కోరుతున్నాను. పేద రోగులను, పేద విద్యార్థులను, పేద కుటుంబాలను ఆదుకోవడమే ధర్మమని భగవంతుడు చెప్పిన మార్గం. మనం భక్తి పరులము కాబట్టి ఆ దేవుణ్ణి నమ్ముకోవడం కాదు, దేవుడు చెప్పినట్లు ఆచరించాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

1.20 PM

శ్రీ గాదె శ్రీనివాసులునాయుడు: అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో ఎనిమిది కో- ఆపరేటివ్ సుగర్ ఫ్యాక్టరీలు ఉన్నాయి. రాష్ట్రంలో ఆలయాల నిర్వహణలో భాగంగా, ఆలయాలకు పంచదారను ఆ కో- ఆపరేటివ్ సుగర్ ఫ్యాక్టరీల ద్వారా కొనుగోలు చేసినట్లయితే సంబంధిత రైతులకు లాభదాయకంగా ఉంటుంది కాబట్టి ఈ సూచనను పరిశీలించవలసిందిగా నేను తమరిద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి.చెంగల్ రాయుడు: అధ్యక్షా, మీరు చెప్పినట్లు ఈ అంశంపై సభలో చర్చ జరిగే కంటే మంత్రిగారి కార్యాలయంలోనే ఒక సమావేశాన్ని నిర్వహించడం కోసం మాకు సమావేశం తేదీతో సహా ఆహ్వానపత్రం పంపమని చెప్పండి. మేము ఆ విషయంలో గోతాలు, గోతాలు పేపర్లు తీసుకుని వెళ్లి వారికి సమర్పిస్తాము. తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం గురించి ఆ విషయాలు సభలో మాట్లాడడం సబబు కాదు కాబట్టి నేను మాట్లాడడం లేదు.

మిస్టర్ చైర్మన్: మంత్రిగారూ, ప్రభుత్వం తరపున వార్షిక నివేదికలు, ఆడిట్ నివేదికలను అన్ని ప్రభుత్వ శాఖలు, అన్ని కార్పొరేషన్లు సమర్పిస్తున్నాయి. This House has not received a single report so far. వాటి గురించి సభ్యులైవరైనా అడుగుతారని నేను అనుకున్నాను. కానీ, ఎవరూ వాటి గురించి అడగలేదు.

శ్రీ నిటపు బాలసుబ్రహ్మణ్యం: (మైకు లేకుండా) సార్, అడగలేదని కాదు, Committee on the Papers Laid తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానాన్ని సందర్శించినపుడు మేము అడగడం జరిగింది. మాకు ఈ బాధ్యత లేదు, మేము ఆ విధంగా పెట్టనక్కరలేదు, మాకు సంబంధం లేదని వారు చెబుతూ ఉన్నారు.

శ్రీ పైడికొండల మాణిక్యాలరావు: అధ్యక్షా, సభ్యులు శ్రీ రాజేంద్రప్రసాద్ గారు అడిగిన విషయం, అది ప్రభుత్వం చేయవలసిన వ్యవహారం, ధార్మికమైన సంస్థల్లో అది సాధ్యం కాదు. దానికి సంబంధించి పాలు మరియు నెయ్యి కొనుగోలుకు సంబంధించి ఆయన మాట్లాడారు. వాటి

గురించి భారతదేశ స్థాయిలో టెండర్లను పిలవడం జరుగుతుంది. ఆయన ఇచ్చిన సూచనను తప్పనిసరిగా పరిశీలించి తగిన నిర్ణయాన్ని తీసుకుంటాము.

అదేవిధంగా, షాపుల కేటాయింపుల్లో కూడా టెండర్ల ప్రక్రియను పాటించడం జరుగుతోంది. అందువల్ల అది బహిరంగంగానే జరిగే ప్రక్రియ. దానిలో ఏవో లోపాలున్నట్లుగా సభ్యులు శ్రీ రాజేంద్రప్రసాద్ గారు చెప్పారు కనుక ఆ అంశాన్ని కూడా పరిశీలించి తగిన నిర్ణయాన్ని తీసుకుంటాము.

సభ్యులు శ్రీ పయ్యావుల కేశవ్ గారు చెప్పిన టి.టి.డి. ధర్మకర్తల మండలిని పాలకమండలిగా పిలవబడకూడదనేది అక్షరాలా నిజం. దానిని ధర్మకర్తల మండలిగానే పిలవాలి. అయితే, ఎక్కడైనా ఆ రకమైన పొరపాటు జరిగి ఉండవచ్చు. తప్పనిసరిగా ఆ అంశాన్ని కూడా పరిశీలించి ఆ విధంగా నడవకుండా తగిన చర్యలు తీసుకుంటాము.

ధార్మికమైన విధానాల కోసం దేవాలయం నిధులు ఖర్చుచేయాలి. కానీ, ప్రభుత్వ కార్యక్రమాలను దేవాలయాలు చేపట్టకూడదని కూడా సభ్యులు శ్రీ పయ్యావుల కేశవ్ గారు చెప్పారు. 'మానవసేవే మాధవసేవ' అని మనకు సనాతన ధర్మం ఏదైతే బోధిస్తుందో, ఆ కార్యకలాపాల్లో రహదారుల నిర్మాణం కాకుండా ఆరోగ్యం మరియు విద్య కోసం తప్పనిసరిగా కార్యక్రమాలు చేపట్టాలి. దేవదాయశాఖలో మరియు తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానంలో అది ఒక భాగంగా ఉంది. చాలా మంది సభ్యులు కూడా ఈ దిశగా సూచించడం జరిగింది. దీనిని తప్పనిసరిగా పరిశీలించి ఈ కార్యక్రమాన్ని పెద్ద ఎత్తున స్వీకరించాలని ఇదివరకే ప్రభుత్వం సంకల్పించడం జరిగింది. ఈ దిశగా కనరత్తు కూడా జరుగుతోంది. ధార్మికమైన కార్యక్రమాలతోపాటు సేవా కార్యక్రమాలైన విద్య, ప్రజల ఆరోగ్యాన్ని కూడా తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం గానీ, దేవదాయశాఖ గానీ స్వీకరించడం జరుగుతుందని తమరిద్వారా నేను సభకు తెలియజేస్తున్నాను.

గౌరవసభ్యులు శ్రీ గాలి ముద్దుకృష్ణమనాయుడు గారు మాట్లాడుతూ, హిందూ మత వ్యాప్తికి, దేవాలయాల నిర్మాణానికి గిరిజనులు మరియు ఇతర కులాలవారు నివసించే ప్రాంతంలో అక్కడున్న వారికే అర్చక శిక్షణను ఇవ్వడం ద్వారా వారికే దేవాలయాల్లో అర్చక బాధ్యతలు అప్పజేప్పే విధంగా కొంత ఉపకారవేతనాలు ఇచ్చి, హిందూ మత వ్యాప్తి కోసం మరియు అన్ని ప్రాంతాల్లో దేవాలయాల నిర్మాణాలను చేపట్టాలనే విషయాన్ని ఆయన తెలియజేయడం జరిగింది. ఇది చాలా ముఖ్యమైన విషయం. ఆయన చెప్పిన ఆ విషయాన్ని తప్పనిసరిగా అమలుచేస్తామని తమరిద్వారా నేను తెలియజేస్తున్నాను.

సభ్యులు శ్రీ బాలసుబ్రహ్మణ్యం గారు విద్యాసంస్థల గురించి చెప్పారు. ఆ విషయాన్ని ఇంతకుముందు ప్రశ్నకు ఇచ్చిన సమాధానంలోనే చెప్పడం జరిగింది.

సభ్యులు శ్రీ చంద్రమోహన్ రెడ్డిగారు చెప్పిన విషయం, మనం దేవాలయాలకు వెళ్ళినపుడు కొంతమంది విషయంలో ఒక ప్రత్యేకతగానీ, కొంతమంది విషయంలో కొంత వివక్ష చూపించడం

అనేది సమంజసం కాదు. ఆయన చెప్పిన విషయంపై దేవదాయశాఖ ఇప్పటికే ఆలోచించడం జరుగుతోంది. అందరూ సమానంగా, ఏరకమైన ప్రత్యేకత లేని వ్యవస్థ నిర్మాణం కావడానికి అందరి సహకారంతో దేవదాయశాఖ ప్రయత్నిస్తుందని తమరిద్వారా నేను తెలియజేస్తున్నాను.

సభ్యులు శ్రీనివాసులు రెడ్డి గారు ఉద్యోగులు, రిక్రూట్మెంట్ గురించి అడిగారు. అది తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం పరిశీలనలో ఉంది. ఆయన చెప్పిన గణాంకాలు సాధ్యం కాకపోయినా, తప్పనిసరిగా అవసరమైనంత మేరకు తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం తీసుకోవడానికి సిద్ధంగా ఉంది.

సభ్యులు శ్రీ సుధాకర్ రెడ్డి గారు రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలలు, ఆసుపత్రుల గురించి మాట్లాడారు. ప్రభుత్వం ఆ దిశగా ఇప్పటికే ఆలోచించడం జరుగుతోంది. పాఠశాలలు, ఆసుపత్రులను కూడా తీసుకోవడం జరుగుతోంది. ఈ సమాధానమే సభ్యులు శ్రీ రాము సూర్యారావు అడిగిన ప్రశ్నకు కూడా వర్తిస్తుంది.

గౌరవ చైర్మన్ గారు కూడా ఒక సూచన ఇవ్వడం జరిగింది. మత సంబంధమైన సంస్థలేవీ కూడా చట్టసభల ముందుకు తీసుకువచ్చి అక్కౌంట్స్ ను చెప్పే సిస్టమ్ లేదు. ధార్మికమైన భావనతో, భగవంతుడి కోసం సమర్పించేది, ఆ మత వ్యాప్తికి గానీ, మానవసేవే మాధవసేవ అనే కార్యక్రమాలు గానీ నిర్వహించబడాలి. పారదర్శకత అనేది ఏ సంస్థకైనా అవసరం కనుక మీరు చెప్పిన సూచనలను తప్పనిసరిగా పరిగణనలోకి తీసుకుని, చర్చించి అవసరమైన మేరకు వాటిని కూడా అమలుచేయడానికి ప్రయత్నిస్తామని నేను మనవిచేస్తున్నాను.

మిస్టర్ చైర్మన్: మరొక విషయం, సెలబ్రిటీలని కొంతమంది పోతున్నారు. వారికి కూడా ప్రాధాన్యమిస్తున్నారు. These things have not come before the House. We have to think as to how the system would be streamlined. Let there should not be any grievances on this.

శ్రీ పైడికొండల మాణిక్యాలరావు: అధ్యక్షా, సభ్యులందరి మనోభావాలు అర్థమయ్యాయి. తప్పనిసరిగా ఆ దిశగా ప్రయత్నం చేస్తాము. అవసరమయితే, అందరి సూచనలు, సలహాలు కూడా తీసుకుంటాము.

MR.CHAIRMAN: Minister Garu, convene a meeting with them.

SRI PYDIKONDALA MANIKYALA RAO: Okay Sir.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కు పి.హెచ్.సి.ల మంజూరు

ప్రశ్న నెం. 8246(4)

శ్రీ బి.చంగల్ రాయుడు, ఎం.ఎల్.సి.

గౌరవనీయులైన ఆరోగ్య, వైద్య, కుటుంబ సంక్షేమ శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది

సమాచారం తెలియచేస్తారా ?

- అ) 13వ ఆర్థిక సంఘం (2011-2014) కాలంలో ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రానికి 149 పి.హెచ్.సి. లను మంజూరు చేసిన విషయం వాస్తవమేనా?
- ఆ) అయితే, అవశేష ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రానికి కేటాయించిన పి.హెచ్.సి.ల వివరాలు మరియు భవనాలు, సిబ్బంది నిమిత్తం ఎంత మొత్తం నిధులు మంజూరు చేశారో తెలపండి;
- ఇ) ప్రస్తుతం ఆ పి.హెచ్.సి.లు ఏ దశలో ఉన్నాయి. సదరు పి.హెచ్.సి.ల కోసం ఇప్పటివరకు నియామకం చేసిన వైద్యులు మరియు సిబ్బంది సంఖ్య వివరాలను తెలపండి ?

గౌరవనీయులైన ఆరోగ్య, వైద్య, కుటుంబ సంక్షేమ శాఖ మంత్రిగారు

(డా. కామినేని శ్రీనివాస్)

- అ) అవునండీ.
- ఆ) 13వ ఆర్థిక సంఘం గ్రాంటుల క్రింద అవశేష ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో 95 పిహెచ్సిల నిర్మాణాన్ని చేపట్టడమయింది. రూ.129,76,00,000/-ల మొత్తాన్ని మంజూరు చేసి, విడుదల చేయడమయింది. వివరాల పట్టికను సభా సమక్షంలో ఉంచడమయింది.
- ఇ) 95 పిహెచ్సిలకు గాను 809 పిహెచ్సిల నిర్మాణం పూర్తయింది. 6 పిహెచ్సిలు వివిధ స్థాయిలలో ఉన్నాయి. వైద్యులు మరియు సిబ్బంది ఖాళీల భర్తీ పరిశీలనలో ఉన్నది.

శ్రీ బి. చెంగల్ రాయుడు ఎం ఎల్ సీ గారు ఇచ్చిన నోటీసులోని ప్రశ్న నెం.8246 (బి) ఖండానికి సమాధానం
(ప్రశ్న నెం. 8246కి వివరణ)

నిర్మాణం, పదవుల మంజూరుతోపాటు 13వ ఆర్థిక సంఘం క్రింద అవకేషన్ ఆంద్రప్రదేశ్ కు మంజూరైన కొత్త పేహాద్ సీల జాబితా

వరుస సంఖ్య	జిల్లా పేరు	మండలం పేరు	మంజూరు చేసిన పేహాద్ సీ పేరు
1	శ్రీకాకుళం	జలమూరు	సిరిగాం (2012-13)
2		సంతకవిటి	మండవ కుత్తి (2012-13)
3		రణస్థలం	రవడ (2012-13)
4		ఆర్ ఆములదాలవలస	బురడ (2013-14)
5		జి సిగ్గం	భతువ (2013-14)
6	విజయనగరం	నెల్లిమర్ల	కె. వెలగడ(2011-12)
7		తెల్లాం	వడద (2012-13)
8	విశాఖపట్టణం	పెదగంట్యాడ	దేవడ (2011-12)
9		నాధవరం	గునుపూడి(2012-13)
10		ఎస్ రాయవరం	మంగవరం(2013-14)
11		రొలుగుంట	బుచ్చంపేట(2014-15)
12	తూర్పు గోదావరి	తుని	తేటగుంట(2011-12)
13		అమలాపురం	పేరురు(2011-12)
14		కాకినాడ (ఆర్)	తురంగి (2011-12)
15		రామచంద్రాపురం	వెల్ల (2011-12)
16		కొత్తపేట	అవిడి (2012-13)
17		జగ్గంపేట	రాజపూడి (2012-13)
18	(భవనం లభ్యంగా ఉన్నది)	అల్లవరం	ఎస్ యానం(2013-14)
19		గొల్లనోలు	చేట్లోలు (2013-14)
20	(భవనం లభ్యంగా ఉన్నది)	పి గన్నవరం	నాగూల్ లంక(2013-14)
21	పశ్చిమ గోదావరి	ఏలూరు (రూరల్)	దాటపర్తి (2011-12)
22		జంగారెడ్డిగూడెం	తాడువాయి(2011-12)
23		పెనుగొండ	సిద్ధాంతం (2011-12)

24		ఆకివీడు	పెద్ద కాపవరం(2011-12)
25		చింతలపూడి	య్యారగుంటపల్లి (2011-12)
26		చింతలపూడి	వట్లూరు (2012-13)
27		దెందులూరు	గోపన్నపాలెం(2012-13)
28		కొయ్యలగూడెం	బయ్యనగూడెం(2012-13)
29		చాగల్లు	కలవలపల్లి(2012-13)
30		పెనుమంట్ల	మాళ్ళేరు(2012-13)
31		బీమవరం (రూరల్)	ఠాండూరు(2012-13)
32		నిడదవోలు (రూరల్)	సమిక్తగూడెం(2013-14)
33		ఉంగుటూరు	కాగుపాడు(2013-14)
34		ద్వారకా తిరుమల	సిహెచ్ పోతిపల్లి(2013-14)
35	కృష్ణా	నూజివీడు (రూరల్)	గొల్లపల్లి (2011-12)
36		కంకిపాడు	ఉప్పలూరు(2011-12)
37		మెవ్వ	నిడుమోలు(2011-12)
38		మచిలీపట్నం (రూరల్)	తల్లపాలెం(2011-12)
39		కలిదండి	కోరుకల్లు(2011-12)
40		బంటుమిల్లి	పెదతుమ్మిడి(2012-13)
41		గుడూరు	మల్లవోలు(2012-13)
42		తిరువూరు	రాజుగూడెం(2012-13)
43		అవనిగడ్డ	పెకనూరు(2013-14)
44		ఉయ్యూరు	చిన్న ఒగిరాల(2013-14)
45	గుంటూరు	బాపట్ల (రూరల్)	వెడులపల్లి (2011-12)
46		పివి పాలెం	చందోలు (2011-12)
47		పెదకూరపాడు	తాళ్ళూరు (2011-12)
48		ప్రత్తిపాడు	గొట్టిపాడు (2011-12)
49		కోల్లిపర	మున్నంగి (2011-12)
50		వేమూరు	పిరవల్లి (2011-12)
51		నగరం	చిన్నమతలపూడి(2013-14)
52	(భవనం లభ్యంగా ఉన్నది)	బాపట్ల (రూరల్)	నరసాయ్యపాలెం(2014-15)
53	ప్రకాశం	పామూరు	బొట్లగుడూరు (2011-12)
54		చీమకుర్తి	బండ్లమూడి(2011-12)

55		తూళ్ళూరు	తూర్పు గన్నవరం(2012-13)
56		కనిగిరి	మాచవరం(2012-13)
57		ఉలవపాడు	చాకివర్గ (2013-14)
58	నెల్లూరు	అనుమసముద్రంపేట	చిరమాన(2013-14)
59	చిత్తూరు	నగరి	పరమేశ్వర మంగళం(2011-12)
60		సోదం	బుగ్గ అగ్రహారం (2011-12)
61		సోదం	చిలుకువారిపల్లి (2011-12)
62		వి కేట	వారు(2011-12)
63		వాయల్పాడు	నగిరిమడుగు (2011-12)
64		ఖబ్బంవారిపల్లి	జెల్లిలమండ(2011-12)
65		తిరుపతి (రూరల్)	దానినేడు (2012-13)
66		తిరుపతి (రూరల్)	గయరంపల్లి(2013-14)
67		ఐరాల	కాణిపాకం(2014-15)
68	కడప	కోడూరు	సత్తిగుంట (2011-12)
69		కాజిపేట	మైడ్లూర్(2013-14)
70		టీ సుండుపల్లి	బోడిగుంట రావపల్లి(2013-14)
71	అనంతపురము	అనంతపురము (రూరల్)	కురుగుంట (2011-12)
72		నార్కల	బి పాపూర్(2012-13)
73		యాదికి	రాయలచెరువు(2012-13)
74		విడపనకల్	పాల్వూర్ (2012-13)
75		బెలుగుప్ప	శ్రీరంగపురం(2012-13)
76		ముడిగుబ్బ	మెలకవేముల(2012-13)
77		గోరంట్ల	కోండాపురం(2013-14)
78	కర్నూలు	డోన్	చినమల్కాపురం(2011-12)
79		కర్నూలు (రూరల్)	ఇ.తాండపాడు(2011-12)
80		బెతంచర్ల	ఆర్.ఎస్.రంగాపురం(2012-13)
81		సంజమాల	ఆకుమళ్ల(2012-13)

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 13వ ఆర్థిక సంఘం క్రింద భవనాల నిర్మాణం చేపట్టడానికి మాత్రమే ఎంపికయిన పి హెచ్ సి ల

జాబితా

వరుస సంఖ్య	జిల్లా పేరు	మండలం పేరు	మంజూరు చేసిన పిహెచ్ సి పేరు
1	శ్రీకాకుళం	పొందూరు	తాడివాసల
2	తూర్పు గోదావరి	ప్రత్తిపాడు	పెద్దిపాలెం
3	పశ్చిమగోదావరి	బుట్టాయగూడెం	నందపురం
4		బుట్టాయగూడెం	రాచన్నగూడెం
5	కృష్ణా	నాగాయలంక	నోర్లగండి
6	గుంటూరు	ఐపూరు	కోట్వర్ర
7		నకరికల్లు	కుంకాళగుంట
8	ప్రకాశం	కొండపి	పట్టేరు
9	నెల్లూరు	వాకాడు	నిడుగుర్తి
10		సంగం	సంగం
11		చిల్లకూరు	వారగల్లి
12	కడప	మైదుకూరు	జి.వి.సత్రం
13	కర్నూలు	మేధూరు	తలముడిపి
14	అనంతపురము	మడకసిర	కె. గుండుమాల

డా. కామినేని శ్రీనివాస్

ఆరోగ్య, వైద్య, కుటుంబ సంక్షేమ శాఖ మంత్రి

4

మ.1.30

శ్రీ బి.చంగల్ రాయుడు (శాసనసభ నియోజకవర్గం) : అధ్యక్షా, 13వ ఆర్థిక సంఘం, గత ప్రభుత్వం ఇచ్చిన డబ్బుతో బ్రహ్మాండంగా భవనాలను కట్టారు. దానిలో ఎటువంటి అనుమానమూ లేదు. అయితే దానికి ఇంతవరకూ వైద్యులను ఇవ్వలేదు. కొన్ని భవనాలు పూర్తయ్యి మూడు, నాలుగు సంవత్సరాలైనా ఇంతవరకూ అందులో వైద్యులు లేరు. వారు ఇచ్చిన సమాధానంలో చూడండి. Hon'ble Chairman Sir, you kindly see the answer that it was mentioned "out of 95 PHCs, 89 PHCs construction were completed and 6 PHCs are at various levels. Filling up of vacancies of Doctors and Staff is under consideration." Sir, it is not filling up of vacancies, it is creation of posts, since the Government had already sanctioned. The Government had already released the money, but so far no post was sanctioned.

Hospitals are not functioning. ఇప్పటికే మూడు సంవత్సరాలకు సంబంధించిన వేతనాలకొరకు కేంద్ర ప్రభుత్వం డబ్బులిచ్చింది. కానీ వైద్యుల ఖాళీలను భర్తీ చేయలేదు. ఈ మూడు నెలలు మీరు ఉత్సాహంగానే పనిచేస్తున్నా వైద్యులను, నర్సులను ఎందుకు భర్తీచేయలేదు? గత మార్చిలోనే 500మంది వైద్యుల భర్తీకొరకు నోటిఫికేషన్ ఇచ్చినట్లు చెప్పారు. రికార్డు చూడండి. 500 కాదు కదా 0.5 శాతం వైద్యులను కూడా భర్తీ చేయలేదు. నిర్ధారిత సమయం పూర్తయ్యేనాటికి వైద్యులను, నర్సులను, ఇతర సిబ్బందిని, వాచ్మెన్లను, మందులను ఇవ్వండి. అన్ని పరికరాలు సమకూరినా వైద్యులు లేకపోవడంవల్ల డబ్బు వృధా అవుతోంది. ఈ వారంలో సభా సమావేశాలు అయిపోయేలోపల వైద్యులను పంపిస్తామని చెప్పండి.

డా. కామినేని శ్రీనివాస్: అధ్యక్షా, ఒక్కొక్క ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రానికి ఇద్దరు వైద్యులు ఉన్నచోట 14, ఒక్క వైద్యుడే ఉన్నచోట 13 పోస్టులను క్రియేట్ చేసి రెండు, మూడు రోజులలో ఫైనాన్స్ వారితో సమావేశం పెట్టుకుని తప్పకుండా వాటిని భర్తీ చేస్తాము.

టోల్ ప్లాజాలలో 'ఈ-పాస్ విధానం

ప్రశ్న నెం. 8397 (5)

డా|| ఎం.వి.వి.ఎస్.మూర్తి, ఎం.ఎల్.సి.

గౌరవనీయులైన రవాణా, రోడ్లు & భవనాల శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

అ) వాహన ట్రాఫిక్ కు ఇబ్బంది లేకుండా ఉండటం కోసం ముఖ్యమైన అన్ని రోడ్లపై

టోల్ ప్లాజాల వద్ద ఈ-పాస్ వ్యవస్థను ప్రవేశపెట్టే ప్రతిపాదన ఏదైనా ఉందా?

ఆ) అయితే, వాటిని ఎప్పటిలోగా ప్రవేశ పెట్టడమవుతుంది?

గౌరవనీయులైన రవాణా, రోడ్లు & భవనాల శాఖ మంత్రి (శ్రీ శిద్ధా రాఘవరావు)

అ&ఆ) అవునండీ. ఎన్ హెచ్ ఎఐ రోడ్లకు సంబంధించి, కేంద్ర రోడ్లు, రవాణా, రహదారుల

మంత్రిత్వశాఖ 30-09-2015 నాటికి పాస్ ఇండియా బేసిన్స్ పై ఎలక్ట్రానిక్ టోల్

కలెక్షన్ (ఇటిసి)ను అమలుచేయాలని ఆదేశించింది. ఈ రోడ్లపై ఇటిసి స్థాపన

పనులు చురుకుగా జరుగుతున్నాయి.

Dr. M.V.V.S MURTHY (Local Authorities, Visakhapatnam): Chairman Sir, the answer is very vague. The Hon'ble Minister has not at all answered to my question. నేను

అడిగిన ప్రశ్న ఏమిటంటే ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని టోల్ ప్లాజాల్లో ఈ-పాస్ వ్యవస్థను ఎప్పటిలోగా చేస్తామని. ఈ వ్యవస్థను మొదటి ఫేజ్ లో ఎన్ని ప్లాజాలలో పెట్టడానికి నిర్ణయం తీసుకున్నారు? ఎప్పటిలోగా పూర్తి అవుతుంది? అలాగే ఆంధ్రప్రదేశ్ విడిపోయిన తరువాత విజయవాడ హెడ్ క్వార్టర్స్ అయ్యింది. శ్రీకాకుళం, వైజాగ్ ప్రాంతాలనుంచి విజయవాడకి వెళ్ళాలంటే ఈ టోల్ ప్లాజాలను దాటుకుంటూనే వెళ్ళాలి. మరొకదారి లేదు. రైలులో అయితే 12 గంటలకన్నా ఎక్కువ సమయం కూడా పడుతుంది. రహదారిపై వెళుతున్నప్పుడు ఒక్కొక్క టోల్ ప్లాజా వద్ద అరగంట చొప్పున ఆగుతుంటే సమయానికి ఎట్లా వెళ్ళగలుగుతాం? కాబట్టి మొదటి ఫేజ్ లో ఎన్ని ప్లాజాలను చేయాలనుకుంటున్నారు. ఆ వివరాలు చెప్పే బాగుంటుంది.

శ్రీ శిద్ధా రాఘవరావు: గౌరవ సభ్యులు ఈ-పాసు వ్యవస్థ గురించిన పనులు జరుగుతున్నాయా లేదా అని అడిగారు కానీ, ప్రశ్నలో మిగిలినది రాలేదు. మొత్తం 23 టోల్ ప్లాజాలు ఉన్నాయి. ఈ టోల్ ప్లాజాల వద్ద ప్రస్తుతం ట్రాఫిక్ ఎక్కువగానే ఉంది. దానిని నియంత్రించడానికే ఈ-పాస్ వ్యవస్థను ఏర్పాటుచేయాలని కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆదేశించింది. అయితే జాతీయ రహదారులన్నీ కూడా కేంద్ర ప్రభుత్వశాఖకు సంబంధించినవి. వీటికి సంబంధించిన డేటా మా దగ్గర ఉండదు. ఏదేమైనప్పటికీ వారితో సంప్రదించి బి.ఓ.టిలో కానీ, ఓ.ఎం.టిలో కానీ, ఎన్.హెచ్.ఎ.ఐలో కానీ మొత్తం మన రాష్ట్రంలో 23 టోల్ ప్లాజాలున్నాయి. వీటన్నింటిలో ఈ-పాస్ వ్యవస్థను సెప్టెంబర్ 30లోపు పూర్తిచేస్తామని మేము చెప్పడం జరిగింది. అయితే మొదటి ఫేజ్ లో ఎన్ని ప్లాజాలు చేస్తారని గౌరవ సభ్యులు అడగడం జరిగింది. తప్పకుండా వివరాలను తెప్పించి నేను వారికి పంపిస్తాను. ఇవే కాకుండా రాష్ట్ర నియంత్రణలో ఇంకొక నాలుగు ప్లాజాలున్నాయి. వాటిలో కూడా సెప్టెంబర్ చివరి వారంలోపు పూర్తిచేయడం జరుగుతుంది. టోల్ ప్లాజాల వద్ద సమయం వృధా కాకుండా చర్యలు తీసుకుంటాము. తప్పకుండా వివరాలు తీసుకుని భవిష్యత్తులో ఎక్కడా ఇబ్బందిలేకుండా చర్యలు తీసుకునే పద్ధతిలో ముందుకెళ్తాం.

మిస్టర్ చైర్మన్: సభ్యులవద్ద కారు పాసు ఉన్నప్పటికీ కూడా టోల్ ప్లాజా దగ్గర ఆపుతున్నారని కొంతమంది సభ్యులు అడుగుతున్నారు.

శ్రీ విటపు బాలసుబ్రహ్మణ్యం: శిల్పపరీక్షలు చేస్తుంటారు సార్.

శ్రీ గాదె శ్రీనివాసులు నాయుడు(ఉపాధ్యాయ నియోజకవర్గం, శ్రీకాకుళం, విజయనగరం, విశాఖపట్టణం) : అధ్యక్షా, టోల్ ప్లాజాలలో ఎం.పిలకే ఉచితంగా ప్రవేశం ఉందంటున్నారు.

శ్రీ శిద్ధా రాఘవరావు: శాసనసభ, శాసన పరిషత్తు సభ్యులందరినీ అనుమతిస్తున్నారు. ఎక్కడ తప్పు జరిగిందో తెలీదు. కాబట్టి ఒకసారి నేషనల్ హైవే అథారిటీ ఆఫ్ ఇండియా అధికారులను పిలిపించి చెప్పడం జరుగుతుంది.

తెలంగాణలో చదువుతున్న ఆంధ్రప్రదేశ్ విద్యార్థులకు ఫీజు రీయింబర్సుమెంట్

ప్రశ్న నెం. 8415 (6)

శ్రీ ఉమ్మారెడ్డి వెంకటేశ్వర్లు, శ్రీ పిల్లి సుభాష్ చంద్రబోస్, శ్రీ ఆదిరెడ్డి అప్పారావు, ఎం.ఎల్.సిలు.,

గౌరవనీయులైన సాంఘిక సంక్షేమ & సాధికారత మరియు గిరిజన సంక్షేమ & సాధికారత శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియచేస్తారా?

- అ) తెలంగాణలో చదువుతున్న ఆంధ్రప్రదేశ్ విద్యార్థులకు ఫీజును రీయింబర్స్ చేయాలని ప్రభుత్వం ఉద్దేశిస్తున్నదా?
ఆ) అయితే, ఈ పథకం ద్వారా లబ్ధిపొందిన విద్యార్థుల సంఖ్య ఎంత?

గౌరవనీయులైన సాంఘిక సంక్షేమ & సాధికారత మరియు గిరిజన సంక్షేమ & సాధికారత శాఖ మంత్రి (శ్రీ రావెల కిషోర్ బాబు)

- అ) అవునండీ.
ఆ) ఎస్సి - 3559
ఎస్టి - 930
బిసి - 7544
ఇబిసి - 7387
మైనారిటీ - 1458
వికలాంగులు - 27

20,905

శ్రీ ఉమ్మారెడ్డి వెంకటేశ్వర్లు: దీనిలో పెద్ద ambiguity ఉంది. మన ఆంధ్రప్రదేశ్ కు సంబంధించిన విద్యార్థులు తెలంగాణ ప్రాంతములో, తెలంగాణ ప్రాంతానికి సంబంధించిన విద్యార్థులు ఆంధ్రప్రదేశ్ లో చదువుతున్నారు. వాళ్ళ స్థానికత విషయంలో 371-డి అమలవుతుందా, లేదా? వరుసగా నాలుగు సంవత్సరాలు చదివిన వాళ్ళకి స్థానికత ఇస్తున్నారా, లేదా? అంతకుముందు ఏడు సంవత్సరాలు అని మనకు ఉంది కాబట్టి ఆ ఏడు సంవత్సరాలే అమలు జరుగుతోందా?

ఈ విషయమై చాలా సందిగ్ధత ఉంది. దాని గురించి వివరాలు రావలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉన్నది. ఇప్పుడు మంత్రి గారు 20,905 మందికి ఫీజు చెల్లించడం జరుగుతుందని టోటల్ నంబరు మాత్రమే ఇచ్చారు. ఏ సంవత్సరం నుండి ఇది వర్తిస్తుంది? ఈ సంవత్సరం అడ్మిషన్ జరిగిన వాళ్ళకా? 2013-14 సంవత్సరం అడ్మిషన్ తీసుకున్న వారిది కూడా అపరిష్కృతంగా ఉన్నది. అటువంటి అపరిష్కృతంగా ఉన్నటువంటివి మొత్తం ఎన్ని ఉన్నాయి? వీటన్నింటి మీద హైకోర్టు ఒక వివరణ ఇచ్చింది. ఆ నేపథ్యంలో ఈవేళ ఈ ambiguity తీరిందా? ఈమధ్య రెండు ప్రభుత్వాల యొక్క సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ ముఖ్య కార్యదర్శులతో సమావేశం ఏర్పాటు చేశారు. అందులో వారు తీసుకున్నటువంటి నిర్ణయాలు ఎక్కడా అమలు జరగడం లేదు. అది ఇంకా డోలాయామాన పరిస్థితిలో ఉందా? పర్మిక్యులర్ గా వారికి, మనకి ఉన్నటువంటి నివాదం తీరిందా? విద్యార్థులకు ఫీజులు కట్టలేదు, వారికి స్థానికత విషయంలో ఇబ్బందులున్నాయి అనేటువంటిది కాకుండా దయచేసి లేటెస్ట్ పాజిషన్ తెలియజేయాల్సిందిగా కోరుతున్నాను. 2013-14 సంవత్సరం నాటివి ఏమైనా పెండింగ్ లో ఉన్నాయా? ఉంటే ఎంతమంది ఉన్నారనేది తెలియజేయాలని మంత్రిగారిని తమ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ రావెల కిషోర్ బాబు : అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులకు అంతా తెలిసిన విషయమే. రాష్ట్రం విడిపోయిన తరువాత తెలంగాణ, ఆంధ్రప్రదేశ్ కి సంబంధించినంతవరకు స్థానికత అంశం చాలా సమస్యలు తీసుకువచ్చింది. దానిని పరిష్కరించే దిశలో పనిచేస్తున్నాము. 2013-14 సంవత్సరానికి సంబంధించి ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం చెల్లించవలసిన బకాయిలను ప్రభుత్వం చెల్లించింది. 2014-15 నాటిది కూడా చెల్లించడం జరిగింది. అయితే, తెలంగాణ రాష్ట్రం ఫాస్ట్ జీ.ఓ. ఇచ్చిన తర్వాత కొంత గందరగోళ పరిస్థితి ఏర్పడింది. తరువాత హైకోర్టు జడ్జిమెంట్ తో ఫాస్ట్ జీ.ఓ.ను ఉపసంహరించుకోవడం జరిగింది. ఇప్పటికీ కూడా ఒక విషయం ఇంకా రిజాల్వ్ కాలేదు. ఆంధ్రప్రదేశ్ కు చెందిన విద్యార్థులు తెలంగాణలో చదివినట్లయితే, 371డి ప్రకారం అక్కడి స్థానికతను పొందిన వారిని ఆంధ్రప్రదేశ్ లో మనం అనుమతిస్తాము. అయితే, ఆంధ్రప్రదేశ్ కి చెందినటువంటి లోకల్ విద్యార్థులని తెలంగాణ రాష్ట్రం ఫాస్ట్ జీ.ఓ. ఉపసంహరించుకున్నాక కూడా వారు క్లారిటీ ఇవ్వలేదు. ఆ విషయంపై క్లారిటీ ఇవ్వకుండా జాప్యం జరుగుతోంది. తరువాత 2013-14కు సంబంధించిన అప్లికేషన్స్ కొన్ని తెలంగాణలో పెండింగ్ లో ఉన్నాయి. తెలంగాణ e-pass website నుండి ఆంధ్రప్రదేశ్ e-pass website కి డేటా ట్రాన్స్ ఫర్ కాకపోవడం వల్ల ఇంకా కొంతమంది విద్యార్థులకి ఫీజు రీఇంబర్స్ మెంట్ ఇవ్వలేకపోతున్నాము. అంతేకాకుండా 2014-15కు సంబంధించినంతవరకు ఎవరైతే ఆంధ్రప్రదేశ్ విద్యార్థులు తెలంగాణలో చదువుతున్నారో వారికి రెన్యూవల్స్ కూడా తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఇవ్వాలి. కానీ, ఇవ్వలేదు. అయితే ఈ విషయాన్ని పరిష్కరించడానికి తేది.2-6-2015న రెండు రాష్ట్రాలకు సంబంధించిన సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ ముఖ్య కార్యదర్శులు సమావేశమయ్యారు. వారు తరచుగా వారి, వారి హెచ్ వో డీలతో మాట్లాడుతున్నారు. మళ్ళీ త్వరలోనే మరొక సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేసి గత

సమావేశంలో అంగీకరించిన మినిట్స్ని అమలు చేసి, తెలంగాణ రాష్ట్రం ఆర్థికల్ 371డి ప్రకారం మన విద్యార్థులకి ఫీజు రీయింబర్స్మెంట్ ఇచ్చే విధంగా తప్పకుండా అన్ని చర్యలు తీసుకుంటాము. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం మాత్రం ఎలాంటి ఇబ్బందులు పెట్టకుండా ఫీజు రీయింబర్స్మెంట్ ఇస్తున్నది.

శ్రీ ఉమ్మారెడ్డి వేంకటేశ్వర్లు : దయచేసి the spirit of the question అర్థం చేసుకోండి. తెలంగాణలో చదువుతున్న ఆంధ్రప్రదేశ్కు చెందిన విద్యార్థుల సమస్యలన్నీ తీరాయా, లేదా? తెలంగాణ స్థానికత ఉన్నటువంటి విద్యార్థులు ఆంధ్రప్రదేశ్లో చదువుతున్నట్లయితే, వారికి ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ఫీజు రీయింబర్స్మెంట్ ఇస్తుంది. ఆంధ్రప్రదేశ్లో పుట్టి, పెరిగినటువంటి విద్యార్థులు తెలంగాణలో చదువుతున్నట్లయితే, వారి సమస్యలు ఏమీ తీరలేదు. మధ్యలో హైకోర్టు జోక్యం చేసుకుంది. తెలంగాణ ప్రభుత్వం 1956 కంటే ముందు పుట్టిన వారికే ఫీజు రీయింబర్స్మెంట్ ఇస్తామన్నారు. దాని తరువాత ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం ఆర్థికల్ 371డి అపై చేయాలన్నారు. ఆర్థికల్ 371డి సక్రమంగా అపై కావడం లేదు. దీనిలో వస్తున్న ఇబ్బంది ఏమంటే, ఆర్థికల్ 371డి ప్రకారం గత నాలుగు సంవత్సరాలుగా ఎక్కడైతే చదివారో వారికి అక్కడి స్థానికతను ఇవ్వమంటున్నారు. విద్యార్థులకి ఆధార్ కార్డులివ్వాలి. వారికి ఆదాయ ధృవీకరణ పత్రాలు తెచ్చివ్వాలి. అవి తెచ్చివ్వాలంటే నాలుగు సంవత్సరాలు ఇక్కడ చదివినా కూడా పుట్టింది అక్కడ కాబట్టి అక్కడి తహసీల్దారు వద్దనుండి తెచ్చివ్వాలి. ఇవన్నీ సమస్యలున్నాయి. కాబట్టి ఇవన్నీ కూడా చాలా చిక్కుముడులతో కూడిన సమస్యలు.

మంత్రిగారు మొట్టమొదట అంతా అయిపోయిందని చెప్పినా కూడా చివరకు వివరాలు చెప్పేందుకు వచ్చేసరికి ఆంధ్రప్రదేశ్లో పుట్టినటువంటి వారికి అక్కడ ఇంకా సమస్యలు తీరలేదు అంటున్నారు. రెండు రాష్ట్రాల ముఖ్య కార్యదర్శులు ఆ విషయంపై సమావేశమైనా కూడా సమస్య తేలలేదు. ఇంతవరకు దాని ప్రొసీడింగ్స్ పోలేదు. దానిపై పరిష్కారం రాలేదు. ఇది చిన్న విషయం ఏమీ కాదు. విద్యార్థులైతే చదువుకోకుండా రోడ్లమీద పడి వారు మా ఫీజులు కట్టడం లేదు, మాకు రీయింబర్స్మెంట్ రావడం లేదని గొడవ చేస్తున్నారు. విద్యార్థులు పరీక్షలు వ్రాసే సమయంలో వారి మనస్సులో ఫీజు రీయింబర్స్మెంట్ ఉంటుంది గాని, పరీక్షల మీద ధ్యాన పెట్టడం లేదు. దయచేసి ప్రత్యేకమైన విషయంగా చూడాలని, విద్యార్థులను ఇబ్బంది పెట్టకుండా సమస్య పరిష్కారం చేయాల్సిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఏ.ఎస్. రామకృష్ణ : తెలంగాణ విద్యార్థులు చాలామంది ఆంధ్రప్రదేశ్లో చదువుతున్నారు. అనేక సందర్భాల్లో మాకు వచ్చినటువంటి విన్నపాలు ఏమంటే - చాలామంది ప్రైవేటు విద్యా సంస్థలు విద్యార్థులకు ఫీజు రీయింబర్స్మెంట్ రావడం లేదు కాబట్టి హాల్టికెట్స్

ఇవ్వడం లేదని అంటున్నారు. ఇది చాలా పెద్ద సమస్యగా ఉంది. గుంటూరు జిల్లాలో అనేక సందర్భాల్లో ఈ విషయాలు చర్చకు వచ్చాయి. దీనిని ఆసరాగా చేసుకొని ప్రైవేటు మేనేజ్‌మెంట్ డబ్బులు ఎక్కువగా వసూలు చేస్తున్నారని తెలిసింది. కానీ, నేనేమంటున్నానంటే మన ప్రభుత్వం తెలంగాణ ప్రభుత్వంతో మాట్లాడి ఇటువంటి పెండింగ్‌లో ఉన్నటువంటి వాటిని తొందర్లో వచ్చేలా చేయాలి. లేకపోతే ప్రైవేటు మేనేజ్‌మెంట్ వారు అవకాశంగా తీసుకునే పరిస్థితి వస్తుంది.

మిస్టర్ చైర్మన్ : చర్చలు జరుగుతున్నాయి.

శ్రీ ఆదిరెడ్డి అప్పారావు (శాసనసభ నియోజకవర్గం) : అధ్యక్షా, ఆర్డికల్ 371డి ప్రకారం ఆంధ్రప్రదేశ్ స్థానికత ఉన్న విద్యార్థులు తెలంగాణలో చదువుతున్నప్పటికీ కూడా వారికి స్కాలర్‌షిప్స్ ఇస్తామని చెబుతున్నారు. అలాగే ఇక్కడ స్థానికత అనేటప్పటికీ రాష్ట్రపతి ఉత్తర్వుల ప్రకారం ఏడు సంవత్సరాల వరుస కాల వ్యవధిలో నాలుగు సంవత్సరాలు ఎక్కడ చదివితే అక్కడి స్థానికత వస్తుందని ఉంది. అయితే వరుసగా ఏడు సంవత్సరాలు ఎక్కడ చదివితే అక్కడి స్థానికత వస్తుంది అంటున్నారు. మాకు ఉన్న అనుమానం ఏమిటంటే, మంత్రిగారు సుమారు 20,905 మంది లిస్ట్ ప్రకటించారు. ఇక్కడ స్థానికత అనేది ఏడు సంవత్సరాలుగా తీసుకున్నారా, లేదంటే రాష్ట్రపతి ఉత్తర్వుల ప్రకారం ఏడు సంవత్సరాల కాల వ్యవధిలో నాలుగు సంవత్సరాలు ఎక్కడ చదివితే అక్కడి స్థానికత వస్తుందనే విషయాన్ని ప్రామాణికంగా తీసుకున్నారా అనే విషయం తెలియాలి. ఎందుకంటే ఒక విద్యార్థి పుట్టింది గద్వాలలో అయితే, ఇంజనీరింగు విద్యను నాలుగు సంవత్సరాలు కర్నూలులో చదివారు. రాష్ట్రపతి ఉత్తర్వుల ప్రకారం ఏడు సంవత్సరాల కాల వ్యవధిలో నాలుగు సంవత్సరాలు ఎక్కడ చదివితే అక్కడి స్థానికత వస్తుందనే అంశం ప్రకారం చూస్తే, అతను ఏ రాష్ట్రానికి చెందినవాడు అవుతాడు? ఒక విద్యార్థి జన్మస్థలం విజయవాడ అయితే, ఎం.బి.ఏ మూడు సంవత్సరాలు హైదరాబాదులో చదివాడు. అతనికి స్థానికతగా ఏ రాష్ట్రం వస్తుందనే విషయంలో కొంత గందరగోళం ఉంది. కానీ, మంత్రిగారు కేవలం 20,905 మంది అని చెబుతున్నారు, మాకున్న సమాచారం ప్రకారం మన ఆంధ్రా విద్యార్థులు తెలంగాణలో చదువుతున్నవారు సుమారు 40,000 పైబడి ఉన్నారు.

మ. 1.50

అలాగే ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో పుట్టి, తెలంగాణలో కొన్ని సంవత్సరాలు చదివి, మళ్ళీ ఇక్కడకు వచ్చి చదివే వాళ్లు సుమారు 11వేల మంది వరకు ఉంటే, మంత్రిగారు 20 వేల మందికి మాత్రమే ఇచ్చేయమంటున్నారు. ఈ సందేహంలో వినిధ సంస్థల వారు విద్యార్థులు పి.జి చేయాలనుకుంటే ఫీస్ రీయంబర్స్‌మెంట్ ఇంకా జరుగలే దు కాబట్టి, మేము సర్టిఫికేట్లు ఇవ్వమంటున్నారు. ఎందుకంటే ఇక్కడ స్థానికతలోనూ, ఏ వ్యక్తి ఏ రాష్ట్రానికి చెందుతానడంలోనూ సందేహం ఉన్నందువల్ల అది తీరే వరకు ఫీజు రీయంబర్స్‌మెంట్ జరుగదు. అందువల్ల విద్యార్థులకు సర్టిఫికేట్లు ఇవ్వడం లేదు కాబట్టి, వారు పి.జి చదవడానికి వెళ్లలేక వాళ్లు రోడ్డుమీద పడుతున్నారు. ఈవిధంగా సుమారు 40 నుంచి 50 వేలమంది వరకు విద్యార్థులు ఉంటే, 20 వేల మందికి

మాత్రమే ఇచ్చి చెయ్యి దులుపుకుంటున్నారు. వాటికి ఆధార్ కార్డులు కూడా జత చేస్తున్నారు. ఆదాయ ధృవీకరణ పత్రాలు ఎస్సీలు కానివారికి లక్ష రూపాయలు, ఎస్సీలకైతే రెండులక్షలని పెట్టారు. అదికూడా మనం పాటిస్తున్నామా? లేదా? ముఖ్యంగా స్థానికత విషయంలో ఏడేళ్లను పరిగణనలోనికి తీసుకున్నారా, ఐదేళ్లను పరిగణనలోనికి తీసుకుని ఈ 20 వేల మందికి ఇచ్చారని తమద్వారా నేను మంత్రిగారికి తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ రావెల కిషోర్ బాబు : విద్యార్థుల విషయంలో సభ్యులు ఎంత ఆవేదన పడుతున్నారో, అంతకంటే ఎక్కువ ఆవేదన మేము పడుతున్నాము. ఈ ఒక్క విషయమే కాదు, తెలంగాణా, ఆంధ్రప్రదేశ్ ఈ రెండు రాష్ట్రాల మధ్య చాలా విషయాలు నలుగుతున్నాయి.

మిస్టర్ చైర్మన్ : మంత్రిగారూ, ఆవేదన కాదు, సభ్యులు పరిష్కారం కోరుతున్నారు.

శ్రీ రావెల కిషోర్ బాబు : తెలంగాణా విద్యుత్ శాఖ వారు సుమారు 1200 మంది ఉద్యోగస్తులను రిలీవ్ చేసేసి రోడ్డున పడేశారు. దాదాపు 5 నెలల నుంచి వారికి జీతాలు లేవు.

శ్రీ ఉమ్మారెడ్డి వెంకటేశ్వర్లు : అధ్యక్షా, తెలంగాణాకి, ఆంధ్రప్రదేశ్ కి మధ్య చాలా విషయాలు ఉన్నాయి, వాటన్నింటినీ గురించి చర్చించుకుందామంటే అలాగే చేద్దాం.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ చైర్మన్ : మీ ఆవేదన వాస్తవమే, సభ్యులు కూడా అర్థం చేసుకున్నారు.

శ్రీ బి.చంగల్ రాయుడు : అమలు చేసేవారు ఆవేదన పడితే ఎలా?

శ్రీ రావెల కిషోర్ బాబు : ఆవేదన పడితేనే అమలు చేసేది. గౌరవ సభ్యులకు చిన్న సమాచారం చెబుతాను. స్థానికత విషయం గందరగోళంగా ఉండి, విద్యార్థుల సంఖ్య కూడా తగ్గిపోయింది. 2013-14 సంవత్సరంలో తెలంగాణాలో చదువుతున్న ఆంధ్రప్రదేశ్ విద్యార్థులు 32,548 మంది, 2014-15 సంవత్సరానికి సుమారు 29,500 మంది విద్యార్థులు ఉన్నారని సమాచారం. తెలంగాణా నుంచి వచ్చి, ఆంధ్రప్రదేశ్ లో చదువుతున్న విద్యార్థులు క్రిందటి సంవత్సరం సుమారు 15 వేలకు పైగా ఉన్నారు, ఇప్పుడు సగానికి సగం తగ్గిపోయారు. ఈ గందరగోళ పరిస్థితులలో తెలంగాణా ప్రభుత్వం ఏకపక్షంగా తీసుకుంటున్న నిర్ణయాలు గానీ, 371డి ని ఉల్లంఘించడం వల్ల గానీ, వాళ్లఫాస్ట్ జీ.వో ఇచ్చి సడెన్ గా విత్ డ్రా చేసుకోవడం వల్ల గానీ, హైకోర్టు ఉత్తర్వులు కూడా ఖాతరు చేయని పరిస్థితులు తెలంగాణాలో ఉన్నాయి. ఈ ఇరు రాష్ట్రాల మధ్య ఉన్న విభేదాలను అవసరమైతే మేము మంత్రుల స్థాయిలో, ఇద్దరు ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శులు కూర్చోని పరిష్కారం చేస్తాము. మన రాష్ట్రంలోని విద్యార్థులకు ఎట్టి పరిస్థితులలోనూ అన్యాయం చేయమని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ ఆదిరెడ్డి అప్పారావు : అధ్యక్షా, నేను అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానం రాలేదు. స్థానికత విషయంలో ఏడేళ్లుగా పరిగణిస్తారా, నాలుగేళ్లు పరిగణనలోకి తీసుకుంటారా అనేది చెప్పలేదు.

శ్రీ రావెల కిషోర్బాబు : అధ్యక్షా, విద్యకు సంబంధించిన స్కాలర్షిప్లకు ఒకరకం, అడ్మిషన్స్ కి సంబంధించి వేరేగా ఉంటుంది. మిగతా వాళ్లకు చాలా ఉన్నాయి. ఇప్పుడు మాత్రం ఏడు సంవత్సరాలు వరుసగా చదివిన ప్రాతిపదికన తీసుకుంటున్నారు.

శ్రీ ఉమ్మారెడ్డి వెంకటేశ్వర్లు : అధ్యక్షా, మంత్రిగారు ఏడు సంవత్సరాలు స్థానికత తీసుకుంటున్నామంటే విద్యార్థులందరూ ఇబ్బంది పడిపోయినట్లే సార్. 371డిలో స్థానికత నాలుగేళ్లని ఇస్తే, మంత్రిగారు ఏడు సంవత్సరాలు స్థానికత తీసుకుంటే ఇంకా ఎంతమంది అన్యాయం అవుతారు సార్? మంత్రిగారే స్పష్టత లేకుండా చెబుతుంటే, అది ప్రెసిడెంట్ గారిని అవమానించనట్లవుతుంది.

శ్రీ గాదె శ్రీనివాసులు నాయుడు : అధ్యక్షా, నాలుగో తరగతి నుంచి పదోతరగతి వరకు ఎక్కడ నాలుగు సంవత్సరాలు వరుసగా చదివితే అక్కడ వాళ్లకు స్థానికత వర్తిస్తుంది.

శ్రీ రావెల కిషోర్బాబు : అర్హత పరీక్షకు ముందు ఈ పది సంవత్సరాలలో నాలుగో తరగతి నుంచి పదోతరగతి వరకు ఎక్కడ చదివితే అక్కడ స్థానికత వస్తుంది. నేను మంత్రిగా చెప్పదలచుకుందేమిటంటే గౌరవ మండలి సభ్యులు చెప్పినవన్నీ పరిగణనలోనికి తీసుకుని మంత్రుల స్థాయిలో, ఇద్దరు ప్రధానకార్యదర్శులు కూర్చోని ఈ వివాదాలన్నింటిని వెంటనే పరిష్కారం చేస్తాము.

శ్రీ ఉమ్మారెడ్డి వెంకటేశ్వర్లు : అధ్యక్షా, మంత్రిగారు ఏడు సంవత్సరాలనేది విత్ డ్రా చేసుకోవాలి అది మాత్రం సరైనది కాదు.

SRI SUBHASH CHANDRA BOSE PILLI : Sir, I would like to mention one very important point.

మిస్టర్ చైర్మన్ : సుభాష్ చంద్రబోస్ గారు పరిశీలించి వెంటనే నిర్ణయం తీసుకుంటామన్నారు. What can he do now?

శ్రీ ఏ.ఎస్. రామకృష్ణ : ఈ సాధారణ విషయం ఎంత ముఖ్యమో చెప్పడానికి, స్థానికత విషయంలో ఒక సంఘటన చెప్పాలి. దాదాపు 60 శాతం ఒళ్లు కాల్చుకున్న ఒక తండ్రి ఆసుపత్రిలో చావుబతుకుల్లో ఉన్నాడు.

MR. CHAIRMAN : Don't say all these things here, time is very precious and the House time is also more precious. Mr. Appa Rao, please, take you seat.

శ్రీ పిల్లి సుభాష్ చంద్రబోస్ : అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు శ్రీ ఆదిరెడ్డి అప్పారావు గారు స్థానికత గురించి చాలా స్పష్టంగా అడిగారు. Article 371-D ని విరుద్ధంగా అమలుచేసి మనం రాష్ట్రపతి గారిని అవమానిస్తున్నాము. ఇక్కడ ఎస్సీ, ఎస్టీలకు లక్షరూపాయలకు, మిగిలిన వారికి 5 లక్షలకు ఫైనాన్షియల్ సీలింగ్ పెట్టారు. భారత రాజ్యాంగ అధినేత డాక్టర్ బి.ఆర్. అంబేద్కర్ స్ఫూర్తికి ఇది విరుద్ధం. Reservations are made basing on the social backwardness and the educational backwardness. But, not on the Financial backwardness. ఫైనాన్షియల్ బెనిఫిట్

ఎందుకు తీసుకువస్తున్నారు. ఎస్సీ, ఎస్టీలందరికీ ఇవ్వాలి. గ్రామంలో ఎవరైనా పదిహేను ఎకరాల భూమి ఉన్న షెడ్యూల్డ్ కులాల వారికి ఇతరులతో సమానంగా సోపల్ స్టేటస్ ఉంటుందా? ఆ సోపల్ స్టేటస్ తీసుకురావాలనుకుంటే, ప్రభుత్వం వారు మళ్ళీ ఫైనాన్షియల్ స్టేటస్ తీసుకువస్తున్నారు. దయచేసి దానిని రద్దు చేయండి. ఎస్సీ, ఎస్టీలకు 2 లక్షలు, ఇతరులకు 1లక్ష ఆదాయం ఉండాలంటే అది తప్ప. ఎస్సీ, ఎస్టీలకైనా కనీసం ఫైనాన్షియల్ లింక్ తీసేయండి.

శ్రీ రావెల కిషోర్ బాబు: అంటే గుర్రాన్ని గాడిదను ఒకే చోట కట్టేయమంటారా?

(అంతరాయం)

డా.ఎం. గేయానంద్ : అధ్యక్షా, మంత్రిగారు అలా అనడం బాలేదు...

శ్రీ బి. చంగల్ రాయుడు : అధ్యక్షా, మంత్రిగారు గుర్రాన్ని గాడిదను ఒకచోట కట్టేస్తామనడం.....

శ్రీ యలమంచిలి వెంకట బాబూ రాజేంద్రప్రసాద్ : అధ్యక్షా, సభ్యులు ఇంతకు ముందు రాష్ట్రపతిని అవమానిస్తున్నామన్నారు.....

(అంతరాయం)

శ్రీ పిల్లి సుభాష్ చంద్రబోస్ : అధ్యక్షా, ప్రెసిడెన్షియల్ ఆర్డర్ని అమలు చేయాలని అడిగాము....

(అంతరాయం)

మిస్టర్ చైర్మన్: మంత్రిగారూ, పరిశీలించి, అమలు చేస్తామని చెప్పండి.

మ. 2.00

శ్రీ రావెల కిషోర్ బాబు : ఏ పార్టీ అయితే ఈ రాష్ట్రాన్ని అడ్డగోలుగా విభజించి సర్వనాశనం చేసిందో వాళ్లు మాత్రమే .....

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎం.సుధాకర్బాబు : గాడిద ఎవ్వరు గుర్రం ఎవ్వరు సార్? ఎస్.సిల గురించి మాట్లాడుతున్నప్పుడు గాడిద, గుర్రం తో ఎందుకు పోల్చారు? మా జాతిని కించపరచారు. దీనికి వారు సమాధానం చెప్పవలసి ఉన్నది.

(అంతరాయం)

శ్రీ రావెల కిషోర్ బాబు : ఈ రాష్ట్రాన్ని అడ్డగోలుగా విభజించాము అని ఒప్పుకొని, మమ్మల్ని క్షమించమని అడిగిన తర్వాత అప్పుడు మాట్లాడండి. మీకు మాట్లాడే అర్హత లేదు.

శ్రీ ఎం.సుధాకర్బాబు : ఎందుకు క్షమించమని అడగాలి, మాకెందుకు మాట్లాడే అర్హత లేదు?

శ్రీ రావెల కిషోర్ బాబు : మీరు క్షమాపణ అడగండి తర్వాత మేము ఏదైనా ఆలోచిస్తాం . రాష్ట్రాన్ని నాశనం చేసి అడ్డగోలుగా విభజించి, ల్యాండ్ మాఫియా, శ్యాండ్ మాఫియాలను సృష్టించి ఇప్పుడు మీరు నీతులు మాట్లాడుతున్నారు.

శ్రీ ఆదిరెడ్డి అప్పారావు : వాటి గురించి మమ్మల్ని అడగండి సమాధానం చెబుతాము.

శ్రీ కోలగట్ల వీరభద్రస్వామి (శాసనసభ నియోజకవర్గం) : మంత్రిగారు ఒక మాట అన్నారు, ఆ మాటను విత్ డ్రా చేసుకోమని కోరుతున్నాము. ఇక్కడ అన్ని కులాలు ఉన్నాయి. మంత్రి గారు ఎవ్వరిని గాడిద, ఎవ్వరిని గుర్రం అన్నారనే విషయం ప్రకృత పెడితే ఎవ్వరిని ఏమన్నా కూడా అందరి మనోభావాలు ఇబ్బంది పడే పరిస్థితి ఉంది కాబట్టి దయచేసి మంత్రిగారు ఈ మాటను విత్ డ్రా చేసుకోవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ రావెల కిషోర్ బాబు : అధ్యక్షా, వారు మాట్లాడిన దానికి చిన్న క్లారిఫికేషన్ ఇస్తాను. బోస్ గారు ఏమన్నారంటే - స్కాలర్ షిప్ కు లక్షా, రెండు లక్షలు అని ఫైనాన్సియల్ లిమిట్ పెట్టడం ఏమిటి ? అందరికీ వర్తింపజేయాలని అన్నారు. నేను ఏమన్నానంటే - ఎస్.సి., ఎస్.టిలలో కూడా అభివృద్ధి చెందిన వాళ్లు, డబ్బు సంపాదించిన వాళ్లు ఉంటారు. వాళ్లకు కూడా రిజర్వేషన్ వర్తింపజేస్తే బలహీనమైనటువంటి వాళ్లకు, డబ్బులు లేని వాళ్లకు, వెనుకబడిన వాళ్లకు రిజర్వేషన్లు దక్కవని అన్నాను.

శ్రీ ఎం.సుధాకర్బాబు : అందుకు మీరు గాడిద, గుర్రంతో పోల్చుతారా? ఇది అవమానకరం.

(అంతరాయం)

(సభ్యులు శ్రీ ఎం.సుధాకర్బాబు, శ్రీ ఆదిరెడ్డి అప్పారావు, శ్రీ యండవల్లి శ్రీనివాసులురెడ్డి, డా. ఎం. గేయానంద్, శ్రీ విటపు బాలసుబ్రహ్మణ్యం , శ్రీ చడిపిరాళ్ల నారాయణరెడ్డి, శ్రీ సీరుకట్ల విశ్వ ప్రసాదరావు, శ్రీ మేకా శేషబాబు, శ్రీ బి.చంగల్ రాయుడు గార్లు వెల్లోకి వచ్చి మంత్రిగారు అన్న మాటను విత్ డ్రా చేసుకోమని కోరసాగారు.)

డా. ఎం. గేయానంద్ : ఎస్.సి.లు క్రీమీలేయర్ క్రిందకు వస్తారన్నది ప్రభుత్వ విధానమా?

శ్రీ రావెల కిషోర్ బాబు : మీరు కూర్చుంటే సమాధానం చెబుతాను.

(అంతరాయం)

శ్రీ రావెల కిషోర్ బాబు : నేను అన్న మాటను విత్ డ్రా చేసుకుంటున్నాను.

మిస్టర్ ఛైర్మన్ : ఆయన విత్‌డ్రా చేసుకున్నారు కదా! అయిపోయింది. తరువాత ప్రశ్న గురించి చర్చిద్దాము.

(ఈ సందర్భంలో వెల్‌లోకి వచ్చిన విషయ సభ్యులు తిరిగి తమ, తమ స్థానాలకు వెళ్లారు)

పాఠశాలలో అకడమిక్ ఇన్‌స్ట్రక్టర్లు

ప్రశ్ననెం. 8303(7)

సర్వశ్రీ విటపు బాలసుబ్రహ్మణ్యం, యండపల్లి శ్రీనివాసులు రెడ్డి, బొడ్డు నాగేశ్వరరావు,
ఎం.ఎల్.సిలు.,

గౌరవనీయులైన మానవ వనరుల అభివృద్ధి శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియచేస్తారా ?

అ) 2014-15 లో పంచాయతీరాజ్ & ప్రభుత్వ పాఠశాలలో నియమించబడిన విద్యా

బోధకుల (అకడమిక్ ఇన్‌స్ట్రక్టర్స్) వివరాలను జిల్లావారీగా తెలపండి ?

ఆ) విద్యా బోధకుల (అకడమిక్ ఇన్‌స్ట్రక్టర్స్) కు గౌరవ వేతనం చెల్లింపునకు సంబంధించిన

విషయం పెండింగులో ఉన్నదా ?

ఇ) అయితే చెల్లింపునకు తీసుకున్న చర్యలు ఏమిటి ?

మానవ వనరుల అభివృద్ధి శాఖ మంత్రి శ్రీ గంటా శ్రీనివాసరావు గారి తరపున ఐ.టి. శాఖా మంత్రి
(డా. పల్లె రఘునాథ రెడ్డి) :

(మొదటగా ఈ సభలో ప్రవేశించిన నూతన సభ్యులందరికీ నా హృదయపూర్వక శుభాకాంక్షలు.)

అ) 201415 విద్యా సంవత్సర కాలంలో 3 నెలల కోసం 6230 మంది విద్యా బోధకుల
(అకడమిక్ ఇన్‌స్ట్రక్టర్స్) ను నియమించి, 2015, ఏప్రిల్ నెల వరకు కొనసాగించడం
మయింది (జిల్లావారీ వివరాలను అనుబంధంలో సూచించడమయింది).

ఆ) అవునండీ.

ఇ) విద్యా బోధకుల (అకడమిక్ ఇన్‌స్ట్రక్టర్స్) వేతనాల నిమిత్తం రూ.21.15 కోట్ల
మొత్తం వ్యయం అవుతుందని అంచనా వేయడమయింది. అందులో
రూ.6,33,75,444/లను ప్రభుత్వం ఇదివరకే మంజూరు చేసింది. విద్యా

బోధకులకు (అకడమిక్ ఇన్‌స్ట్రక్టర్స్) వేతనాల చెల్లింపు నిమిత్తం మిగిలిన మొత్తాన్ని మంజూరు చేసే ప్రతిపాదన ప్రభుత్వ క్రియాశీల పరిశీలనలో ఉంది.

శాసనపరిషత్తు ప్రశ్న నెం. 8303కి అనుబంధం
జిల్లావారీగా నియమితులైన విద్యా బోధకులు (అకడమిక్ ఇన్‌స్ట్రక్టర్స్)

వరుస సంఖ్య	జిల్లా	స్కూల్ అసిస్టెంట్లు	భాషా పండితులు	ఎస్జిటిలు/ ఎల్పిలు	మొత్తం
1.	శ్రీకాకుళం	163	76	278	517
2.	విజయనగరం	77	25	158	260
3.	విశాఖపట్నం	228	44	587	859
4.	తూర్పు గోదావరి	172	---	631	803
5.	పశ్చిమ గోదావరి	74	28	261	363
6.	కృష్ణా	80	36	153	269
7.	గుంటూరు	102	16	443	561
8.	ప్రకాశం	39	07	497	543
9.	నెల్లూరు	43	31	227	301
10.	చిత్తూరు	94	---	383	477
11.	కడప	77	15	142	234
12.	అనంతపురము	42	46	786	874
13.	కర్నూలు	40	28	101	169
వెరశి మొత్తం					6230

గంటా శ్రీనివాసరావు,
మానవ వనరుల అభివృద్ధి శాఖ మంత్రి

శ్రీ విటపు బాలసుబ్రహ్మణ్యం : అధ్యక్షా, మేము చాలా చిన్న ప్రశ్న అనుకొని వచ్చాము. చాలా సులువుగా జవాబు వస్తుందని ఆశించాము. ఇప్పుడు ఈ జవాబు చూసిన తర్వాత ఇప్పుడే బీతాలు చెల్లించరనే అభిప్రాయం ఏర్పడుతున్నది. మొదటగా మేము ఈ ప్రశ్న వేసినప్పుడు చాలా సులభంగా బీతాలు ఇస్తారనే ఉద్దేశంతో వచ్చాము. మంత్రిగారు చెప్పిన సమాధానం ఇంకా రెండు సంవత్సరాల వరకు బీతాలు రావు అనే విధంగా ఉన్నది. సాక్షాత్తు ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబుగారి నియోజక వర్గంలో ఈ అకడమిక్ ఇన్‌స్ట్రక్టర్లను నియమించారు. వాళ్లకు కూడా బీతాలు రావడం లేదు.

ఇప్పుడేమంటున్నారు - ఫైనాన్స్ డిపార్టుమెంటుకు రాశామంటున్నారు. అంటే ఆర్థిక శాఖ అనుమతి లేకుండా ఎవరినైనా నియమించారా? ఒక వేళ నియమించినా, మూడు నెలలు తర్వాత కూడా వాళ్లని కొనసాగించినప్పుడు ఆర్థిక శాఖ అనుమతి లేకుండా ఉన్నట్లయితే వీళ్లను మళ్ళీ ఎలా కొనసాగించారు? గత సంవత్సరంలో ఉన్న వాళ్లకు జీతాలు రాలేదు. మళ్ళీ ఈ సంవత్సరం కూడా కొంత మందిని పెట్టారు. మరి వాళ్ల పరిస్థితి ఏమిటి ?

మ. 02.10

పోయిన సంవత్సరం సరే వాళ్లకు రాలేదు. మళ్ళీ ఈ సంవత్సరం కూడా కొంతమందిని నియమించారు. మరి వాళ్ల పరిస్థితి ఏమిటి? రెగ్యులర్ టీచర్లు లేకుంటే ఒక్కో టీచర్ మీద మీకు ఎంత మిగులుతోంది చెప్పండి. రూ.30,000, రూ.40,000 గానీ మిగులుతోంది. ఆ రూ.30 వేలో, రూ.40 వేలో బడ్జెట్ ఉండే పోస్టులో 5 వేల రూపాయల జీతంతో ఒకరిని అసాయింట్ చేసి, ఆ 5 వేల రూపాయల జీతాన్ని కూడా సంవత్సరం పొడవునా ఇవ్వకపోతే వాడు ఎట్లా పని చేస్తాడు? పిల్లలకు చదువులేం చెప్పగలడు. సింపుల్ ఇష్యూ ఇది. మీరు సర్వ శిక్షా అభియాన్ నుండి ఇస్తారో, లేక ఎడ్యుకేషన్ బడ్జెట్ నుండి ఇస్తారో ఇవ్వండి. ఎడ్యుకేషన్ కు కూడా సెపరేట్ బడ్జెట్ ఉంది కదా? రెగ్యులర్ పోస్టులోనే కదా వాడు పని చేస్తున్నాడు. అదనంగా ఏమీ పని చేయడం లేదే! రెగ్యులర్ వేకెన్సిలో పని చేస్తున్న 5 వేల రూపాయల జీతానికి ఇంత తతంగమేమిటో మూకైతే అర్థం కావడం లేదు. ఇప్పుడు కూడా మంత్రి గారు క్రియాశీలక పరిశీలనలో ఉండన్నారు. క్రియా శూన్య పరిశీలనలో ఉందని మేము భయపడుతున్నాము. చాలా చిన్న విషయం సార్. మంత్రి గారిని నేను కోరేదేమంటే - వాళ్లంతా బడుగుజీవులు. 5 వేల రూపాయల జీతాలకు ఎక్కడక్కడో కుప్పంలో, రామకుప్పంలో పనిచేసేవాళ్లు వారంతా. రెగ్యులర్ టీచర్లు లేకుండా ఉండే పాఠశాలలన్నీ మారుమూల ఉంటాయి. ప్రకాశం జిల్లాలో పుల్లల చెరువులో కూడా పనిచేస్తున్నారు సార్. మా ప్రకాశం జిల్లాకు చెందిన మంత్రి గారు కూడా ఇక్కడే ఉన్నారు. ఇలాంటి మారుమూల ప్రాంతాల్లో పనిచేసే టీచర్లకు ఒక నెలలోపు జీతాలిస్తామని చెప్పండి సార్. మీరు టైం బౌండ్ పెట్టుకోండి. ఇప్పటికే ఆలస్యం అయ్యింది. పరువుతో కూడిన వ్యవహారం ఇది. ముఖ్యమంత్రి గారి సొంత నియోజకవర్గంలో కూడా ఈ ప్రాబ్లం అట్లాగే ఉంది. నేను ఉదయం కూడా వాళ్లతో మాట్లాడాను. నేనైతే ఏమనుకున్నానంటే, ఈ క్వశ్చన్ వేసి నెలైంది కాబట్టి ఈ జవాబు చెప్పే లోపల వాళ్లకు పే చేసేసి, జీతాలు ఇచ్చేశామని జవాబులో చెబుతారేమో అన్నంత ఆశలో ఉన్నాము. దయచేసి, ఇప్పటికైనా సరే.. నేనేం దీన్ని పెద్ద ఇష్యూ చేయదలుచుకోలేదు. మీరు చెప్పండి. ఒక నెల రోజుల్లోపో, పదిహేను రోజుల్లోపో వాళ్లకి జీతాలిస్తామని చెప్పండి సార్.

శ్రీ వల్లె రఘునాథరెడ్డి: అధ్యక్షా, మంత్రి గారు నేను చెప్పిన సమాధానాన్ని సరిగ్గా విన్నట్లు లేరు.

శ్రీ విటపు బాలసుబ్రహ్మణ్యం : సార్, నేను మంత్రిని కాను.

శ్రీ పల్లె రఘునాథరెడ్డి: మున్నుండు మంత్రి అయ్యే అవకాశముందేమో! నా నోటి నుండి వచ్చింది కాబట్టి. సరే, ఆర్థిక శాఖ అనుమతి లేకుండా వీళ్లని అపాయింట్ చేయలేదు. ఆర్థిక శాఖ అనుమతితోనే చేశాము. అయితే, వాళ్ల జీతాల తాలూకు ఫైలు ఆర్థిక శాఖలో పెండింగులో ఉంది. అంటే, ఫైనాన్స్ డిపార్టుమెంటులో బడ్జెట్ రిలీజింగ్ కు పంపించాము. దాదాపు రెండు వారాల్లో బడ్జెట్ రిలీజ్ అవుతుందని హామీ ఇస్తున్నాను. వారికి చెల్లించాల్సిన జీతం మొత్తం చెల్లించడం జరుగుతుంది.

విద్యార్థులకు డైట్ ఛార్జీలు

ప్రశ్న నెం.8340 (8)

శ్రీ మేకా శేషు బాబు, ఎం.ఎల్.సి.,

గౌరవనీయులైన మానవ వనరుల అభివృద్ధి శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

- అ) నిత్యావసర సరుకుల ధరలు పెరిగిన కారణంగా సరైన ఆహారం అందక విద్యార్థులు తీవ్ర కష్టాలను ఎదుర్కొంటున్న విషయం వాస్తవమేనా?
- ఆ) నిత్యావసర సరుకుల ధరలు పెరిగిన మేరకు విద్యార్థులకు ఆహార భత్యం పెంచడానికి ప్రభుత్వం వద్ద ఏదైనా ప్రతిపాదన ఉన్నదా?
- ఇ) అయితే, ఆ వివరాలు తెలపండి?

గౌరవనీయులైన మానవ వనరుల అభివృద్ధి శాఖామాత్యుల తరఫున, సమాచార మరియు పౌర సంబంధాలు, సమాచార సాంకేతిక మరియు కమ్యూనికేషన్ల శాఖా మంత్రి (డా.పల్లె రఘునాథరెడ్డి)

- అ) లేదండీ.
- ఆ) లేదండీ. భోజన ఖర్చులను పెంచే ప్రతిపాదన ప్రభుత్వం వద్ద పెండింగ్ లో లేదు.
- ఇ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ మేకా శేషు బాబు: అధ్యక్షా, నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు పెరిగిన కారణంగా సరైన ఆహారం అందక విద్యార్థులు తీవ్రమైన కష్టాలను ఎదుర్కొంటున్న విషయం వాస్తవమేనా అంటే మంత్రి గారు 'లేదండీ' అని చెప్పడం జరిగింది. మొన్ననే మేము స్వాతంత్ర్య దినోత్సవ వేడుకల సందర్భంగా నిర్వహించిన క్రీడలను పురస్కరించుకుని చాలా స్కూళ్లను సందర్శించడం జరిగింది. అక్కడున్నటువంటి వంట మహిళలందరూ కన్నీళ్లు పెట్టుకుని ఏడుస్తూ చెప్పడం జరిగింది. ఈ రోజున చూస్తే కందివప్పు, ఉల్లిపాయలు, మిర్చి, చింతపండు, నూనెలు, గుడ్లు మొదలైన వాటి ధరలు ఆకాశాన్నంటుతున్నాయి. గతంలో 75 రూపాయలున్న కందివప్పు,

నేడు 150 రూపాయలైంది. గతంలో ఉల్లి పాయలు 20 రూపాయలుంటే, ఇప్పుడు 60 రూపాయలు అమ్ముతున్నారు. అదేవిధంగా చింతపండు, ఎండుమిర్చి కిలో రూ.110 అమ్ముతున్నారు. ఇవన్నీ కూడా 30 శాతం, 40 శాతం కొన్ని పెరిగితే, మరికొన్ని 100 శాతం కూడా పెరిగాయి. ఈ రోజున చూస్తే జిల్లా పరిషత్ స్కూళ్లలో, ఎలిమెంటరీ స్కూళ్లలో చదివే విద్యార్థులందరూ కూడా ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ వర్గాలకు చెందిన పేద విద్యార్థులు. వాళ్లందరికీ సరైనటువంటి ఆహారం పెట్టకపోవడం వల్ల పాస్టికాహార లోపం ఏర్పడి కంటిచూపు మందిగించడం గానీ, అనేక రకాలుగా ఇబ్బందులు పడుతున్న పరిస్థితి మనకందరికీ కనపడుతుంది. ఆ విషయాన్ని మంత్రి గారు గమనించకుండా, 'లేదండీ' అని చెప్పడం చాలా బాధాకరమైన విషయం. ఈ విషయాలన్నీ పరిశీలన చేసి, మార్కెట్లో ధరలు ఏ రకంగా ఉంటున్నాయి, మనం స్కూళ్లలో ప్రతి విద్యార్థికి డైట్ ఛార్జీల క్రింద ఎంత చెల్లిస్తున్నామనేది ఒకసారి ఆలోచించాలని ఈ సందర్భంగా కోరుతున్నాను. ఈ రోజున చూసుకున్నట్లయితే, ఈ రకంగా డైట్ ఛార్జీలు, కుకింగ్ ఛార్జీలు ఇస్తే, ఏ రకంగా వారు పిల్లలకు ఆహార పదార్థాలు వండి పెడతారనే విషయాలు ఆలోచించాల్సిన అవసరముంది. ఈ రోజున మనందరికీ తెలుసు. నేటి బాలలే రేపటి పౌరులుగా భావించి మనం తీర్చి దిద్దవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. విద్యార్థుల విషయంలో ఈ రకమైనటువంటి చులకన భావంతో, కనీసం ప్రభుత్వం కూడా దీని గురించి పరిశీలన చేసే విధంగా ఆలోచన చేయడం లేదంటే మరి విద్యార్థుల మీద ఏ రకంగా చిత్తశుద్ధి ఉందో దీని ద్వారా తెలుస్తోందని చెబుతున్నాను. ఈ రోజున చూస్తే..

MR.CHAIRMAN: Mr. Sheshubabu, put your supplementary.

శ్రీ మేకా శేషుబాబు: ఈ క్వశ్చన్ నేను వేసిందే సార్.

మిస్టర్ చైర్మన్: అందుకే మిగతా వాళ్లెవర్నీ అలా చేయలేదు. You are the only person in it.

శ్రీ మేకా శేషుబాబు: ఈ రోజున ఆహార పదార్థాల ధరలన్నీ రెట్టింపయ్యాయి సార్. అటువంటి పరిస్థితుల్లో డైట్ ఛార్జీల్ని కూడా పెంచాలని మేము కోరుతున్నాము. ఈ రోజు ఎస్సీ హాస్టల్స్లో గానీ, బీసీ హాస్టల్స్లో గానీ పాస్టికాహారం అందక విద్యార్థులందరూ అనేక రకాలుగా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. కాబట్టి, ఈ డైట్ ఛార్జీలను పెంచాలని మీ ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

డా.పల్లె రఘునాథరెడ్డి: అధ్యక్షా, Diet Charges are different from Mid-Day Meals. సభ్యులు అడిగిన ప్రశ్నకు సంబంధించి ఈ రాష్ట్రంలో 2000 మంది పిల్లలు ఎస్సీ వెల్ఫేర్..

డా. ఎం.గేయానంద్: సార్, డైట్ ఛార్జీలు పెంచుతారో, లేదో చెప్పండి సార్.

డా.పల్లె రఘునాథరెడ్డి: చెబుతానండీ. ఎస్సీ వెల్ఫేర్, బీసీ వెల్ఫేర్, ట్రైబల్ వెల్ఫేర్, ఉమన్ అండ్ చైల్డ్ వెల్ఫేర్, డిసేబుల్డ్ వెల్ఫేర్ మరియు మైనారిటీస్ వెల్ఫేర్ స్కూళ్లన్నింటిలో 3 వ తరగతి నుండి 7 వ తరగతి వరకు చదువుకునే పిల్లలకు రూ.475/- గా ఉండే డైట్ ఛార్జీలను ప్రస్తుతానికి రూ.750/-కు ఈ మధ్యనే పెంచాము. అదేవిధంగా 8 వ తరగతి నుండి 10 వ తరగతి చదివే విద్యార్థులకు రూ.535/- గా ఉన్న డైట్ ఛార్జీలను రూ.850/-కు పెంచడం జరిగింది. అంటే డైట్ ఛార్జీలను ఈ మధ్యనే పెంచడం జరిగింది కాబట్టి, దాని మీద పెద్దగా ఆందోళన చెందాల్సిన అవసరం లేదు. కాకపోతే వంట చేసే వంట మనిషులకు మాత్రం ప్రతి విద్యార్థి మీద రూ.4.35 పైసలు వస్తుంది. దాన్ని రూ.4.75 పైసలుకు పెంచే విషయం ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉంది. త్వరలో దాన్ని పెంచబోతున్నాము. అదేవిధంగా, రూ.6.30 గా ఉన్నదాన్ని, రూ.6.60 కు పెంచబోతున్నాము. కాబట్టి, సభ్యులు చెప్పిన మాదిరిగా మధ్యాహ్న భోజన పథకానికి కుకింగ్ చేసే వాళ్లకి ఇబ్బంది లేకుండా, రూ.4.77 ప్రైమరీ స్కూళ్లకు, రూ.6.65 అప్సర్ ప్రైమరీ స్కూళ్లకు పెంచడం జరుగుతుంది. ఇది కూడా ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉంది.

శ్రీ యండవల్లి శ్రీనివాసులు రెడ్డి: 9, 10 తరగతి చదివే పిల్లలకు మిడ్ డే మీల్స్ కు సంబంధించిన ఛార్జీలు కోట్లలో బకాయిలున్నాయి. 9 నెలలుగా డబ్బులు రిలీజ్ కాలేదు.

డా. పల్లె రఘునాథరెడ్డి: ఈ బకాయిలన్నీ దాదాపు రెండు, మూడు నెలల వరకు కంప్లీట్ చేశాము. మిగిలినవి కూడా కంప్లీట్ చేస్తాము.

MR.CHAIRMAN: Muddu Krishnama Naidu garu.. Please, put your Question.

శ్రీ గాలి ముద్దు కృష్ణమ నాయుడు : అధ్యక్షా, మేము ఆల్ రెడీ క్వశ్చన్ ఇచ్చాము. మీరు నా పేరు చదవడం, నేను I put the Question అనడం, మంత్రి గారు సమాధానం చదవడం, మళ్ళీ నేను సప్లిమెంటరీ అడగడం కొంచెం కంబర్ సమ్ గా ఉంది. కాబట్టి, మీరు ముందుగా మంత్రి గారిని పిలిస్తే, ఆయన ఆన్సర్ చెబుతాడు. తరువాత నా పేరు పిలిస్తే నేను ప్రశ్నలు అడుగుతాను. That is the procedure adopted even in the Assembly. But, here you have adopted one new method. So, I have to stand up and put the Question. Again I have to sit and again the Minister will answer and once again I have to ask the supplementary, if any. But, I put the Question అనే పద్ధతిని మీకున్న డిస్క్రిషనరీ పవర్ తో తీసివేయొచ్చు. ఈ విధానం అసెంబ్లీలో కూడా లేదు.

డా.ఎం.గేయానంద్: అసెంబ్లీలో లేకపోతే పోనివ్వండి సార్.

శ్రీ గాలి ముద్దుకృష్ణమ నాయుడు: ఇదంతా కంబర్ సమ్ అవుతుంది కాబట్టి, straight away మినిస్టర్ గారు ఆన్సర్ చెబితే, మేం సప్లిమెంటరీ వేస్తాము, తిరిగి ఆయన ఆన్సర్ చెబుతారు.

(అంతరాయం)

మ. 2.20

శ్రీ ఉమ్మారెడ్డి వెంకటేశ్వర్లు : అధ్యక్షా, ఇది పార్లమెంటరీ ప్రొసీజర్. మెంబర్ క్వశ్చన్ అడిగిన తరువాత ఒక్కొక్కసారి విత్ డ్రాన్ అని అనవచ్చు. లేక I will withdraw అని అనవచ్చు. Option is given to the Member. Let the Member put the Question. ఒక్కొక్కసారి ప్రశ్న అడిగిన మెంబర్ సభకు హాజరు కాకపోవచ్చు. It is a Parliamentary procedure. అసెంబ్లీలో ఫాలో కాకపోతే అక్కడ ఇదే పద్ధతిని ఫాలో అవమని చెప్పండి.

MR. CHAIRMAN : I agree with you. We can discuss this issue separately in my Chambers. Let us not waste the precious time of the House.

చంద్రన్న రంజాన్ తోఫా

ప్రశ్న నెం. 8510 (9)

శ్రీ గాలి ముద్దుకృష్ణమ నాయుడు, ఎం.ఎల్.సి.,

గౌరవనీయులైన పౌర సరఫరాల శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

- అ) రాష్ట్రంలో చంద్రన్న రంజాన్ తోఫాను అమలుచేయడమవుతున్నదా,
- ఆ) అయితే, వధికాన్ని అమలు చేయడానికి వెచ్చించిన మొత్తం మరియు లబ్ధిపొందిన కుటుంబాల సంఖ్య జిల్లావారీ వివరాలేమిటి?

శ్రీమతి పరిటాల సునీత (గౌరవనీయులైన ధరల వ్యవహారాలు, వినియోగదారు వ్యవహారాలు, ఆహార, పౌరసరఫరాల శాఖ మంత్రి) :

- అ) అవునండీ,
చంద్రన్న రంజాన్ తోఫా క్రింద ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలోని ముస్లిం బిపిఎల్ కార్డుదారులకు ఉచితంగా 18-07-2015 తేదీన రంజాన్ పండుగ సందర్భంగా(4) సరకులను పంపిణీ చేయడం జరిగింది.
- ఆ) అవునండీ,
చంద్రన్న రంజాన్ తోఫా క్రింద లబ్ధిపొందిన కుటుంబాల జిల్లావారీ వివరాలను అనుబంధంగా సభా సమక్షంలో ఉంచడమయింది.

FOUR COMMODITIES DISTRIBUTION TO THE BPL CARD HOLDERS FOR CHANDRANNA RAMZAN THOFA

Sl. No	Name of the District	SUGAR @ 2 Kg per card		Atta @ 5 Kg per card		Ghee @ 100 ml per card Qty in Kls.		Vermicelli @ 1 Kg per card		Carry Bags		Total amount Incurred	No of beneficiary families
		Qty	Amount	Qty	Amount	Qty	Amount	Qty	Amount	Qty	Amount		
1	Srikakulam	8,504	263821.28	21,260	480169.80	0,4252	189212.05	4,252	156575.92	4,252	75472.22	116805.128	4252
2	Vijayanagaram	12,628	391471.68	31,570	713041.36	0,6314	282238.46	6,314	223517.70	6,314	112074.55	1722343.76	6314
3	Vizag	51,452	1540987.09	128,630	2905214.73	2,5726	1054765.79	25,726	951861.81	25,726	456636.41	6909465.82	25726
4	East Godavari	51,593	1444082.92	128,982	2913166.44	2,5796	980263.51	25,796	937957.40	25,796	457886.24	6733356.51	25796
5	West Godavari	63,251	1802660.44	158,128	3571454.58	3,1626	1153955.69	31,626	1106896.76	31,626	561354.79	8196322.26	31626
6	Krishna	151,859	4208021.62	379,648	8333279.91	7,5930	2699678.97	75,930	2634759.12	75,930	1347751.42	19223491.05	75930
7	Guntur	326,983	9220925.62	817,458	18981373.47	16,3492	5638824.90	163,492	5527650.62	163,492	2901975.70	42270750.32	163492
8	Prakasam	138,845	3977907.22	347,112	7896805.34	6,9422	2395075.03	69,422	2406182.62	69,422	1232248.75	17908218.96	69422
9	Nellore	169,020	4267755.94	422,550	9591887.12	8,4510	2864889.63	84,510	3000105.66	84,510	1500052.83	21224691.19	84510
10	Chittoor	263,879	6845015.98	659,697	14899804.09	13,1939	4710236.51	131,939	4447677.11	131,939	2341924.32	33244658.01	131939
11	Kadapa	281,464	7022527.05	703,660	15892745.71	14,0732	4925620.18	140,732	4770814.97	140,732	2497993.09	35109700.99	140732
12	Ananthapur	252,160	6215744.36	630,400	14215520.83	12,6080	4637096.59	126,080	4209811.45	126,080	2237920.13	31516093.36	126080
13	Kurnoor	428,362	10661935.32	1070,906	23827647.74	21,4181	6746704.75	214,181	7055125.54	214,181	3801714.58	52093127.94	214181
Grand Total		2200,001	57862656.53	5500,001	124222111.12	110,0000	38278562.06	1100,000	37431936.68	1100,000	19525005.04	277320271.43	1100000

INCIDENTALS

Rs. 30000000.00

307320271.43

P.SUNITHA

MINISTER FOR PRICE MONITORING, CONSUMER AFFAIRS, FOOD AND CIVIL SUPPLIES

శ్రీ గాలి ముద్దుకృష్ణమ నాయుడు : అధ్యక్షా, చంద్రన్న రంజాన్ తోఫా క్రింద నాలుగు రకాల సరుకులు పంపిణీ చేశారు. దీని వల్ల ప్రభుత్వానికి, ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబునాయుడు గారికి బాగా మంచి పేరు వచ్చింది. రెండవది, గతంలో ఇచ్చిన పింక్ కార్డులు కాని, టెల్ల కార్డులు కాని బాగా పాతవైపోయి చినిగిపోతున్నాయి. 'e' పాస్లు ఇస్తామని అంటున్నారు. ఇప్పుడు బయోమెట్రిక్ పెట్టారు. చాలా మందికి రేషన్ కార్డులు లేవు. 'e' స్పెషల్ కార్డులు ఎప్పుడు ప్రవేశపెడతారు?

శ్రీ పి.జె. చంద్రశేఖరరావు : అధ్యక్షా, ఇంకా ఏ ఏ పండుగలకు చంద్రన్న వరం ఇస్తారో గౌరవ మంత్రి గారు చెప్పాలి. క్రిస్టమస్ గిఫ్ట్ ఏమైనా ఇస్తారా? అన్ని పండుగలకు చంద్రన్న వరం ఇస్తారా?

శ్రీమతి పరిటాల సునీత : అధ్యక్షా, చంద్రన్న సంక్రాంతి కానుకగా కుల,మతాలకు అతీతంగా అందరికీ సమానంగా దాదాపు 1.29కోట్ల రేషన్ కార్డుదార్లకు రేషన్ ఇవ్వడం జరిగింది.

(ట్రెజరీ బెంచెస్ నుండి హర్షధ్యానాలు)

అలాగే, చంద్రన్న రంజాన్ తోఫాకు కూడా దాదాపు 11 లక్షల మంది ముస్లింలు, దూదేకుల వాళ్లకు అందరికీ కలిపి చంద్రన్న రంజాన్ తోఫా ఇవ్వబడింది.

శ్రీ పి.జె. చంద్రశేఖరరావు : అధ్యక్షా, ఆ విధంగా అందరికీ ఇవ్వాలి కదా. సంక్రాంతికి అందరికీ ఇచ్చినప్పుడు, రంజాన్ కు కూడా అందరికీ ఇవ్వాలి కదా. ఇక్కడ మత ప్రాతిపదిక ఏమిటి?

(అంతరాయం)

శ్రీమతి పరిటాల సునీత : అధ్యక్షా, ఈ విధంగా ఏ ప్రభుత్వంలో కూడా ఇచ్చిన సందర్భాలు లేవు. 'చంద్రన్న తోఫా' మాదిరిగా కానుకలు ఇచ్చిన ప్రభుత్వం ఇంతకు ముందు ఏదైనా ఉందా? ఇటువంటి కానుకలు ఇచ్చింది తెలుగుదేశం ప్రభుత్వమేనని మేము ఘనంగా చెబుతున్నాం.

(ట్రెజరీ బెంచెస్ నుండి హర్షధ్యానాలు)

శ్రీ పి.జె. చంద్రశేఖరరావు : అధ్యక్షా, ఈ మత విభజన ఏమిటి? ప్రభుత్వం సెక్యులర్ గా వ్యవహరించాలి. ప్రభుత్వం ఇచ్చే కానుకలు అందరికీ ఇవ్వాలి. సంక్రాంతికి ఇచ్చినప్పుడు అందరికీ ఇచ్చారు. అలాగే, రంజాన్ కు ఇచ్చినా, క్రిస్టమస్ కు ఇచ్చినా అందరికీ ఇవ్వాలి. పేద ప్రజలకు అందరికీ ఇవ్వాలి.

(అంతరాయం)

శ్రీమతి పరిటాల సునీత : అధ్యక్షా, కొత్త రేషన్ కార్డులను కూడా త్వరలోనే ఇవ్వబోతున్నాము.

రైతులకు ఋణమాఫీ

ప్రశ్న నెం. 8276(10)

శ్రీ గుండుమల తిప్పేస్వామి, ఎం.ఎల్.సి.,

గౌరవనీయులైన వ్యవసాయ శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

- అ) రాష్ట్రంలోని రైతులకు రుణాలను మాఫీ చేసిన విషయం వాస్తవమేనా?
- ఆ) అయితే, రుణ మొత్తం రూ.50,000/-ల లోపల ఉండి లబ్ధిపొందిన రైతుల సంఖ్య ఎంత మరియు జిల్లా వారీగా మాఫీ చేసిన మొత్తం పైకం వివరాలేమిటి?
- ఇ) బయటి రాష్ట్రం అంటే కర్ణాటక రాష్ట్రంలోని బ్యాంకుల నుండి రైతులు తీసుకున్న రుణాలను కూడా మాఫీ చేసిన విషయం వాస్తవమేనా?
- ఈ) అయితే, ఆ వివరాలేమిటి?

గౌరవనీయులైన వ్యవసాయ, వ్యవసాయ ప్రాసెసింగ్, మార్కెటింగ్, గిడ్డంగులు, పశుసంవర్ధన, పాడి పరిశ్రమాభివృద్ధి, మత్స్య పరిశ్రమల శాఖ మంత్రి (శ్రీ ప్రత్తిపాటి పుల్లారావు) :

అ) అవునండీ. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలోని రైతులకు 2014-15 సంవత్సరంలో వ్యవసాయ పరపతి విమోచన పథకం క్రింద ఋణాలను రద్దు చేయడం వాస్తవమే.

ఆ) వ్యవసాయ ఋణ విమోచనం క్రింద రూ.50,000/-లు మరియు అంతకన్నా తక్కువగా ఉన్నట్టి 22.52 లక్షల ఋణ ఖాతాలను పరిగణనలోకి తీసుకోవడమయింది. ఏక కాల పరిష్కారం క్రింద సమకూర్చిన విమోచన మొత్తం పైకం రూ.4322కోట్లుగా ఉంది. జిల్లా వారీ వివరాలను అనుబంధం-1గా సభా సమక్షంలో ఉంచడమయింది.

ఇ) లేదండీ

ఈ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

అనుబంధం -I

జిల్లా వారీ రూ.50,000/-లు మరియు రూ.50,000/-ల కంటే తక్కువగా ఉన్న వారికి ఇచ్చిన రుణ విమోచన మొత్తం పైకం వివరాలు

(రూ. కోట్లలో)

వరుస సంఖ్య	జిల్లా	ఖాతాల సంఖ్య	రైతుల సంఖ్య	విమోచన మొత్తం
1	శ్రీకాకుళం	152254	122802	290.76
2	విజయనగరం	128000	108879	244.19
3	విశాఖపట్టణం	125958	112247	240.40
4	తూర్పు గోదావరి	225097	186128	419.51
5	పశ్చిమ గోదావరి	198358	160740	354.93
6	ఖమ్మం నుండి ఏపీకి జత చేసిన అదనపు మండలాలు	2071	1764	4.42
7	కృష్ణా	185424	151129	328.38
8	గుంటూరు	225163	169420	412.45
9	ప్రకాశం	150009	112584	238.14
10	ఎస్ పి ఎస్ నెల్లూరు	112132	92435	230.28
11	కర్నూలు	187895	165984	417.00
12	వై ఎస్ ఆర్ కడప	119749	99036	241.93
13	అనంతపురము	306058	250839	624.37
14	చిత్తూరు	134009	110493	275.32
	మొత్తం	2252177	1844480	4322.10

ప్రతిపాటి పుల్లారావు,

వ్యవసాయ, వ్యవసాయ-ఫ్రానసింగ్, మార్కెటింగ్, గిడ్డంగులు, పశుసంవర్ధక, పాడిపరిశ్రమాభివృద్ధి, మత్స్య పరిశ్రమలు, ఉద్యానవన శాఖ మంత్రి.

1

శ్రీ జి. తిప్పేస్వామి (శాసనసభ నియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, హౌస్ తరపున ప్రభుత్వానికి ప్రత్యేక ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. రెండవది, రాష్ట్ర విభజన జరిగి దాదాపు సంవత్సరమైనా మన ప్రీయతమ నాయకుడు శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు గారు ఇచ్చిన మాటలను నిలుపుకోవడానికి దాదాపు రూ.25,000 కోట్లను కేటాయించారు. అంటే.. ఒక్కొక్క రైతుకు దాదాపు రూ.1,50,000లను మాఫీ చేసిన ఘనత మన ముఖ్యమంత్రికే దక్కతుందని తెలియజేస్తున్నాను. ఇందుకోసం ఈ సభ ద్వారా ప్రభుత్వానికి ప్రత్యేకమైన ధన్యవాదాలు, కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో రైతు ఋణాలకు సంబంధించి సరిహద్దులలో ఉన్న కర్ణాటక బ్యాంకుల ద్వారా చాలామంది రైతులు ఋణాలు తీసుకున్నారు, వాటిని కూడా రద్దు చేయవలసిందిగా తమ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. అదేవిధంగా, పాస్ బుక్ లేని వారు

కూడా అడంగల్ పైన కొంతమంది ఋణాలు తీసుకున్నారు కావున, వారికి కూడా ఋణాలు మాఫీ చేసి, ఆదుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. చంగల్ రాయుడు : అధ్యక్షా, అనంతపురం జిల్లాలో కొంతమంది కర్ణాటక బ్యాంకుల్లో రైతు ఋణాలను తీసుకున్నారని తిప్పేస్వామి గారు చెప్పిన మాట వాస్తవం. వారిని కూడా ఆదుకోవలసిన అవసరం ఈ ప్రభుత్వానికి ఎంతైనా ఉంది.

శ్రీ పి.జె. చంద్రశేఖర రావు : అధ్యక్షా, ఈ సబ్జెక్టు కూడా గతంలో చర్చకు వచ్చింది. మంత్రిగారు పరిశీలిస్తామని హామీ కూడా ఇచ్చారు. గతంలో సభ్యులు శ్రీ జి. తిప్పేస్వామిగారు, ఇతర సభ్యులు దీనిని మీ దృష్టికి తీసుకువస్తే, మంత్రి గారు సానుకూలంగా పరిశీలిస్తామని చెప్పారని మరొకసారి సభ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

మ. 2.30

శ్రీ ప్రత్తిపాటి పుల్లారావు : అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లుగా ఇప్పుడు సుమారు 54,06,000 ఖాతాలకు సుమారు రూ.7,433కోట్లు వారి వారి ఖాతాలలో జమ చేయడం జరిగింది. అదేవిధంగా, పాస్బుక్ ఉన్నవారి ఖాతాలకు సంబంధించి కూడా పరిగణనలోకి తీసుకుంటాము. ఇంకా ఏమైనా అటువంటి ఖాతాలు ఉంటే, గౌరవ సభ్యుల దృష్టికి తీసుకు వస్తే వాటిని కూడా పరిశీలిస్తామని తెలియజేస్తున్నాను. అదేవిధంగా, కర్ణాటకలోను, ఇతర రాష్ట్రాలలోని బ్యాంకులలో ఋణాలను తీసుకున్నవారికి ప్రభుత్వ గైడ్లైన్స్ ప్రకారం ఇవ్వడం లేదు. ఎందుకంటే, ఆధార్ కార్డు ఇతర రాష్ట్రాలలో ఉన్నా, ఇక్కడ ఓటరు కార్డు ఉంటే ఇస్తున్నాము. ఇతర రాష్ట్రాలలో బ్యాంకులలో ఋణాలను తీసుకున్న వారికి మాత్రం ప్రభుత్వ గైడ్లైన్స్ ప్రకారం ఇవ్వడం లేదు. ఈరోజు వరకు ఆంధ్రప్రదేశ్ లో రైతు ఋణ విమోచన పథకం అనేటటువంటిది ఈ దేశంలో మన రాష్ట్రంలోనే ఉన్నది. అత్యధిక ఋణమాఫీ చేసినటువంటి ప్రభుత్వం తెలుగుదేశం ప్రభుత్వమేనని చెప్పక తప్పదు. ఇప్పటివరకూ 29 రాష్ట్రాలలో ఎక్కడా కూడా లేని విధంగా రాష్ట్రప్రభుత్వమే రైతుల ఋణాలను భరిస్తున్నది. సుమారుగా రాబోయే నాలుగు సంవత్సరాలు కూడా కలిపి రూ.24,000 కోట్లు వడ్డీతో కలిపి అవుతుంది. దేశ చరిత్రలో ఏ రాష్ట్రంలోనూ ఒక సంవత్సరంలో రూ.7,433 కోట్ల రూపాయలను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం భరించిన ఘనత ఎక్కడా లేదు. రాబోయే నాలుగు సంవత్సరాలలో వడ్డీతో కలుపుకుని రూ.24,000 కోట్లు అవుతున్నది. దానిని మొత్తం రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే భరిస్తున్నది. ఇందులో కేంద్ర ప్రభుత్వ పార్టిసిపేషన్ లేదు. కనుక దేశంలో ఎక్కడా లేనటువంటిది చంద్రబాబు నాయుడు గారు చేయడం జరిగిందని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

MR. CHAIRMAN: All the papers listed in the agenda are deemed to have been laid on the Table of the House.

III. PAPERS LAID:

1. A copy of the Andhra Pradesh Charitable and Hindu Religious Institutions and Endowments (Amendment) Ordinance, 2015 (A.P. Ordinance No.1 of 2015), as required under clause 2(a) of Article 213 of the Constitution of India.

2. A copy of the Andhra Pradesh Farmers' Management of Irrigation Systems (Amendment) Ordinance, 2015 (A.P. Ordinance No.2 of 2015), as required under clause 2(a) of Article 213 of the Constitution of India.
3. A copy of the 37th Annual Report of the Andhra Pradesh State Film Television and Theatre Development Corporation Limited for the Year, 2011 -12, as required under Section 619-A(3) of the Companies Act, 1956.
4. A copy in each of the 40th, 41st and 42nd Annual Reports of the Andhra Pradesh State Police Housing Corporation Limited for the Years, 2010-2011, 2011-2012 and 2012-2013 respectively, as required under Section 619-A(3) of the Companies Act, 1956.
5. A copy in each of the 25th, 26th, 27th and 28th Annual Reports of the Andhra Pradesh Technology Services Limited for the Years, 2010-2011, 2011-2012, 2012-2013 and 2013-2014 (upto 1st June, 2014) respectively, as required under Section 619-A(3) of the Companies Act, 1956.
6. A copy of the 37th Annual Report of the Andhra Pradesh State Seeds Development Corporation Limited for the Year, 2013-14 (Upto 01.06.2014), as required under Section 394 of the Companies Act, 2013.

Now, the House is adjourned to meet again tomorrow at 10-00 a.m on Tuesday, the 1st September, 2015.

(Then, the House adjourned at 2.32 p.m.)

* * *